

**DE ANTICHRIST EN ZIJN VAL
EN
HET DODEN VAN DE GETUIGEN**

Door
JOHN BUNYAN

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2002

INHOUD

VOORWOORD VAN DE ENGELSE UITGEVER

VOORREDE VAN BUNYAN

1. DE ANTICHRIST.
2. EEN BIJZONDERE BESCHRIJVING VAN DE ANTICHRIST.
3. WAAR DE ANTICHRIST HET EERST VERSCHEEN.
4. OVER DE VAL VAN DE ANTICHRIST.
5. DE ZIEL VAN DE ANTICHRIST VERDELGD, EN HOE.
6. DE ORDONNANTIËN VAN DE ANTICHRIST.
7. HET LICHAAM VAN DE ANTICHRIST GEDOOD, EN HOE.
8. HEERLIJKE DAGEN, WANNEER DE ANTICHRIST DOOD IS.
9. DE WIJZE WAAROP DE ANTICHRIST ZAL VALLLEN.
10. HET TIENDE DEEL DER STAD VALT EERST.
11. DE NEGEN DELEN VALLLEN.
12. HET GROTE BABYLON VALT.
13. TEKENEN VÓÓR DE KOMST VAN DE VAL.
 13. 1 EERSTE TEKEN.
 13. 2 TWEEDE TEKEN.
 13. 3. DERDE TEKEN.
 13. 4. VIERDE TEKEN.
 13. 5. VIJFDE TEKEN.
14. OVER DE WERKTUIGEN, DIE GOD GEBRUIKEN ZAL OM DE ANTICHRIST TEN VAL TE BRENGEN.
16. OVER DE OORZAKEN VAN DE VAL VAN DE ANTICHRIST.
17. TOEPASSING OVER HET GEHEEL

VOORWOORD VAN DE ENGELSE UITGEVER

Deze belangrijke verhandeling was door Bunyan, de schrijver voor de pers gereed gemaakt, om na zijn dood door de zorg van zijn overblijvende vrienden openbaar te worden gemaakt. Dit werk verscheen in een verzameling van al Bunyans werken in folio, 1691. Maar omdat het van uitgebreide omvang en met de wonderlijkste toelichtingen voorzien was, was er geen afzonderlijke uitgaaf van verschenen.

De Antichrist heeft van de vroegste tijden der wereld de christenen verontrust, en door zijn kunstgrepen de eenvoudigen misleid, hen bepalende op de nederige volgers van het Lam, welker naam hij door vermetelheid zich had toegeëigend. Et grootste aantal uiterlijke belijders van het Christendom, welker geloof en aanbidding steunt op menselijke wetten, is altijd in tegenspraak geweest met de ware discipelen van Christus, omdat men het onderzoek en de bevestiging van de heilige Godsspraken verduisterde zocht te ondermijnen en de onderwerping en het gezag aan het Koninkrijk van God weigerde, inzonderheid aan Christus als het ware Hoofd en de Wetgever van Zijn kerk. Deze wetten vloeien voort van een Darius, een Nebukadnézar, een Bourbon, een Tudor of Stuart, ten einde de invloed van de geest van Daniël, Sadrag, Mesag en Abednégo en die van de martelaren te onderdrukken.

De oprechte discipelen van Jezus hebben altijd de geest van de Antichrist gekend, waardoor zij beroofd, onbarmhartig in kuilen geworpen, gevangen gezet, gepijnigd, verbannen, verdronken, opgehangen en verbrand zijn geworden. De verschrikkelijkste wreedheden zijn begaan aan de belangrijkste leden van het ware christendom, die de vrede der ziel boven de tijdelijke voorrechten waardeerden. O antichrist, de handschriften van het bloedvergieten getuigen tegen u! De Heere heeft uw val bepaald, u zult door de adem Zijnsmonds verdelgd worden, en allen die deelgenoten zijn van uw gemeenschap. Nee, geen blinkers¹ die de ogen der paarden bedekken, kunnen het verlichte oog benevelen. O mijne ziel, heb geen gemeenschap aan hun verborgen kwaad en verenigt u niet in hun vergadering. "Mijne eer zal Ik aan geen anderen geven", zegt de Heere. Ten tijde van Bunpan werden er veel boosheden begaan, duizenden levens door wreedheid opgeofferd. Geloofd zij de Heere die betere dagen voor de christenen bereid heeft! Dan zal de Antichrist de christen niet meer ter dood toe vervolgen.

Tallozen werden gevangen gezet voor het weigeren van gehoorzaamheid aan zijn wetten. "Mijn koninkrijk," zegt de Heere "is niet van deze wereld." En zijn volgelingen moeten de keizer geven wat de keizer toekomt, maar Gode wat Gode toekomt. Maar, hun geloof, oude instellingen en wetten zijn hun eigen uitvinding, en die dezelve gehoorzamen zijn geestelijk dood en weten niet dat het hen naar het verderf voert.

Het Koninkrijk van Christus daarentegen is liefde, zachtmoedigheid, verdraagzaamheid, gepaard met het zaligmakend geloof. De christen die in zijn dierbare Heere Jezus zich verblijdt, kan zich aan deze wetten niet onderwerpen, en moet dardoor veel personele wraak ondervinden. Maar deze wraak heeft velen tot het

¹ Papieren oogkleppen van het pausdom

Evangelie gevoerd. Maar hoewel deze goddeloze geest van vervolging velen mocht verteren door het onheilig vuur van dwaling, mocht de Heere hen dit vergeven! Och, dat die misleide mensen ogen hadden om te zien en zich losrukten uit hun kluisters, eer het verterend vuur hen en de antichrist zal verteren. "Gaat uit van hen, scheidt u af van hen" zegt de Heere.

Bunyan's boek bevat de uitgestrektheid van de overwinning door de Heeren Jezus. Want de antichrist zal zijn invloed over de gehele wereld uitoefenen en de kerk zal voor de waarneming verborgen zijn, en alleen zijn in de harten van de gelovigen. Deze visie, die Dr. Gill óók voorstaat en anderen met hen, behoren wij zorgvuldig te overwegen. Deze dodigheid zal zich verspreiden als zuurdeeg, totdat de hele wereld ermee doortrokken is.²

Maar deze listige vijand mag in nóg zoveel verschillende vormen verschijnen, wanneer het mensdom door verspreiding van Evangeliekennis alle banden en onbarmhartige wetten van huichelachtige wreedheid losrukt, waaronder het zolang gebukt ging, dán zal het ongeloof en de voorgewende reden van de Antichrist verteren. Want het onweerstaanbaar Christendom zal moeten voortgaan met alle ongeloof te verdrijven, en de grote God zal het verwoesten. Ieder hart zal dan door de gezegende kennis, die door de belofte des levens zal achtervolgd worden, zich verheugen. Voor de arke Gods moet iedere Dagon vallen. Gezegende overwinning! Dan, ja dan zal het Hemels hallelujah herrijzen: "Ere zij God in de hoogste hemelen; vrede op aarde, in de mensen een welbehagen!"

London, 1852.

George Offor

² Sommige bevindelijke schrijvers, die helaas de onvervulde profetie over de tweede val van de Antichrist en de heerlijke kerkstaat van Christus' kerk op aarde tegenspreken, beroepen zich op Bunyan die in zijn Christenreis de Paus afschildert als *een oude suffige reus*. Men concludeert daaruit dat Bunyan de profetie over de val van de Antichrist als reeds vervuld beschouwt. Dit boek weerlegt hen. Anderen, die erkennen dat Bunyan en andere 'oude schrijvers' zeer ruim over de heerlijke kerkstaat geschreven hebben, ontcrachten deze geloofsverwachting met de opmerking dat deze godzalige schrijvers net zo blind waren als de discipelen, die vóór de Hemelvaart van Christus nog een aards koninkrijk verwachten. De Heere openen onze aller ogen!

VOORREDE VAN BUNYAN

Nadat het Babylonische rijk en zijn koningen door God in de handen der Meden en Perzen overgeleverd waren, begon de vrijheid der Joden uit hun lange en vervelende gevangenschap. Want, hoewel Nebukadnézar en zijn zonen hen in slavernij hielden, werkte God toch zó op de harten van de koningen, die hen opvolgden, dat zij een proclamatie aan hen af kondigden om terug te trekken naar hun land, en hun tempel en stad, enz. weer op te bouwen. 2 Kron. 30:6; Ezra 1. Maar omdat ik niet uitvoerig wil zijn in het opsommen van bewijzen om dit te staven, daarom zal ik mijzelf met één tevreden stellen, en een kleine opmerking daarbij. Gij vindt het opgetekend in Ezra 7:26. *"En al wie de wet uws Gods en de wet des Konings niet zal doen, over dien laat spoediglijk recht worden gedaan, hetzij ter dood, of tot uitbanning, of tot boete van goederen, of tot de banden."* Dit is het slot van een brief, die Koning Arthahsásta aan Ezra, de priester en schriftgeleerde gaf, toen hij zijn verzoek inwilligde, en hem vrijheid gaf om naar Jeruzalem op te trekken, om de tempel te bouwen, en daar offerande te offeren aan de God, wiens woning te Jeruzalem is. En het was een slot, dat tegelijkertijd troostrijk en scherp was; troostrijk voor Ezra en zijn metgezellen, maar scherp voor zijn vijanden. Ik zal u hier een afschrift van de brief in zijn geheel aanbieden.

"Arthahsasta, koning der koningen, aan Ezra, de priester, de schriftgeleerde der wet van de God des hemels, volkomen *vrede* en op zulken tijd. Van mij wordt bevel gegeven, dat al wie vrijwillig is in mijn koninkrijk, van het volk van Israël, en van deszelfs priesteren en Levieten, om te gaan naar Jeruzalem, dat hij met u ga. Dewijl gij van voor de koning en zijn zeven raadsheren gezonden zijt, om onderzoek te doen in Judéa en te Jeruzalem, naar de wet uws Gods, die in uw hand is; en om henen te brengen het zilver en goud, dat de koning en zijn raadsheren vrijwilliglijk gegeven hebben aan de God Israëls, wiens woning te Jeruzalem is; mitsgaders al het zilver en goud, dat gij vinden zult in het ganse landschap van Babel, met de vrijwillige gave des volks en der priesteren, die vrijwilliglijk geven, ten huize huns Gods, dat te Jeruzalem is. Opdat gij spoediglijk voor dat geld koopt runderen, rammen, lammeren, met hun spijsofferen en hun drankofferen, en die offert op het altaar van het huis van ulieder God, dat te Jeruzalem is. Daartoe, wat u en uw broederen goeddunken zal, met het overige zilver en goud te doen, zult gijlieden doen naar het welgevallen uws Gods. En geef de vaten, die u gegeven zijn tot de dienst van het huis uws Gods, weer voor de God van Jeruzalem. Het overige nu, dat van node zal zijn voor het huis uws Gods, dat u voorvallen zal uit te geven, zult gij geven uit het schathuis des konings. En van mij, mij koning Arthahsasta, wordt bevel gegeven aan alle schatmeesters, die aan gene zijde der rivier zijt, dat alles, wat Ezra, de priester, de schriftgeleerde der wet van de God des hemels, van u zal begeren, spoediglijk gedaan worde: tot honderd talenten zilvers toe, en tot honderd kor tarwe, en tot honderd bath wijns, en tot honderd bath olie, en zout zonder voorschrift. Al wat naar het bevel van den God des hemels is, dat het vlijtiglijk gedaan worde, voor het huis van den God des hemels; want waartoe zou er groten toorn zijn over het Koninkrijk des Konings en zijner kinderen? Ook laten wij ulieden weten, aangaande alle priesteren en Levieten, zangers, poortiers, Nethinim, en dienaars van het huis dezes Gods, dat men de cijns, ouden impost en tol hun niet zal vermogen op te leggen. En gij, Ezra!

naar de wijsheid uws Gods, die in uw hand is, stel regeerders en richters, die al het volk richten, dat aan gene zijde der rivier is, allen, die de wetten uws Gods weten, en die ze niet weet zult gijlieden *die* bekend maken. En al wie de wet uws Gods en de wet des Konings niet zal doen, over dien laat spoediglijk recht worden gedaan, hetzij ter dood, of tot uitbanning, of tot boete van goederen, of tot de banden." Ezra 7:11-26

Dit is de brief; en nu over de inhoud er van.

Ten eerste. In 't algemeen.

Ten tweede. In het bijzonder.

In 't algemeen. De hoofdinhoud van de brief is deze: Een vergunning door de koning aan Ezra de schriftgeleerden gegeven, om naar Jeruzalem te gaan, en daar de tempel Gods te bouwen, en offeranden te offeren overeenkomstig de wet: Met bevelen daarbij gevoegd voor des konings stadhouders, schatmeesters en regeerders aan gene zijde der rivier, om het werk te bespoedigen door die dingen welke door de koning bevolen waren.

In het bijzonder. Maar wij zullen de zaak meer in bijzonderheden beschouwen.

1. De hoedanigheid der vergunning, welke de koning aan Ezra en zijn broederen gaf, om daar heen te gaan.
 2. De vergunning des konings, met betrekking tot hun gebouw en de wijze van eredienst daarin.
 3. Des Konings milddadigheid en giften voor het bouwen van de tempel, en naar welke regels het besteed moest worden.
 4. Hoe de Koning wilde dat zij geregeerd zouden worden, in hun eigen land.
 5. Het bevel des Konings aan zijn dienaren om Ezra niet te hinderen in zijn werk.
 6. De bedreiging en het bevel des konings, om recht te doen over allen, die hem hinderden.
1. De vergunning des konings was zulk ene, die niemand dwong, maar het werd aan de keus van elke Jood overgelaten, of hij gaan wilde of niet. Dit zijn de woorden: "Arthahsasta, koning der koningen, aan Ezra, de priester, de schriftgeleerde der wet van de God des hemels, volkomen *vrede* en op zulken tijd. Van mij wordt bevel gegeven, dat al wie vrijwillig is in mijn koninkrijk, van het volk van Israël, en van deszelfs priesteren en Levieten, om te gaan naar Jeruzalem, dat hij met u ga." Vers 12 en 13. Zo gunstig was de Koning; hij vaardigde een bevel uit, dat al degenen van de gevangen Joden, hun priesters en hun Levieten, die naar hun eigen land wilden terugkeren, om hun tempel te bouwen, en daar te offeren, gaan konden; hij wilde niemand beletten, niemand dwingen; maar hij liet hen vrij om te doen wat zij wilden.
 2. Wat des konings vergunning aangaat, met betrekking tot hun gebouw, en de wijze van eredienst daarin, niets mocht daarin plaats hebben *dan hetgeen naar de wet van de God van Ezra was, welke in zijn hand was*, vers 14. Vandaar dat hij, wanneer hij te Jeruzalem gekomen was, onderzoek moest doen aangaande Juda en Jeruzalem; namelijk, wat er nodig was voor de tempel en de eredienst van God, naar de wet van zijn God, die in zijn hand was! Ook moest alles, toen zij aan het bouwen en aan het offeren gingen, naar het bevel van de God des hemels gedaan worden, vers 23. Ja dit alles was door de koning en zijn zeven raadsheren bevolen.

3. Wat de milddadigheid des konings betreft, deze was zeer groot; hij gaf zilver, goud, runderen, rammen, lammeren, tarwe, wijn, olie en zout, vers 17,22, maar hij wilde in zijn koninklijke macht geen bevelen geven, hoe deze dingen in het bijzonder besteed moesten worden, hij liet alles over aan Ezra de priester, om te doen naar het welgevallen, het woord en de wet van zijnen God, vers 18.
4. Wat des konings besluit aangaat, hoe zij in hun land geregeerd moesten worden; zij moesten door hun eigen wetten geregeerd worden; ja, hij beval Ezra, de priester, regeerders en richters aan te stellen, naar de wijsheid van zijnen God, die in zijn hand was, om al het volk te richten; slechts beval hij hem zulken aan te stellen, die de wetten van zijnen God wisten, en hij voegde er bij, dat zij hen, die ze niet wisten, dezelve bekend zouden maken.
5. Wat des konings schatmeesters betreft, hij gaf hen bevel, niet om het werk te *verhinderen*, maar om hetzelfde te *bespoedigen*. Om dit werk te bespoedigen, niet door zelf er de handen aan te slaan, (dat moest aan de Joden alleen overgelaten worden, inzonderheid aan Ezra, naar de wet van zijnen God); maar door hen spoedig de dingen te geven, die de koning bevolen had, namelijk, zilver, en tarwe, en wijn, en olie, en zout, ter hunner aanmoediging; en om daarmee te doen, wat zij daarmee behoorden te doen, naar de wet van hun God. Verder, dat zij de priesters en Levieten, de zangers en de poortiers, de Nethinims en dienaars geen cijns of impost en tol zouden opleggen, vers 20-22.
6. En nu komen wij aan het slot, namelijk des konings bedreiging en bevel om recht te doen over hen, die de wet van de God van Ezra en van de koning niet gehoorzaamden.

In overweging nemende hetgeen reeds vroeger gezegd is, besluit ik.

1. Dat deze koning deze Joden geen wet, geen priester en geen volk oplegde, maar hen geheel en al overliet aan hun eigen wet, hun eigen dienaars, en hun eigen volk, welken allen de wetten van God, de priesters van God, en het volk van God waren, wat het bouwen van hun tempel betreft, en de eredienst van hun God.
2. Hij heeft dit volk niet gedwongen om naar hun land, hun tempel en de plaats hunner aanbedding te gaan, noch door zijn eigen wet, noch door de hunnen; hij liet hen geheel vrij in hun keuze, om te doen wat zij wilden.
3. Hij voegde daarom niet een wet van zichzelf daarbij, om de Joden hun eredienst voor te schrijven of hen die op te dringen.

Maar u zult zeggen, waarop waren dan de bedreiging, en het bevel om te straffen, gegrond? Ik antwoord, op een vooronderstelde overtreding van twee wetten. Hij, die van de Joden in Jeruzalem opstond tegen de wet des Heeren, werd door de koning in zijn eigen land gelaten, om volgens dezelfde wet gestraft te worden; en diegenen van des konings schatmeesters, die weigerden om des konings wet te doen, die weigerden om de Joden zulke dingen te geven als de koning bevolen had, en bovendien tol en impost oplegden tegen het gebod des konings; dezulken werden naar des konings wetten gestraft, hetzij ter dood, of tot uitbanning, of tot boete van goederen, of tot de banden.

Indien alle koningen slechts zulke vrijheid wilden geven, namelijk, dat Gods volk bestuurd zou worden in hun tempelbouw en tempeldienst, zoals zij dat vinden in de wet van hun God, zonder bijvoegingen van menselijke uitvindingen, en indien alle koningen slechts dezelfde straf oplegden aan hun valse dienstknechten, die dit werk verhinderden, welke deze goede koning Arthahsasta aan de zijnen oplegden; hoeveel

vijanden der Joden, in deze tijd, zouden dan reeds ophangen of verbannen zijn, of hun goederen verbeurd verklaard hebben of hun lichamen in de kerker opgesloten! Hetwelk wij niet begeren; wij wenschen slechts dat deze brief des konings in overweging worde genomen, en dat wij vrijgelaten worden om te doen wat daarin vergund en voorgeschreven wordt; en wanneer wij het tegendeel doen, laat ons naar de wet van God gestraft worden, daar wij zijn dienaren zijn, én naar de wet des konings, daar wij zijn onderdanen zijn; en wij zullen nooit klagen.

Ik kan echter niet nalaten om op te merken hoe koddig het door enigen gedaan wordt, die deze tekst gebruiken om hun boosaardigheid, onwetendheid en wraak te beschilderen, dewijl zij roepen, *De wet van God, en De wet van de koning*, wanneer zij noch de wet van God, overeenkomstig deze tekst, noch de wet des konings plaats laten hebben. De wet van God niet, omdat zij ons niet vrij willen laten in het dienen van onze God. Ook naar de wet des konings willen zij niet handelen, omdat die alles voor nietig verklaart wat tegen Gods woord is, maar omdat zij zelf dingen kunnen doen die strijden met Gods woord, daarom willen zij er ons ook toe dwingen.

Voor ik hiervan afstap, zou ik nog wel met een enkel woord over de *openhartigheid* van deze koning Arthahsasta willen spreken, die alzo deed hoewel hij deze vrijheid en vergunning aan de Joden gaf, strijdig met zijn eigen nationale eredienst, en ook tot vermindering van zijn inkomsten. Mij dunkt, dat hij een godsdienst van zichzelf had; niet die van de Joden, omdat hij een heiden was, en ook niet die van de proselieten der Joden. Het is waar, hij sprak met eerbied over de God van Israël, en Zijn tempeldienst, zoals verscheiden andere koningen; maar dat bewijst nog niet, dat hij met die godsdienst bekend was.

Merk op, dat zijn inkomsten verminderd werden; dit is duidelijk, omdat hij de cijns, oude impost en tol van hen ophief, waarvan tevoren melding is gemaakt. Ook geloof ik niet, dat wij denken mogen, dat hij ze van hun broederen afperste. Maar wij kunnen zien, wat de Heere doen kan, want de Heere had het in het hart des konings gegeven om aldus te doen, vers 27. Dit komt dus niet uit de natuur voort, en evenmin de vriendelijkheid van Kores en Darius van wie wij in het begin van deze geschiedenis lezen. Gelijk God het dus in de harten der goddeloze koningen van Babylon had gegeven om Zijn kerk en Zijn volk voor hun zonden te verdrukken, zo heeft Hij het in de harten der koningen der Meden en Perzen gegeven, om, in zekeren zin, hun verlossers te zijn; hun verdrukking te verlichten; het juk van hun schouders af te nemen, en hen vrijelijk te laten gaan. Inderdaad, er was ook een zekere Arthahsastha die dit werk Gods verhinderde, hoofdstuk 4, en hij was ook een van de koningen, die de Babyloniërs veroverd hadden. Want al is God begonnen met Zijn volk te verlossen, dan volgt hieruit nog niet, dat die verlossing zonder oponthoud of verandering voltooid zal worden.

Gelijk de zonden van Gods volk hen in gevangenschap bracht, zo kunnen hun zonden hen ook daarin houden; ja, zelfs wanneer de tijd genaderd is, dat de genade hen daar weer uit verlossen moet, zo kunnen de ossen, die de wagens trekken, struikelen, en zodoende de volkomen verlossing vertragen. Echter de Heere regeert en bestuurt alle dingen; en op Zijn tijd zal Hij verlossing zenden tot troost van zijn volk en ter beschaming van de vijand, al is de zon der verlossing door dikke nevelen voor hun oog verborgen. Dit moest hen dus aansporen *tot stilheid en geduld*.

- Tot *stilheid*: want God regeert, en Hij heeft over alle dingen te beschikken. Bovendien is het een soort van aanklacht tegen Zijn wijsheid, wanneer men ontevreden is met hetgeen God thans schenkt. En het mishaaft Hem ook zeer, dat iemand zichzelf zou trachten te wreken voor ondervonden beledigingen, of dat iemand zijn eigen verlossing zou bewerken; want dit is Gods werk, en Hij wil het door de koningen doen. Hij is ook niet zwak, ook heeft Hij de gelegenheid niet voorbij laten gaan; ook slaapt Hij niet, maar waakt en wacht er op, om Zijn goedertierenheid te doen blijken.
- Dit moest hen ook onderwijzen om *geduldig* te zijn, en hen leren om met ootmoed te dragen wat zij thans ondergaan. Laat hen op de Heere wachten; laat hen geduldig op de mensen wachten, en geduldig de gevolgen dragen van hun eigen overtredingen. Hetwelk genoeg is, al was het maar een uitstel der vurig begeerde genade, om hun geduld te beproeven, ja te verbreken, indien er niet dagelijks een nieuwe voorraad geduld van de God des hemels aan hen gegeven werd.

Toen de Heere zijn volk in Babylon had, bood Hij hun zulke zeldzaamheden aan, als Hij hen nooit tevoren in hun eigen land getoond had. En is er *nu* niets te zien voor hen, die nog niet uit de verdrukking verlost zijn, dat een oorzaak voor hen moest zijn om moed te vatten en verwonderd te staan! Wat, is bewaring niets? Wil het niets zeggen, tussen de kaken van een woedenden vijand nog te leven?

Gemeente van God, uw God is dé God! Al tiert en raast de hel om u heen met al zijn werktuigen, al knetteren de vlammen rondom uw uitgemergeld lichaam, uw God is dé God! Hij bewaart uw ziel, al woedt de hel!

Volk van God, wiens God mijne en uw God is, herinnert u zich niet, hoe menigmaal de liefelijke psalmtönen uit de vunzige kerker opwaarts stegen? Herinnert gij u niet de zoete tonen die door de dikke en warrelende rookkolommen van de brandstapel heendrongen en als kolen vuur hier en daar op de hoofden van hen, die God haatten, neervielen! Al slingert de vijand u zijn vergiftige pijlen naar het hoofd, al is de zon der vertroosting voor u oog verborgen, al ziet u in de grauwe nevel der toekomst niet anders dan droefheid en druk, uw God is nabij en zal gewis komen; want Hij is een God van een veracht en bedroefd volk.

Ik besluit dan, ten eerste met een woord van raadgeving, en ten tweede met een woord van waarschuwing.

- Ten *eerste*. Laat ons onze voetstappen richten in de weg der hervorming; dit is de zekerste weg om de val van de Antichrist te verhaasten. Predikanten hebben hervorming nodig, inzonderheid de gemeenten behoeven hervorming, ja elk lid der gemeente behoeft hervorming. Sedert verscheiden jaren zijn wij reeds aan 't vervallen en wij zijn ontaard, zowel in beginsel als in levenswijze. Wij zijn de wereld gelijkvormig geworden zowel in godsdienstige als burgerlijke zaken. Ja ik mag zeggen, dat de gemeenten zo onachtzaam geweest zijn in het onderwijzen van hen, die zij in haar gemeenschap opnamen, dat zij nu zelfs met de handen in het haar staan niet wetende wat te doen met de aan de belijdenis ontrouw geworden lidmaten.
- Mijn *tweede* is een woord van waarschuwing.
 1. Wees op uw hoede, dat gij uw zonde niet over 't hoofd ziet of uw ogen sluit voor uw eigen schuld; want, hij die zijn zonden bedekt, zal niet voorspoedig zijn.
 2. Wees op uw hoede, dat u de oorzaak uwer moeilijkheden niet in uw bestuurders zoekt. Ik spreek nu met het oog op niemand, dan die in deze waarschuwing

betrokken zijn. God is het Hoofd, en Hij heeft de harten van allen, zelfs van de slechtste mensen in Zijn hand. Mensen van een goede inborst hebben soms moeite veroorzaakt; en mensen van een slechte inborst hebben soms uitbreiding aan de gemeente van God veroorzaakt: Saul heeft de gemeente uitgebreid 1 Sam. 14:28. David bracht haar in moeilijkheden 2 Sam. 12:10. Achab was oorzaak dat zij zich uitbreidde. 1 Kon. 21:29. Jósafat en Hizkia brachten soms moeilijkheden over de kerk. 2 Kron. 19:2 en 20:35 en 32:25. Daarom de goede of kwaden inborst van mensen veranderen God niet in Zijn raadsbesluit; het zijn de zonden van Zijn volk, die de gemeente op aarde gelukkig of ellendig maken.

Wijt daarom de moeilijkheden, waarin de gemeente geraakt niet aan haar bestuurders. Legt de schuld niet voor de voeten der regeerders, inzonderheid niet aan de voeten der koningen, die zelden de kerk verdrukken uit hun eigen wil (ik zeg *zelden*; want sommigen hebben dit wel gedaan, zoals Faraö). Ik zeg, geef hun de schuld niet van de verdrukking der kerk, omdat zij dikwijls door de ogen van anderen zien, en door de oren van anderen horen, en handelen naar het oordeel van anderen. Zo deed Saul toen hij de priesters des Heeren doodde; 1 Sam. 22:18 en Darius, toen hij Daniël in de leeuwenkuil wierp. Dan. 6:7.

Maar beijvert u liever, om de ware oorzaak van verdrukking te zoeken, hetwelk de zonde is en om de geschiktheid te verkrijgen, om daaruit verlost te worden, dat is door berouw en verbetering van uw leven. Indien iemand mij tegenwerpt, *dat God de Zijnen dikwijls verlost uit loutere genade*, dan antwoord ik, dat dit niet geschiedt om hunnentwil; bovendien dat zij hun plicht moeten doen. Verder, wanneer God komt om Zijn volk te verlossen, dan kan Hij zulke tegenwerpers afsnijden, indien zij onboetvaardig zijn, gelijk de zondaars van zijn volk. En Hij kan Zijn kerk verlossen zonder hen te laten delen in die verlossing. Zo heeft Hij met velen gehandeld in de woestijn; en ik vrees, dat Hij ook zo met veel zal handelen bij de val van de Antichrist.

Ik zal niet meer zeggen, dan te verzekeren dat de liefde tot mijne broederen, tot mijn koning en vaderland, de oorzaak is geweest van dit mijn geschrijf.
Vaarwel. De uw in de Heere.

JOHN BUNYAN.

1. DE ANTICHRIST.

De Antichrist is de tegenstander van Christus; een tegenstander in de *werkelijkheid*, een vriend in *schijn*. Zodan, de Antichrist is iemand, die *tegen* Christus is; iemand die schijnbaar *voor* Christus is, maar iemand die *tegenover* Hem staat. Dit is de verborgenheid der ongerechtigheid, 2 Thess. 2:7 Tegen Hem in der *daad*; voor Hem met *woorden*, en tegenover Hem in *levenswijze*. De Antichrist is zo *trots*, dat hij voor Christus gaat; zo *nederig*, dat hij voorgeeft achter Christus aan te komen, en zo *vermetel*, dat hij durft zeggen, dat *hij* zelf de Christus is. De Antichrist zal roepen: "Hosanna!" De Antichrist zal roepen: weg met Hem!" De Antichrist zal verkondigen, dat hij boven Christus staat. De Antichrist is de *mens der zonde*, de *zoon des verderfs*; een beest met twee hoornen, des Lams *hoornen* gelijk, maar het spreekt als de draak. Openb. 13:11.

Christus is de Zoon van God; de Antichrist de zoon der duisternis. Christus is heilig, zachtmoedig en verdraagzaam; de Antichrist goddeloos, woedend en een dwingeland. Christus zoekt het goede voor de ziel; de Antichrist beoogt zijn eigen hebzucht en wraak. Christus is te vrede met naar Zijn Woord te regeren; de Antichrist zegt: het woord is niet voldoende. Christus verkiest de wil Zijns Vaders boven hemel en aarde; de Antichrist verkiest zichzelf en zijn overleveringen boven alles wat geschreven staat, of God genoemd, of aangebeden wordt. Christus heeft ons zulke wetten en regels gegeven, welke heilzaam en goed zijn voor de ziel; de Antichrist zoekt deze wetten te misbruiken tot nadeel en verwoesting onzer ziel.

De Antichrist kan òf meer in 't bijzonder òf meer in het algemeen beschouwd worden.

- Meer in 't algemeen, en dan zijn er veel antichristen, 1 Joh. 2:18.
- Meer in 't bijzonder, en dan maken de *veel* slechts *één* grote Antichrist uit, *één* mens der zonde, *één* vijand, *één* grote hoer, *één* zoon des verderfs. 2 Thess. 2:3; Openb. 19:2.

Wederom, de Antichrist moet onderscheiden worden, in betrekking tot zijn meer *inwendige* en *uitwendige* delen; en op deze wijze is er de *geest*, de *ziel*, of het *leven* van de Antichrist; 1 Joh. 4:3; en [1Jo 4.3](#) ook het *lichaam* of het *vlees* van de Antichrist; 2 Thess. 2:8 [2Th 2.8](#). De geest, de ziel, of het leven van de Antichrist, is *die* geest der dwaling, *die* ongerechte, *die* verborgenheid der ongerechtigheid, die onder de vlag en schijn van waarheid, de mensen van de waarheid naar de leugen trekt. Het *lichaam* of het vlees van de Antichrist, is die hoop mensen, die vergadering der goddelozen, die synagoge des Satans, die bestuurd en beheerst wordt door die geest. Maar God zal beide ziel en lichaam verwoesten; "ook zal Hij verteren de heerlijkheid zijns wouds en zijns vruchtbaren velds, van de ziel af tot het vlees toe; en hij zal zijn, gelijk als wanneer een vaandrager versmelt." Jes. 10:18.

2. EEN BIJZONDERE BESCHRIJVING VAN DE ANTICHRIST.

De Antichrist is een mystiek mens, zo gemaakt, of uit de duivel geboren, en in de wereld gezonden. Er bestaan dus drie dingen die de Antichrist uitmaken:

het hoofd,
het lichaam en
de ziel.

De duivel, *hij* is het hoofd; de synagoge van de satan, *die* is het lichaam; die goddeloze geest der ongerechtigheid, *die* is de ziel van de Antichrist. Christus is dan het Hoofd van zijn kerk; de duivel is het hoofd van de Antichrist. De uitverkorenen zijn het lichaam van Christus; de verworpenen zijn het lichaam van de Antichrist. De Heilige Geest is de Geest des levens, die het lichaam van Christus in werkzaamheid brengt; de goddeloze geest der ongerechtigheid is de geest, die het lichaam van de Antichrist in werking brengt. Op deze wijze worden dus de twee grote machten ons voorgesteld, die de *hoofden* van deze twee lichamen zijn, en zo worden ons deze twee lichamen voorgesteld, die door deze twee *geesten* in werking gebracht worden.

De reden waarom Christus in de wereld is gekomen, was, opdat Hij de werken van het hoofd van de Antichrist, en die welke hij door zijn goddeloze geest in zijn lichaam tracht te verrichten, zou verbreken. 1 Joh. 3:8. En de reden waarom de Antichrist in de wereld gekomen is, was, opdat de kerk, welke het lichaam van Christus is, gelouterd en wit zou worden door lijden onder zijn onderdrukking en door te getuigen tegen zijn leugens. Want, tot beproeving van de gelovigen en tot straf voor de wereld was de Antichrist toegelaten om te komen. Maar toen hij kwam, verscheen hij daar het eerst, waar men niet gedacht zou hebben dat een plaats of hoekje voor zijn ontvangst was.

3. WAAR DE ANTICHRIST HET EERST VERSCHEEN.

De duivel maakte van de gemeente van God gebruik om dit monster de wereld in te zenden, zoals de apostel duidelijk aantoonde, daar hij *in de tempel Gods zat*, zichzelf vertonende, alsof hij God is. 2 Thess. 2:4. Hier was dus zijn eerste verschijning, in de gemeente Gods. Niet dat de kerk van God hem het gewillig toestond daar als *zodanig* te zitten; hij had zijn *gekloofde poot bedekt*; hij had *honing* in zijn drakenmond en kwam zo door vleitaal binnen. Beloften op beloften stapelende om voor Christus en Zijn gemeente te doen, wat hij nooit van plan was te verrichten. Want hij vertoonde zich, alsof hij God was en hij stelde zijn hart, naar het voorkomen, als Gods hart. Ezech. 28:2-6. En wie kon zijn hart voor zulk een sluiten?

* Het is waar, toen hij kwam, kwam hij uit de put des afgronds; maar er ging zo veel rook met hem op uit de put, en die rook verduisterde zó het licht van de zon, van de maan, van de sterren en van de dag, dat al hadden zij (de gemeente) gewaakt, - dat zij echter niet deden - dan zouden zij hem toch niet van een ander mens hebben kunnen onderscheiden. Bovendien kwamen er zoveel *sprinkhanen* met hem, om hem in het huis Gods binnen te leiden, Openb. 9:2,3, en deze behaagden het vlees en het verstand van Godvrezenden van die dagen zó, dat zij, met hun mooie woorden en vleierende taal, met hun loze en sluwe trekken, waarmee zij op de loer lagen om te bedriegen, hem er geheel en al binnen kregen, hem oprichtten, en hem tot een hoofd maakten vóór het bemerkt werd.

* Verder, hij verschaftte zich snellijk een *beest* om daarop te rijden, veel prachtiger dan dat waarop Bileam gewoon was te rijden. Door deze verheffing werd hij niet alleen verhevener, maar de *hoornen* van het beest baanden de weg voor hem. Openb. 17:3-6.

* Wederom, toen deze mens der zonde in de wereld gekomen was, bezat hij de kunst van *gedaanteverwisseling*, en hij kon zich zelf veranderen zowel wat vorm als gedaante betreft, in de gelijkenis van een beest, een man, of een vrouw; en de koningen der aarde, met de inwoners der wereld, begonnen dan zulke vrouwen hartelijk lief te hebben waarom zij met haar in het bed der liefde gingen; en zich verontreinigden met de onreinheid der hoererij, haar trouw zwoeren, en haar mannen en geliefde zonen werden. Die helm en het schild opvatten en opstonden om haar te verdedigen. Ja ofschoon Christus zelf en sommigen van Zijn volgelingen het wee over haar schande en haar gruwelijke daden uitriepen, zij bleef onbeschaamd en vermetel.

* Ook had deze vrouw zich opgeschikt met betoverende versierselen van purper en scharlaken, en zij was bedekt met goud, en kostelijk gesteenten, en paarlen, naar de wijze of de kleding der hoeren. Alzo kwam zij tot hen en lag in hun boezems en gaf hen de wijn van haar hoererij uit haar gouden drinkbeker, waarvan zij allen gebruikten tot zij dronken waren. Toen gaven zij haar tot beloning zulke dranken als zij geven konden. Zij gaven haar van het bloed der heiligen en van het bloed der getuigen van Jezus te drinken, totdat zij, gelijk deze beesten, ook dronken was.

Nu, toen zij dronken waren, deden zij als dronkaards, zij schreeuwden en tierden en brachten zelf hun eigen schande aan het daglicht voor degenen, die *nuchteren* waren. Deze laatsten riepen overluid tegen zulke handelingen, en verkozen liever te sterven, dan in zulk gezelschap te verkeren.

En zo is het nog, waar zij zit, en zo zal het zijn, totdat zij in de handen van de almachtige God zal vallen, Die haar oordelen zal naar haar wegen. En dit moet zij doen, omdat haar hoererij in een drinkbeker is; zij kan echter niet meer dan haar drinkbeker leeg drinken. Wanneer die leeg is, dan zal God haar, of zij wil of niet, tot zulk een verantwoording roepen, dat al de kleren aan haar lichaam, met al de paarlen en juwelen die zij heeft, niet in staat zullen zijn om het gelag te betalen.

4. OVER DE VAL VAN DE ANTICHRIST.

Zoals gezegd is, had de Antichrist een tijd om in de wereld te komen, en zo moet hij ook een tijd hebben om er weer uit te gaan. Want ofschoon hij zegt, dat hij als God is, zo moet hij toch onderworpen zijn aan de wil van God, en moet volgens die wil, zowel gaan als komen. Ook kunnen al de gevallen engelen met al de leden en ledematen van de Antichrist niet veroorzaken, dat deze afstammeling een dag langer zal blijven dan de door onze God bepaalde tijd. En dit weet het hoofd van de Antichrist zeer goed; waarom de Heilige Geest zegt: "Wee dengenen, die de aarde en de zee bewonen! Want de duivel is tot u afgekomen, en heeft groten toorn; wetende, dat hij een kleinen tijd heeft." Openb. 12:12.

Bovendien, de tekst zegt duidelijk, dat de Heere hem zal verdoen, 2 Thess. 2:8, en dat hij ten verderve gaat, Openb. 17:11 en 19:20. Ook de gemeente Gods gelooft het, en de leden van de Antichrist vrezten er voor. Nu wanneer zijn tijd gekomen zal zijn om verdelgd te worden, dan zal hij gedood worden met zulke werktuigen en wapenen van Gods toorn, als het best daarvoor geschikt zullen zijn. Zulke wapenen, die het best zullen zijn tot verderving zijner *ziel*, zullen gebruikt worden om zijn ziel te verderven;

en zulke wapenen als het best zijn om zijn *lichaam* te verdoen, zullen gebruikt worden om dat te verdoen.

5. DE ZIEL VAN DE ANTICHRIST VERDELGD, EN HOE.

Zijne *ziel*, of die geest der dwaling, die hem beheerst in al zijn werken der ongerechtigheid; deze moet verdelgd worden door de Geest van de mond des Heeren, en teniet gemaakt worden door de verschijning van Zijn toekomst.

Dit vinden wij in de woorden van Paulus: "Want (zegt hij) de verborgenheid der ongerechtigheid (de geest van de Anti-christ) wordt alreeds gewrocht; alleenlijk, die hem nu wederhoudt, *die zal hun wederhouden*, totdat hij uit het midden zal weggedaan worden. En alsdan zal de ongerechtige geopenbaard worden, dewelke de Heere verdoen zal door de Geest Zijns monds en te niet maken door de verschijning Zijner toekomst." 2 Thess. 2:7, 8. De apostel handelt hier over de Antichrist, met betrekking tot zijn meer arglistig en geestelijk deel, daar dit het voornaamste van de Antichrist is; waarom hij genoemd wordt *de* ongerechte, als op het geheel ziende, en niet een ongerechte; maar *de* ongerechte, als ziende op de *verborgenheid* of de *geest der ongerechtigheid*, het hart en de ziel van de Antichrist. Hij zegt ons, *dat de Heere komen zal, om hem te verdoen door de Geest Zijns monds, en om hem teniet te maken door de verschijning Zijner toekomst.*

Nu, onder de *geest Zijns monds* versta ik Zijn *heilig Woord*, dat bij Jesaja genoemd wordt "den adem Zijner lippen." Jes. 11:4; en het boek der Openbaring "het zwaard Mijns monds." Openb. 2:16. Onder "de verschijning Zijner toekomst" versta ik niet *alleen* Zijn tegenwoordigheid, maar een *vermeerdering* van licht door Zijn tegenwoordigheid; niet alleen om de Christenen te helpen om te getuigen tegen enige delen en stukken der dwalingen van de Antichrist, maar om tegen hem te getuigen totdat *het geheel* van hem van de wereld is weggedaan. Hierdoor, zeg ik, moet de ziel, de geest of het leven van de Antichrist uit het midden weggedaan worden.

Maar hoe zal Christus door deze roede, dit zwaard, of door deze geest Zijns monds, dien ongerechte, die *verborgenheid der ongerechtigheid* verdoen? Niet rechtstreeks door Zichzelf, maar door Zijn Geest en Zijn Woord in Zijn gemeente; die Hij gebruiken en zo in dit werk leiden zal, dat zij niet rusten zullen, totdat Hij door hen dit beest ten grave gebracht heeft. Dit beest wordt vergeleken met het zwijn en het wild, dat uit het woud komt om de gemeente Gods uit te wroeten (zoals wij lezen in het boek der Psalmen. Ps. 80:14.

Maar Christus zal met de honden, die de kruimkens van de tafel eten, het beest zó jagen en vervolgen en het niet met rust laten, al verwondt het ook sommigen met de vreselijke slag tanden van zijn muil, totdat zij zijn leven hebben. Want de gemeente zal hem (de Antichrist) afzonderen van alle *beesten* en hem zó met jachtgeschreeuw vervolgen en hem zó door hun stemmen in de klem brengen, dat hij alleen door hen ten verderve zal gaan.³ Zo zal Christus hem verteren en uitmergelen door de geest Zijns monds en hem te niet maken door de verschijning Zijner toekomst.

3

Christen, lees hier uw plicht. Bunyan heeft de slag tanden van het zwijn gevoeld tot hij er zijn leven bij verloor. Hij verdroeg al zijn lijden met gelatenheid en onderwerping, en is gezegend geworden. Heb diep medelijden met hen, wier zielen onder het juk van de Antichrist zijn. Is de Antichrist wreed voor het lichaam, nog gevaarlijker is hij voor de ziel. uw gebeden en smekingen behoorden verdubbeld te

Vandaar dat u wederom vindt, dat deze *ongerechtigte* weg zal smelten als vet voor het vuur; want de Heere Jezus zal hem doen uitteren. Niet opeens, maar *nu* dit deel, en *dan* weer een ander deel; nu zijn *ziel* en daarna zijn *lichaam*, totdat zijn ziel en lichaam beiden teniet zijn.

En om uzelf van de waarheid hiervan te overtuigen, blik slechts terug in de geschiedenis en vergelijk de Antichrist van voor vier of vijfhonderd jaren met die van thans en u zult zien, welk werk de Heere Jezus met hem heeft aangevangen, met de *geest* en de *ziel* en met het *leven* van de Antichrist; zowel door zijn boze plannen te verijdelen, zijn oogmerken te vernielen, *door de Geest Zijns monds*, alsook door hem tot schandelijke aftochten te dwingen en hem te noodzaken tot de overgave van veel goede waarheden, welke deze onreine de gemeenten ontroofd had. Ja, Hij is reeds begonnen met koninkrijken en vorstendommen uit zijn klauwen te ontrukken. En dit is de plaag, waarmee de Heere terzelfder tijd de volken, die tegen Jeruzalem krijg gevoerd hebben zal plagen of slaan: "Hij zal eens iegelijks vlees, daar hij op zijn voeten staat, doen uitteren; en eens iegelijks ogen zullen uitteren in hun hollen; en eens iegelijks tong zal in hun mond uitteren." Zach. 14:12. En hoe is dit vervuld geworden in Engeland, als ook in Schotland, Holland, Duitsland, Frankrijk, Zweden, Denemarken, Hongarije en andere plaatsen! Jes. 17:4-6.

Ook is deze *geest* van de Antichrist niet in staat geweest met al zijn bedrog en kwaadsmeders, om deze volken en natiën of gedeelten van natiën, die door de Geest van de mond van Christus en "door de verschijning Zijner komst" er toe gebracht zijn om Hem te verlaten en zich van hem tot Christus te wenden, weer onder zijn macht te brengen. En wat is de oorzaak, dat hij dit niet heeft kunnen doen? Omdat de Heere niet afgetrokken is, maar steeds voortgaat door de *Geest Zijns monds*, om die overwinning op hem te behalen, in de weg, die bepaald is; waarover later meer. Hij zal de vijand niet alleen overwinnen door de Geest Zijns monds, maar ook door Zijn verschijning. Want het pad, waar Hij langs trekt, is als het schijnend licht, dat meer en meer schijnt tot op de middag. Het is wel waar, dat de nevel van de Antichrist en de rook die met hem opging uit de put des afgronds, het licht van het evangelie bezwalkt en verduistert; maar u weet, wanneer de verduistering van zon of maan aan het afnemen is, dat alle schepselen op aarde bij elkaar deze langzame verdwijning van de duisternis niet kunnen stuiten, en dat na korte tijd zon en maan weer in hun glans verschijnen.

En zó zal het nu zijn; de Heere is wedergekomen om de aarde te bezoeken en Zijn volk met zijn oorspronkelijke heerlijkheid; Hij zal niet teruggaan, noch Zijn hand verslappen, totdat Hij weer in heerlijkheid doet verschijnen, wat de Antichrist verduisterd heeft. "Des Heeren toorn zal zich niet afwenden, totdat Hij zal hebben gedaan, en totdat Hij zal hebben daargesteld de gedachten Zijns harten; in het laatste der dagen zult u met verstand daarop letten." Jer. 23:20. Daarom zegt Hij wederom: "Het licht der maan zal zijn als het licht der zon (was in haar verduistering) en het

worden, totdat hij overgeleverd is aan het rechtvaardig oordeel van de Almachtigen. Kom uit voor uw Zaligmaker, o christen! en scheidt u af van elk stelsel dat bevekt is met het bloed en het hartverscheurend gekerm van Gods volk. Kom uit voor uw Christus, o christen! en verbergt u niet langer achter de vijgenbladeren der onbekwaamheid, vreest niet de slaglanden der wereld, kom uit voor uw God, o christen! en strijdt tegen het ongeloof door de zaken des geloofs te steunen. Strijdt in de Naam van Jezus Christus en u zult overwinnen! VERTALER.

licht der zon zal zevenvoudig zijn als het licht van zeven dagen; ten dage als de HEERE de breuk Zijns volks zal verbinden en de wonde, waarmee het geslagen is, genezen," zoals het voorgaande vers het heeft, "in de dag der grote slachting, wanneer de torens vallen zullen.

Want (zoals tevoren gezegd was) wat betreft het weer te voorschijn doen komen van het licht des evangelies uit de mist en de nevel der donkerheid; Christus zal dit doen, niet door macht of geweld, maar door de Geest Zijnsmonds en door de verschijning Zijner toekomst. Daarom moet de *ziel* van de Antichrist, of die geest der ongerechtigheid, waardoor het evangelielicht verkleind is, ook door dien Geest verteerd en te niet gemaakt worden. En gene andere overwinning zal degelijk of duurzaam zijn; omdat die geest door geen andere middelen gedood kan worden. Het *lichaam* van de Antichrist kan door andere werktuigen omgebracht worden; maar geesten kunnen niet anders dan door geesten gedood worden. Het tijdelijk zwaard mag het lichaam doden, maar daarna kan het niets meer doen; daarom moet het andere deel met een ander soort wapenen bestreden worden. En *hier* is er een dat voldoende is, de Geest tegen de geest; de Geest en het aangezicht van Christus tegen de geest, de ongerechte, van de Antichrist. En door deze Geest van de mond van Christus, zullen alle *tooisels* en het *blanketsel* van de Antichrist ook vernietigd worden; zodat die tooisels, die kerkelijke gebruiken, die plechtigheden en voorschriften van deze mens der zonde, als een verslagene op de aarde geworpen zullen worden, en de stank van hen zal opgaan in de neusgaten der mensen, als van het verdorven bloed van een dood mens.

6. DE ORDONNANTIËN VAN DE ANTICHRIST.

Nu, daarom zal de schoonheid van de Antichrist verwelken gelijk een bloem, en afvallen gelijk een blad, wanneer het sap van de boom het verlaten heeft. Of zoals de schoonheid van het lichaam wijkt, wanneer de ziel, of het leven, of de geest is uitgegaan. En gelijk het lichaam in zulk een toestand onbehagelijk en onsmakelijk is, zo zal het lichaam van de Antichrist zijn voor hen die het aanschouwen, wanneer de Heere de geest er van gedood zal hebben. Het is de geest van de Antichrist die leven brengt in het lichaam; en die luister brengt in de voorschriften van de Antichrist, gelijk het licht van zon, maan en sterren luister brengen over de dingen dezer zichtbare wereld. Daarom, wanneer deze geest, en deze ziel, en dit leven van de Antichrist verslagen is, dan zal 't met *hem* zijn, zoals het met de *wereld* zou zijn, wanneer deze geen licht van de zon, de maan of de sterren ontving.

En vandaar dat, gelijk het verlies van ons natuurlijk leven vergeleken wordt met het verlies van *deze* lichten; Pred. 12:2, zo ook het verlies van het leven, *de ziel en de geest van de Antichrist* met deze dingen vergeleken wordt. Want, de *ziel* van de Antichrist wordt vergeleken met een hemel; en haar voorschriften en gebruiken met de voorschriften van de hemel; daarom, wanneer de Heere komt om tegen haar te strijden door de Geest Zijnsmonds, zegt Hij, "de sterren des hemels en zijn gesternten zullen haar licht niet laten lichten; de zon zal verduisterd worden, wanneer zij zal opgaan, en de maan zal haar licht niet laten schijnen;" Jes. 13:10; omdat Hij die geest van de Antichrist doden zal, die in hen is. Jes. 34; Openb. 6:13, 14.

De *geest* der Antichristenen is de *hemel* der Antichristenen; hun zon, maan en sterren zijn de bijgelovige voorschriften; hun aarde is het lichaam of het vlees van de Antichrist, anders genoemd, *de vergadering en de synagoge van de Satan*. Nu, gelijk de aarde niet leven en begeerlijk zijn kan, zonder de invloeden van de geest der hemelen; zo zal ook de Antichrist niet kunnen leven, wanneer de Heere het licht van zijn hemel zal verduisteren, en zijn geest zal verslaan. Vandaar dat u leest, dat wanneer zijn hemelen zullen toegerold worden, gelijk een boek, al het heir er van, (waarbij ik de voorschriften van de Antichrist vergelijk), "zal afvallen, gelijk een blad van de wijnstok afvalt, en gelijk *een vijg* afvalt van de vijgenboom." Jes. 34:4. Maar hoe, of waarom valt het blad, of de vijg, van de boom? Wel, omdat de geest, of het sap van de boom, uit hen is uitgegaan.

Daarom zal de eerste en voornaamste handeling van de Heere met deze mens der zonde zijn, zijn *ziel te doden*, opdat zijn *lichaam* ook verteerd worde: en wanneer de geest van de Antichrist gedwongen zal zijn om beide het lichaam en de voorschriften te verlaten, dan zal het gemakkelijk zijn, om met beiden te handelen. En eerst de voorschriften van de Antichrist; omdat de geest der dwaling zowel in hen, als in het lichaam zelf is. Wanneer die geest hen verlaten heeft, dan zullen zij vergaan en niet meer zijn, zoals wij bij ervaring geleerd hebben in Engeland, gelijk anderen hetzelfde in andere landen gezien hebben. Want aangaande zijn missen, zijn gebeden voor de doden, zijn beelden en bedevaarten de beloften der monniken, de zondige vasten, en het vuile ongehuwde leven hunner priesteren, deze dingen, waarin de geest van de Antichrist was, voerden de scepter over de wereld; doch nu, hoe worden zij nu geacht? Of wie heeft eerbied voor hen? Zij zijn nu bij elkaar gewaaid onder de heiningmuren, gelijk verdorde bladeren, tot woonplaats voor muizen en vorsen; ja ook de sprinkhanen legeren zich in de heiningmuren onder de verdorde bladeren, in de koude der dagen; en "wanneer de zon opgaat, zo vliegen zij weg." Nahum 3:15-17.

Wanneer het een koude dag voor hen is onder de volken dan liggen zij verscholen onder de heiningmuren, hoewel hun voorschriften daar liggen als verdorde bladeren, die afgevallen zijn van de boom; maar wanneer de zon opgaat, en het warm wordt, dan nemen zij de toevlucht tot hun vleugelen, en vliegen weg. Maar men zal zeggen, *dat verdorde bladeren niet veel voedsel in zich bevatten*. Dit is waar, als u doelt op mensen, maar voor ongedierte is alles goed voor voedsel. Wij spreken dan over hen met betrekking tot *mensen*, niet met betrekking tot de leden zelf van de Antichrist; en ik zeg, wat *hen* aangaat, wanneer de geest van de Antichrist uit deze voorschriften is uitgegaan, dan zullen zij met hen als verdorde bladeren, waarnaar niemand zoekt, ter neerliggen. De voorschriften van de Antichrist zijn dus niet in staat zichzelf staande te houden in de wereld, zoals de voorschriften van de Heere Jezus wél kunnen, want zelfs de bevelen van Christus worden ten minste nog enigszins geacht van de mensen, in wie de Geest van Christus niet is. Maar déze, wanneer de geest des bedrogs hen heeft verlaten..., dan worden zij verfoeid van het hoofd tot de voeten.

Want in zichzelf zijn zij zonder verstand of redelijkheid; Ezech. 20:25,26; ja, zij zien er uit als delen van zulke dingen, die gebruikt worden om duivelen te doen opkomen. Want kan er een greintje waarheid zijn in de dingen, die buiten het Woord zijn, dat toch de enige zuivere toetssteen is, waardoor het kwade van het goede kan worden onderscheiden? Ik zeg, wat anders is er in deze voorschriften dan leugen en bedrog? Daarom, zoals reeds tevoren gezegd is, wanneer de Heere door *de Geest Zijnsmonds* deze verborgenheid der ongerechtigheid uit hen zal verdrijven, en hen deze geest des bedrogs ontnemen zal, die nu door zijn arglistigheid een betoverende heerlijkheid op

hen legt, dan zullen zij stinkende rivieren en poelen worden, waaruit niemand zal willen drinken; ja zij zullen gelijk de rivieren van Egypte zijn, voor niets anders geschikt dan tot broeinesten van vorsen.

Daarom zullen deze voorschriften verworpen worden, niet één van hen zal de gunst der mensen op aarde verwerven; want de Heere zal hun geest van hen afscheiden "door de Geest Zijnsmonds en de toekomst Zijner verschijning."

Nu, onder de *ordonnantien* van de Antichrist, versta ik niet alleen dingen, die slechts op kerkelijke zaken betrekking hebben in het koninkrijk van de Antichrist, maar ook *die burgerlijke wetten*, die hen invoeren en handhaven; ja die zulk een eredienst opdringen met pijnbank en schavot, zoals de Spaanse Inquisitie. Want ook deze moet door de Heere Jezus, door de Geest Zijnsmonds en de verschijning Zijner toekomst teniet gemaakt worden. Want deze wetten hebben hun ontstaan en bestaan, in de geest van de Antichrist; ja, zolang deze wetten nog van kracht zijn, zolang zij nog leven in zich hebben, is dit alleen, omdat de geest van dien mens der zonde nog in hen blijft. Daarom zijn dit ook grote voorschriften, even als de anderen, hoewel van een andere aard. *Groot* zijn zij; omdat de kerk van de Antichrist zonder hen niet leven noch bewegen kan.

Waarom werd aan het beeld van het beest niet alleen macht gegeven om te *spreken* maar ook om te *veroorzaken*. Om zijn wetten van eredienst uit te spreken en om te veroorzaken, "dat allen, die het beeld van het beest niet zouden aanbidden, gedood zonden worden." Openb. 13:15. En merkt het wel op, dit is, omdat het leven, dat aan het beeld van het beest is meegedeeld, door hem ook aan zijn woord en gezag was meegedeeld. Daarom moeten deze wetten niet gescheiden worden van diegenen, waarin de geest van de Antichrist is; nee zij zijn de stutten en steunpilaren, waardoor de leer van de Antichrist bestaat. En werden deze krachteloos gemaakt, dan zou het gebouw spoedig tot een puinhoop geworden zijn.

Wat kon het gouden beeld van Babylons koning gedaan hebben, indien de brandende oven niet in het gezicht gestaan had van de aanbidders? Daniël 3. Wat zou het verschrikkelijke gebod, om in dertig dagen noch God noch mens te aanbidden behalve de koning, uitgericht kunnen hebben, indien de donkere kuil met de hongerige leeuwen niet gereed gestaan had, om de ongehoorzamen te verslinden? Daniël 6. Gelijk dus de brandende oven en de kuil der leeuwen de dragers waren van de afschuwelijke godsdienst der Babyloniërs, zo zijn de pauselijke bullen thans de steunpilaren van de leer van de Antichrist. En zolang er geest, dat wil zeggen, *gezag* in hen is, zolang zijn zij gelijk die, welke wij hierboven hebben vermeld. Het is de geest van zulke wetten, die hen verschrikkelijk maakt. Want evenals de oven zonder vuur niets waard geweest zou zijn en de kuil zonder leeuwen; zo onbeduidend zullen deze wetten zijn, wanneer Christus de geest gedood heeft, die in hen is; namelijk die geest, die veroorzaakt, dat zoveel die het beeld van het beest niet aanbidden gedood worden.

Ook is er niet enig zwaard dat *dát* leven van de Antichrist, hetwelk in deze wetten is, bereiken kan, dan het zwaard van de mond des Heeren Jezus. Daarom, gelijk al de godsdienstige gebruiken en plechtigheden van de Antichrist omvergeworpen worden door de geest van Christus, die in de zijnen werkt, als in christenen; zo zullen ook deze antichristelijke wetten van hun ziel en hun leven beroofd worden, door deze zelfde Geest Zijnsmonds, werkende in sommigen van de zijnen, als in overheden, en op gene andere wijs. Want voordat koningen en vorsten door de Geest van de levende God overtuigd worden dat deze voorschriften kwaad zijn, vóór die tijd zullen zij het

beeld van het beest laten *spreken en veroorzaken*, Maar wanneer zij beginnen te zien, dan zeggen zij, laat het alom bekend worden, dat deze steunpilaar van de Antichrist moet omgehouden worden.

Door koning Darius was het bevel gegeven, dat ieder die gedurende dertig dagen een andere God zou aanbidden dan hem, in de kuil der leeuwen zou geworpen worden. Dan. 6:9. Maar dit geschiedde *vóór hij het doel zag*. Maar toen hij begon te zien, toen vaardigde hij een ander bevel uit; een bevel dat al de kracht of macht ontnam aan wat hij eerst bevolen had. Dan. 6:26. De geest van de Antichrist moet dus niet alleen in de kerk, maar ook bij de staat gezocht worden, omdat deze hem steunt en beschermt. Het is dus niet genoeg dat wij gelovige predikanten hebben, maar wij moeten ook godvrezende overheden hebben, opdat de verderfelijke geest van de Antichrist ook uit de burgerlijke wetten worde weggedaan.

Er is nog een andere zaak, waarin de geest van de Antichrist onmiddellijk betrokken is; namelijk in de antichristelijke namen der mensen, die het beest aanbidden; de namen waarmee de Antichrist hen gedoopt heeft, want deze namen zijn door de geest van de Antichrist op hen geblazen, en zijn zulken die bepaald godslasterlijk zijn of er dicht bijkomen; zulke namen als Elihu nooit had durven geven aan enig mens; "Och, dat ik niemands aangezicht aanneme, en tot de mens gene bijnamen gebruike! want ik weet gene bijnamen te gebruiken: in kort zou mijn Maker mij wegnemen" Job 32:21,22. U leest dus genoeg van het gevaar in de heilige Schrift, en misschien heeft het de Heilige Geest goed gedacht slechts in 't algemeen te spreken, opdat wij nog behoedzamer zouden zijn in het geven van namen aan elkaar. Openb. 17:5. Maar dit is klaar, zij worden gedragen door mensen, die een geestelijk ambt bekleden. Daar zij echter slechts vermeld zijn en niet bepaald opgenoemd worden, hoe zouden wij kunnen weten welke namen antichristelijk zijn, en welke namen niet? Zeker door het Woord van God te onderzoeken, en te zien welke namen wij, volgens dat Woord, aan hun betrekkingen, waardigheden en plaatsen geven mogen; want God heeft zowel een twist met de *namen*, als met de *personen*, die hen dragen. Wanneer Zijn Zoon de Antichrist zal doen vallen dan zal Hij zeven duizend namen van mensen doden, zowel als de personen van de aanbidders van het beest. Openb. 11:13. Maar er zijn zowel *zaken* als mensen; Job. 22:28 en deze zijn ook door de geest van de Antichrist met deze namen gedoopt, en moeten door Christus teniet gemaakt worden, door de Geest Zijnsmonds, en de verschijning Zijner toekomst. "En elk een der afgoden zal ganselijk vergaan." Jes. 2:18; er zijn *mensen*, en *zaken* die afgoden zijn, Zach. 11:17. Laten mensen daarom de aanbedding der afgoden vlieden, opdat zij de naam niet dragen of in plaats van enen staan; en de reden voor deze waarschuwing is, omdat beiden de *naam* en de *zaak* verfoeilijk zijn in des Heeren ogen.

Om u het getal dezer namen op te noemen, waarmee de Antichrist mensen gedoopt heeft (behalve de *zaken*, die ook zulke godslasterlijke namen dragen) zou voor mij een te grote taak zijn en voor u te vermoeiend. Laat het dus genoeg zijn u te melden dat er zulke *zaken* en *mensen* en *namen* zijn, en dat ik het aan u overlaat om te onderzoeken welken het zijn. Maar wat er ook van de geest, of de ziel, of van het leven van de Antichrist in deze namen, mensen, of zaken moge zijn, het moet alles door Christus teniet gemaakt worden door de Geest Zijnsmonds, en de verschijning Zijner toekomst.

Nog één zaak die ik even wil aanstippen; namelijk, de leugenachtige overleveringen en valse wonderen die de Antichrist oproept. Ook *dezen*, door middel waarvan de mensen op aarde misleidt worden om het beest te bewonderen en te aanbidden; ook deze hebben hun leven en ziel van de geest der ongerechtigheid en moeten teniet gemaakt worden door Christus, door de Geest Zijnsmonds en de verschijning Zijner toekomst; want deze zijn niet van het lichaam van de Antichrist, maar liever zulke werktuigen, - of wat u hun ook noemen mag - waarmee de geest en de ziel van de Antichrist wordt overgebracht en in het leven gehouden in het lichaam van de Antichrist, hetwelk is de kerk en de synagoge van de Satan. U kunt ze organen en middelen noemen, waardoor die *ongerechtigte* werkt in de verborgenheid der ongerechtigheid, om een leugenachtig en vals geloof in de godsdienst van het beest te verkrijgen en te handhaven. Gelijk de wetten der staatslieden van de Antichrist schrik en vrees over de aanbidders van het beest brachten om hen bij het geloof te houden, zo besnoeien deze legenden en mirakelen de vrijheid van het geweten, dat zij met ketenen aan de godsdienst binden; en dit alles geschiedt, omdat de geest van de Antichrist in hen is.

Zo dan, hier stort de geest van de Antichrist zich uit in alle zaken die betrekking hebben op het koninkrijk van het beest; want hij woont in het lichaam van de Antichrist; hij woont in zaken en dingen van de verering van de Antichrist; hij woont in de titels en namen die antichristelijk zijn, en hij woont in de wetten, legenden, en in de mirakelen van de Antichrist. En daar het de geest van de Antichrist is, daarom moet hij teniet gemaakt worden; niet door het zwaard, niet door de boog; maar door Christus, strijdende tegen hem door de Geest Zijnsmonds en overwinnende hem door de verschijning Zijner toekomst.

7. HET LICHAAM VAN DE ANTICHRIST GEDOOD, EN HOE.

Nu moeten wij over het *lichaam* of het vlees van de Antichrist, en over deszelfs vernietiging spreken; want dat moet ook teniet gemaakt worden. Nu het lichaam van de Antichrist is die kerk of synagoge, waarin de geest van de Antichrist de ziel en het leven geworden is. En dit moet teniet gemaakt worden, hetzij als een verborgen lichaam, hetzij als een zichtbaar lichaam.

1. Als een verborgen lichaam, en zo moet het volstrekt vernietigd worden.
2. Als een zichtbaar lichaam, en zo moet het *voorwaardelijk* teniet gemaakt worden. Dat wil zeggen, indien *een onberouwelijke bekering tot zaligheid* de mensen niet verlost, die dit lichaam hebben samengesteld en zich daarin verlustigen. Als een verborgen lichaam moet de kerk van de Antichrist in dezelfde weg teniet gemaakt worden als de dingen van de Antichrist, waarover wij tevoren gesproken hebben; namelijk, door Christus, door de Geest Zijnsmonds en de verschijning Zijner toekomst.

Dit is dus de slotsom: *dat de Kerk van de Antichrist, als een kerk, door het Woord en de Geest van Christus vernietigd zal worden.* Ook kan niemand in de hemel het verhinderen, omdat de sterke God het bevolen heeft: "En een sterke engel hief enen steen op als een groten molensteen, en wierp *dien* in de zee, zeggende: aldus zal de grote stad Babylon met geweld geworpen worden, en zal niet meer worden gevonden." Openb. 18:21. Deze stad Babylon wordt hier soms in het *geheel*, en soms ten *dele*, maar altijd hetzij ten *dele*, of in haar *geheel*, als de kerk van de Antichrist

beschouwd, en als zodanig moet zij op geen andere dan de hierboven vermelde wijze verwoest worden. Door welke middelen haar toverij, haar geestelijke hoererij, haar kerkelijke moorden, diefstallen en godslasteringen, zó zullen ontmaskerd en ontdekt worden, dat de volken haar zullen verfoeien, van haar vlieden, en haar koopwaren niet meer zullen kopen. Openb. 18:11.

Vandaar dat hun verleidende dingen wegrotten en vermolmen; want deze zullen geen stand houden, zij zijn geen duurzame dingen, maar vergaan onder het gebruik ervan; welk goed zullen zij dan doen, wanneer zij ter zijde gelegd zijn? Daarom volgt hieruit: "al wat lekker en wat heerlijk was, is van u weggegaan, en u zult hetzelfde niet meer vinden." Openb. 18:14. Nu, indien haar kooplieden haar verlieten toen zij nog waren had om mede te handelen, hoe zal zij dan nu aan handelen denken, nu zij niets meer heeft om te verkopen? Haar dingen zijn gedood en stinken reeds, door de wapenen die hierboven genoemd zijn, wat zal dan nu haar geraamte nog kunnen doen? Het volgt dus, dat zij, als een kerk, vallen moet; waarom u in Openb. 18:22-24 de wijze van haar gehele verwoesting lezen kunt, en ook iets van de oorzaken, waarom zij vallen moet.

Maar gelijk zij met betrekking tot *het lichaam* geheimzinnig beschouwd moet worden *als een kerk*; zo moet zij ook als een lichaam van mensen (dit is wat ik met het *zichtbare* lichaam bedoelde) beschouwd worden, en als zulk een, waartegen de toorn Gods roken zal, en over wie Hij de fiolen van Zijn gramschap tot in eeuwigheid zal uitgieten, *indien een onberouwelijke bekering tot zaligheid hen niet redt*. Deze zijn het, die het zichtbare lichaam van de kerk van de Antichrist uitmaken, het lichaam der mensen, die door deze geest van de Antichrist verleid en gebruikt zijn geworden, om al die onheilen en rampen over de ware godsdienst en haar belijders te brengen; daarom, deze moeten niet ontkomen. Daarom vindt gij, dat, nadat de Antichrist, wat betreft de geest en de verborgenheid van de Antichrist, gedood is, in de volgende plaats het lichaam van de Antichrist, of de hoop mannen, die haar dienstknechten geworden, zijn aan de beurt komen.

Daarom "riep de engel, die in de zon stond, met een grote stem, zeggende tot al de vogelen, die in het midden des hemels vlogen, om herwaarts te komen en zich te vergaderen tot het avondmaal des groten Gods, opdat zij zouden eten van het vlees der koningen, en het vlees der oversten over duizend, van het vlees der liefhebbers, der voorstanders, der ondersteuners en der verdedigers van de Antichrist, haar godsdienst en haar leugen" Openb. 19:17, 18. Want hun harten zullen verhard en verstokt worden, opdat zij verdelgd worden voor de ongerechtigheid, die zij bedreven hebben. Daarom leest u ook dat zij enen nieuwe krijg begonnen te voeren tegen de koning, Wiens naam is "Heere der heirscharen" om zich te wreken over het verlies van hun afgod, of hun antichristelijke staat. "En ik zag het beest en de koningen der aarde, en hun heirlegers vergaderd, om krijg te voeren tegen Hem, Die op het paard zat, en tegen Zijn heirleger." Openb. 19:19. Hun onverzoenlijke haat bleef, toen hun kerk ineengestort was. Daarom willen zij nu nog één aanval doen op de mensen, die in Christus' hand de werktuigen zijn geweest, om hun Babel te doen vallen; waarover later meer.

De laatste slag moet nu nog gegeven worden, met betrekking tot de verdelging van het lichaam van de Antichrist; slechts het hoofd van dit monster is overgebleven, en dat is de Satan zelf. Daarom de volgende tijding, die wij vernemen zullen, zal zijn, dat ook hij gevangen genomen is: "*En ik zag enen engel afkomen uit den hemel, hebbende de sleutel des afgronds en een grote keten in zijn hand; en hij greep de draak, de oude*

slang, welke is de duivel en Satanas en bond hem duizend jaren; en wierp hem in de afgrond en sloot hem daarin, en verzegelde dien boven hem, opdat hij de volken niet meer verleiden zon, totdat de duizend jaren zouden geëindigd zijn." Openb. 20:1-3.

8. HEERLIJKE DAGEN, WANNEER DE ANTICHRIST DOOD IS.

Daarom, nu zal er niets meer van de Antichrist te zien zijn onder de volken, dan woeste puinhopen en verlaten plaatsen. Van het leger van *de mens der zonde* staat geschreven dat, toen hij in het land van Gods volk kwam, het land voor hem een lusthof was, maar achter hem een woeste wildernis; Joël 2:3. Zulke verwoestingen zou hij aanrichten onder de kudde des Heeren, onder hun ordonnantiën en hemelse lekkernijen. Maar wanneer de dagen zullen komen, waarover ik gesproken heb, dan zal het voor hem een dag der wedervergelding zijn; want dan zal de Antichrist geschieden, wat hij aan de kerk van God gedaan heeft. Gelijk hij de vrouwen kinderloos gemaakt heeft, zo zal hij kinderloos gemaakt worden; gelijk hij Sion heeft doen neerzitten op de grond, zo moet deze ongerechte nu in het stof ter neerzitten. Ja, gelijk hij kerken tot woeste wildernissen gemaakt heeft, zo zal hij ook nu tot een woeste wildernis gemaakt worden. Daarom, al wie zijn lichaam vinden wil, moet er naar zoeken in de mond van de afgrond en al wie zijn vrienden en metgezellen vinden wil, moet ook hen desgelijks daar zoeken. "In het midden der verslagenen hebben zij haar een legerstede gesteld onder haar ganse menigte; rondom hem *zijn* haar graven; zij zijn allen onbesnedenen, verslagenen van het zwaard, omdat een schrik van hen gegeven is in het land der levenden; nu dragen zij hun schande met degenen, die in de kuil zijn nedergedaald; hij is geleid in het midden der *verslagenen*. Daar is Mesech, en Tubal, met haar ganse menigte.... Daar is Edom, haar koningen en al haar vorsten, enz.... Daar zijn de geweldigen van het Noorden, zij allen... welke met hun... macht zijn neergelegd bij degenen die verslagen zijn, "en dragen hun schande met degenen, die in de kuil zijn nedergedaald." Ezech. 32:25-30. Want "gelijk Babel geweest is tot enen val der verslagenen van Israëel, also zullen te Babel de verslagenen des gansen lands vallen." Jer. 51:49.

Zij is dus verwoest, wanneer al deze dingen vervuld zullen zijn; en wat blijft dan anders over, dan over haar te spreken, zoals mensen gewoonlijk doen over degenen, die dood zijn: want de dag zal komen, dat de gemeente van God niets meer van de Antichrist, Babylon of de moeder der hoererijen zal hebben, dan alleen de nagedachtenis; namelijk, dat er zulk een vijandin van God in de wereld *was*, dat er zulk een bijgelovig, afgodisch en wreed volk *was* in de wereld.

Daarom de mensen, die geboren zullen worden, die zullen leven, om God in deze gelukkige dagen te dienen; zij zullen slechts de puinhopen van de Antichrist zien. Zij zullen zitten en zingen, gelijk de vinken, de robijntjes en het winterkoninkje elkaar toesjilpen, terwijl hun ogen deze doden sperwer aanschouwen "Hier," zullen zij zeggen, "woonde eens de leeuw; en daar waren eens de woningen der draken; hier woonden degenen, die de moordenaars der gelovigen waren; en daar weer degenen, die godslasteringen uitspraken tegen de God des hemels; maar nu groeit er gras met riet en biezen, Jes. 35:7, waar eens deze verscheurende dieren onze vaders aangrijnsden. Of anders, nu is hun woning vervloekt, netelen en distelen gaan op in hun vestingen en doornen in hun paleizen. En daar er geen goed in hen was, toen zij leefden, zo gaat er een stank van hun namen op, nu zij dood zijn: ja, gelijk zij onrecht wrochten, en leefden gelijk het wild gedierte, toen zij zich verzadigden met het bloed

der heiligen, zo zullen nu de wilde dieren der woestijnen en de wilde dieren der eilanden elkaar ontmoeten, en de duivel zal zijn metgezellen toeroepen, en zij zullen zich nederzetten in hun woningen en aldaar een rustplaats vinden. Jes. 34. "Alzo zal Babel, het sieraad der koninkrijken, de heerlijkheid, de hovaardigheid der Chaldeeën, zijn gelijk als God Sodom en Gomorra omgekeerd heeft. Daar zal geen woonplaats zijn in der eeuwigheid, en zij zal niet bewoond worden van geslacht tot geslacht; en de Arabier zal daar geen tent spannen, en de herders zullen er niet legeren." Jes. 13:19,20.

Kort hierna zullen de christenen met verachting beginnen te vragen wat Antichrist was? Waar de Antichrist woonde? Wie zijn leden waren? En wat hij gedaan heeft in de wereld? En zij, die wijsheid hebben om zijn karaktertrekken door het Woord te aanschouwen, zij zullen met verachting en beschimping zeggen: "Is dat die man, die de aarde beroerde, die de koninkrijken deed beven? Die de wereld als een woestijn stelde, en derzelve steden verstoorde? Die zijn gevangenen niet liet losgaan naar huis toe? Al de koningen der Heidenen, zij allen liggen neer met eer, een iegelijk in zijn huis; maar gij zijt verworpen van uw graf, als een gruwelijke scheut, als een kled der gedoden, die met het zwaard doorstoken zijn, als die nederdalen in enen steenkuil, als een vertreden dood lichaam." Jes. 14:16-19.

Er zal een zonderlinge verandering zijn wanneer de Antichrist dood is, zowel in de kerk als buiten de kerk. De kerk en de leden er van zullen dan de naam van hun God op hun voorhoofden dragen, dat wil zeggen zij zullen zonder schroom de naam van hun koning en God belijden; ja het zal hun roem en eer geven godvrezend te zijn; en vleselijke mensen zullen hen er om prijzen. Ja in die dagen zal alle lof der aarde voor de kerk van God zijn. Dan zal er geen Kanaäniet in het huis des Heeren meer zijn; geen leeuw zal daar zijn; de onreine zal niet meer treden op de paden van Gods volk, maar de vrijgekochten des Heeren zullen in vrolijkheid en blijdschap met elkaar samenleven.

Een heerlijkheid, waarvan het volk, dat in zak en as wandelde, nooit gezien of gehoord heeft, zal nu gesteld worden in het land der levenden. Want gelijk het van Christus gezegd wordt, met betrekking tot Zijn dag, zo zal het van de gelovigen gezegd worden ten opzichte van deze dag: veel koningen en rechtvaardigen hebben begeerd te zien de dingen, die dan gezien zullen worden, en zullen hen niet zien. Maar ongetwijfeld zullen de mensen, die in die tijd geboren zullen worden, het in het oog houden, dat deze heerlijke dagen, deze vrijheden en voorrechten aan het volk, dat in de brandenden oven van Babylons koning wandelde, of onder het geslacht van de Antichrist vervolgd werd, meer tranen en zuchten en bloed gekost hebben, dan zij, die ze thans genieten. Aldus zal het dan zijn; de verdrukten baden er om en de bezitters danken God voor het genot ervan.⁴

1. O! nu zal de kerk wandelen in het licht des Heeren, en een ieder zal onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom neerzitten en er zal niemand zijn, die ze verschrikke! "Want de Heere zal Zich over Jakob ontfermen, en Hij zal Israël nog

⁴ Wat hebben onze vaders niet gebeden en gestreden om de vrijheid, die wij ons door onze zonden weer laten ontglippen. Met hun bloed hebben zij de vrijheid verzegeld, en wij schamen ons menigmaal, om dit met onze mond te erkennen. De Geest van de Antichrist treedt meer en meer in onze scholen en kerken op de voorgrond. Zullen wij er dan niet tegen getuigen door de Geest van Christus? Gaat het dan aan, om wat zo duur gekocht is ons door de geest der ongerechtigheid weer te laten ontfutselen? Christen sta op uw post voor uw Koning Jezus! VERT.

verkiezen, en Hij zal hen in hun land zetten; en de vreemdeling zal zich tot hen vervoegen, en zij zullen het huis van Jakob aanhangen. En de volken zullen hen aannemen en hen in hun plaats brengen; en het huis Israëls zal hen erfelijk bezitten in het land des Heeren tot knechten en tot maagden; en zij zullen gevangen houden degenen, die hen gevangen hielden, en zij zullen heersen over hun drijvers. En het zal geschieden ten dage, wanneer u de Heere rust geven zal van uw smart, en van uw beroering, en van de harde dienstbaarheid, waarin men u heeft doen dienen; dan zult gij deze spreuk opnemen tegen de koning van Babel en zeggen: hoe houdt de drijver op? Hoe houdt de goudene op? De Heere heeft de stok der goddelozen gebroken, de scepter der heersers. Die de volken plaagde in verbolgenheid met een plaag zonder ophouden, die in toorn over de heidenen heerste, die wordt vervolgd, zonder dat het iemand afweren kan. De ganse aarde rust, zij is stil; zij maken groot geschal met gejuich. Ook verheugen zich de dennen over u, en de cederen van Libanon, *zeggende*: sinds dat gij daar nederligt, komt niemand tegen ons op, die ons afhouwe." Jes. 14:1-8

2. *De wereld zal nu een ander ding zijn, als 't ware, dan zij was in de dagen van de Antichrist.* Nu zullen koningen en vorsten en de gehele wereld vrij zijn van dienst en slavernij, waaronder zij in vroegere tijden waren, toen zij de God Bel en de draak op hun schouders droegen. Het is met de wereld, die nu de slaven van de Antichrist zijn, als het is met degenen, die slaven en gevangenen van de grote hoer zijn: zij moeten komen, wanneer zij roept, lopen wanneer zij gebiedt; strijden en voor haar verslaan degenen, die haar kwalijk noemen, en aan haar besteden, wat zij door arbeid of bedrog bij elkaar kunnen schrapen, of zij wil hun hoer niet meer zijn, en zij dan niet meer haar boezemvrienden. Maar nu! Nu zal het anders zijn! Nu zullen zij geen hoer hebben om die te behagen! Nu zullen zij niemand hebben om hen aan te sporen om de gelovigen te vervolgen! Nee, zij zullen niet als voorheen schuldig gemaakt worden aan het bloed dergenen, tegen wie deze of gene heer kwaad heeft opgevat!
3. *Nu zal de wereld onderscheid maken tussen rechtvaardigen en goddelozen; ja, zij zullen het volk van God aankleven en ondersteunen, overtuigd zijnde, als Laban van Jakob, dat de Heere hen zal zegenen om Zijns volks wil.* Want op deze dag zal het overblijfsel van Jakob zijn, (onder de heidenen) in het midden van veel volken, "als een dauw van den Heere, als druppelen op het kruid, dat naar geen man wacht, noch mensenkinderen verbeidt." Micha 5:6.
4. *Ook zullen de mensen in die dagen in groten getale naar de Godshuizen stromen.* Koningen en prinses en edelen, ja alle inwoners des lands zullen als een wolk komen aanvliegen, en als duiven tot haar vensters! En hierom is dit tot de gemeente gezegd, met betrekking op de latere tijden: "Maak de plaats uwer tent wijd en dat men de gordijnen uwer woningen uitbreide, verhinder het niet; maak uw koorden lang en steek uw pinnen vast; want u zult uitbreken ter rechter- en ter linkerhand; en uw zaad zal de heidenen erven en zij zullen de verwoeste steden doen bewonen." Jes. 54:2, 3.
5. *Nu zullen die profetieën en beloften ontzegeld worden, die tot op deze dag als achter slot en grendel verborgen lagen.* Nu zal de Geest van God overvloedig uitgestort worden; en onze rivieren zullen in hoge plaatsen zijn, dat wil zeggen: zij zullen voortkomen uit de harten der groten; ja, dan zullen onze wateren diep

gemaakt worden: "En Ik zal hunlieder rivieren doen gaan als olie, spreekt de Heere, Heere." Ezech. 32:14.

6. *Dan zullen de twisten en geschillen tussen Gods kinderen ophouden. Want zij zullen oog aan oog zien, als de Heere Sion wederbrengen zal,"* Jes. 52:8. Ja, dan zullen de wachters van Gods volk zo doen, want het is uit gebrek aan licht *in hen*, dat de lammeren elkaar zo gestoten hebben.

7. *Nu zal de gemeente des Heeren met grote klaarheid de diepten der voorzienigheid lezen en duidelijk verstaan al de kronkelende en bochtige paden, waarlangs de Heere hen in Zijn wijze raad geleid heeft.* Nu zullen zij verstaan, waarom menigmaal de zon beneveld moest zijn en waarom zij door de woestijn der verdrukking moesten gaan. Nu zullen zij zien, dat juist in die wegen, die zij duister en onverstaanbaar noemden, een gouden draad van het Godsbestuur ligt; en dat hun verlossing niet zo vol wijsheid en rechtvaardigheid en goedheid Gods kon zijn, indien een van deze vaak moeilijke wegen ontbroken had. Daarom zal nu het lied met ruimer borst en helderder stem gezongen worden: "Groot en wonderlijk zijn Uw werken, Heere, Gij almachtige God! rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Gij, Koning der heiligen! Wie zou U niet vrezen, Heere! En Uw naam niet verheerlijken?" Want Gij zijt alleen heilig; want alle volken zullen komen en U aanbidden; want uw oordelen zijn openbaar geworden." Openb. 15:3, 4. En wederom: "Want zijn oordelen *zijn* waarachtig en rechtvaardig; dewijl Hij de grote hoer geoordeeld heeft, die de aarde verdorven heeft met haar hoererie; en Hij het bloed Zijner dienaren van haar hand gewroken heeft." Openb. 19:2.

9. DE WIJZE WAAROP DE ANTICHRIST ZAL VALLEN.

Wat de Antichrist is, heb ik u gezegd, en dat wel ten opzichte van zijn ziel en zijn lichaam. Ik heb u ook gezegd waar, of in welke zaken de geest en het leven van de Antichrist ligt, en hoe hij voor een tijd heersen zal. Bovendien heb ik u aangetoond, dat hij verdeld zal worden en waardoor, zowel wat zijn ziel als zijn lichaam betreft. Daarom, andere dingen voor een ogenblik onaangeroerd latende, zal ik u thans in korte trekken beschrijven de wijze waarop de Antichrist vallen zal.

Daar is de *val*, de *tijd* van de val, en de *wijze* van de val van de Antichrist.

De wijze van de val van de Antichrist kan beschouwd worden, met betrekking tot het *schielijke*, het *onverwachte*, het *verschrikkelijke* of het *zonderlinge* er van. Ook zou men kunnen letten op de *trapsgewijze* handeling van God er in.

Wat het schielijke van de val betreft; men leert dat het in een *uur* geschieden zal. Ook zal het op een ogenblik zijn, door haar *onverwacht*, want dan zegt zij: "ik zit als een koningin." Openb. 18:7, 8. En wat het *verschrikkelijke* van de val betreft, de volken beven zullen bij het geluid haars vals. Ezech. 31:16, 17. En wat aangaat het *zonderlinge* er van, de gehele wereld zal verwonderd staan. Jes. 14:12. Het zal zijn als toen God Sodom omkeerde.

Maar ik zal op deze wijze mijne verhandeling niet uitbreiden; ik zal u de *wijze* van de val van de Antichrist aantonen, zoals die *trapsgewijze* plaats heeft. Ezech. 16:36-43; Openb. 18:8; Jes. 47:9.

De Antichrist zal trapsgewijze ten val gebracht worden; dat is bij graden, het een deel na het andere; *hier* een sterke stad, en *daar* een hoge toren, totdat zij ten laatste gelijk met de grond gemaakt is. En toch zal alles *binnen het tijdperk van Gods dagen, uren, of ogenblikken zijn*; want de Antichrist moet in de naar Gods bestek *bepaalde* tijd vallen.

Nu, zoals ik gezegd heb, hij, zij, Sodom, Egypte, Babylon, de Antichrist zal verwoest worden; niet op eens, maar langzamerhand, het ene deel na het ander. En misschien ligt deze bedoeling enigszins in de woorden, die nu volgen: "De looper zal de looper tegemoet lopen, en de kondschapper de kondschapper tegemoet, om de koning van Babel bekend te maken, dat zijn stad van het ene einde is ingenomen." Jer. 51:31. Dit blijkt ook nog uit de kruiken of vaten, die de toorn van God voor haar bevatten, tezamen met de wijze van uitgieting. De kruiken, waarin de toorn is, worden *fiolen* genoemd; nu een *fiol* is een kruik met lange hals, die haar inhoud slechts langzamerhand uit laat, en niet opeens.

Ook moet men hierbij weer twee zaken in het oog houden. Ten eerste, de aard der fiol. Ten tweede de *orde* der engelen, die deze toorn uitgoten.

1. Gelijk een fiol haar inhoud slechts van lieverlee uitlaat, zo doet zij het ook bij *fasen* die meer of minder sterk zijn, al naar mate er meer of minder van de inhoud tegelijkertijd uitstroomt.
2. Wat betreft de *orde* der engelen, of de orde die zij volgen; zij tonen duidelijk dat de vijand trapsgewijze moet vallen; daar deze fiolen de een na de andere door hen worden uitgegoten.
 - De eerste werd uitgegoten op de antichristelijke *aarde*.
 - De tweede in de *zee*.
 - De derde in de *rivieren*.
 - De vierde op de *zon*.
 - De vijfde op de *troon van het beest*.
 - De zesde op de *Eufraat*.
 - En de zevende in de *lucht*. Openb. 16:2-17.
 -

U ziet het, zij zijn niet allen tegelijkertijd uitgegoten, maar nu eens één, en dan weer een ander. Nu, daar de Antichrist door deze zeven fiolen vallen moet; en daar zij ook uitgegoten zijn, zo is het klaar dat deze *mens der zonde*, deze *zoon des verderfs* trapsgewijze moet vallen. Hij zou in het geheel niet sterven, zoals blijkt uit zijn worstelingen; maar het is een sterke God, Die oordeelt, en daarom moet hij vallen. Ook zijn vrienden zullen alles doen wat in hun vermogen is om hem zo lang mogelijk staande te houden; maar God heeft zijn grenzen bepaald, en hij kan niet langer leven dan tot de bepaalde tijd.

Wij moeten ook verschil maken tussen *de krijg*, die met hem gevoerd is, *de wonden*, die hij bekomen heeft, en *de dood* die hij sterven zal. Michaël en zijn engelen hebben een lange tijd krijg tegen hem gevoerd; maar hij is nog niet dood. Openb.12. Maar zoals ik gezegd heb, hij zal nederdalen en vergaan en nooit weer gevonden worden tot in alle eeuwigheid.

10. HET TIENDE DEEL DER STAD VALT EERST.

Om nu te spreken over de wijze van de val van deze Antichrist, met betrekking tot het *trapsgewijze* er van. Hij moet vallen, het een stuk na het andere, totdat ten laatste elk deel verwoest is.

En hierom lezen wij dat deze stad valt, eerst het *tiende deel* er van, terwijl negen delen nog staande blijven. Ook valt dit tiende deel niet geheel, niettegenstaande het geloof en de getrouwe getuigenis van deze twee getuigen, totdat zij gedood zijn en ook wederom opgewekt. Want er staat geschreven, dat het tiende deel der stad viel in *hetzelfde* uur, dat de getuigen opgewekt worden. Openb. 11:13. Het tiende deel der stad, die regeert over de koningen der aarde, welke stad is Sodom, Egypte, Babylon, of de grote hoer. Openb. 17:18.

Onder *de stad* dan, versta ik de kerk van de Antichrist tot aan haar uiterste grenzen; en zo reikt zij zóver, als het beest met de zeven hoofden en de zeven hoornen heerschappij heeft. Vandaar dat deze stad ook met de naam van *steden* genoemd wordt, gelijk een werelddeel wordt genoemd onder de betekenis van verscheidene landen. En deze steden worden ook genoemd "de steden der heidenen." Openb. 16:19. Want gelijk zij, bij elkaar gevoegd worden, allen tezamen slechts één stad uitmaken, zo worden zij, indien afzonderlijk beschouwd, ten getale van tien, en beantwoorden aan de tien hoornen op de hoofden van het (zevenhoofdige) beest, die haar draagt, en haar beschermt.

Dit houd ik er dan voor dat de betekenis is: *de Antichristelijke kerk is verdeeld in tien delen, en ieder deel is voorbescherming onder één van de tien hoornen van het beest geplaatst.* Maar die hulp en bescherming zal niet baten, want God zal komen om het vonnis over haar uit te voeren. Want "een tiende deel der stad is gevallen;" dat wil zeggen, het eerst, en als een voorloper van de val der overige delen. Nu, waar dit tiende deel is of welk der tien delen het eerst moet vallen, of indien reeds een tiende deel werkelijk gevallen is, dit laat ik aan het oordeel over dergenen, die wijzer zijn dan ik.

Maar daar ik nu toch spreek over de val van *het tiende deel* van de Antichrist, zo wil ik nog met een enkel woord iets zeggen van *de middelen*, waardoor het vallen zal.

Het middel, waardoor dit tiende deel vallen zal, of gevallen is, is *een aardbeving*. Maar niet zóeen die algemeen is, over de gehele aarde, maar een aardbeving juist in dat tiende deel, waar die stad stond, die vallen moest. Nu, met deze aardbeving hier, kan niets anders bedoeld worden dan zulk een schudding, die de fondamente van dit tiende deel zal doen omkeren. Maar hetzij het in dit tiende deel als een stad zal zijn, of als in een Staat, dat zal ik niet beslissen. Alleen zijn dit mijn gedachten, dat het een aardbeving zal zijn in dat koninkrijk, waar dit tiende deel zal zijn. Een aardbeving, om niet meer om te keren dan bepaald is; en dat is de stad, die het tiende deel van de grote Antichrist genoemd wordt. Voor zover *die* Staat een Staat is, zover wordt hij geschud **ter hervorming**, niet tot verwoesting; *want in de aardbeving werden zeven duizend (namen van) mensen gedood, en de overigen zijn zeer bevreesd geworden, en hebben de God des hemels heerlijkheid gegeven.*

11. DE NEGEN DELEN VALLEN.

De volgende stap, die de sterke God nemen zal om de verwoesting van de Antichrist te voltooien, zal over het geheel zwaarder zijn, ofschoon niet algemeen in het eerst; doch tenslotte zullen de negen overgebleven delen vallen. Want aldus staat er geschreven: "en de steden der Heidenen zijn gevallen." *De steden der heidenen* de antichristelijke kerken, anders genoemd, de dochters van de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde.

Nu moeten wij u de hand van God doen zien in deze tweeden slag, waarmee de Heere de vijand slaan zal.

1. Hier hebben wij een grote aardbeving.
2. En dan de val van de steden der heidenen.

Van de aardbeving staat geschreven dat er nooit zodanig een geweest is: "een grote aardbeving, hoedanig niet is geschied van dat de mensen op de aarde geweest zijn." Openb. 16:18. Want zij strekte zich zó ver uit als de andere negen steden grond hadden om op te staan; want het schokte de fondamenten van deze alle.

De val van die steden was niet onmiddellijk na de schok, maar de aardbeving veroorzaakte een scheuring, een scheuring in de negen overblijvende delen van deze stad. Een scheuring van de ergste soort, want zij verdeelde de stad in drie delen: "En de grote stad is in drie delen gescheurd," de grote stad, dat wil zeggen, de krachten, waardoor zij staande gehouden werden. De betekenis is deze: wanneer God deze *mens der zonde* voor de tweede maal zal slaan, dan zal Hij niet zo zacht handelen als Hij in het eerst deed, toen Hij slechts een tiende deel ter aarde wierp; maar nu zal Hij de Antichrist zó schudden en zó verharden en tegen zichzelf verdelen, namelijk in het lichaam en deszelfs leden, dat zij krijg tegen elkaar zullen voeren, en elkaar in stukken zullen scheuren, totdat al de negen delen verwoest zullen zijn. Zij was in drie delen gescheurd, welke delen de slechtste van allen zijn. Het zal dus een scheuring zijn, die hen allen ten val zal brengen. Vandaar dat er onmiddellijk op volgt: "en de steden der heidenen zijn gevallen."

Daarom zal deze driehoekige scheuring de verschrikkelijkste voor de Antichrist zijn; het zal zijn gelijk in de dagen, toen Jeruzalem met de grond gelijk gemaakt werd, en gelijk de scheuring, die er in de legers van de heidenen kwam, toen zij optrokken om tegen Josafat te strijden. "Want de kinderen Ammons en Moabs stonden op tegen de inwoners van het gebergte Seir, om te verbannen en te verdelen; en als zij met de inwoners van Seir een einde gemaakt hadden, hielpen zij de een de ander ten verderve." 2 Kron. 20:23. Dit is de scheuring, die deze grote aardbeving maken zal tussen de horens die deze negen overgeblevene delen overgelaten zijn, toen het tiende deel der stad viel. En dit zal geschieden door de vermeerdering van de hitte van Gods toorn. Want Hij is toornig op de wateren, waarbij de vrouw gezeten is, omdat zij Zijn beminde aan de hoer hebben overgeleverd; daarom zal Hij hen nu bloed te drinken geven in zijn grimmigheid.

Het zal een vreselijke tijd zijn, een tijd der wraken. "Ik zal Mijn pijlen dronken maken," zegt de Heere, "van het bloed, en mijn zwaard zal vlees eten; van het bloed des verslagenen en des gevangenen, van het hoofd af zullen er wraken des vijands

zijn." Deut. 32:42. En daarom staat er ook geschreven, dat het een dag der wraak zijn zal. "Want het zal zijn de dag der wraak des Heeren, een jaar der vergeldingen, om Sions twistzaak." Jes. 34:8. "Want de dag der wraak was in mijn hart, en het jaar Mijner verlost en was gekomen." Jes. 63:4.

Er kan dus geen vrede gesloten worden tussen deze steden, wanneer God het verboden heeft, en het gevolg hiervan is, *dat de steden der heidenen vallen moesten*. Er zullen dus geen goede dagen meer voor de Antichrist zijn, nadat de aardbeving begonnen is met hem te schokken. Nee, niets kan meer verwacht worden dan opstand, en gerucht op gerucht, de een looper zal de ander tegemoet lopen, en de kondschapper de kondschapper, om de koning van Babel bekend te maken, dat zijn stad van het een einde is ingenomen." En wederom, "er zal een gerucht komen in het een jaar, en daarna een gerucht in het *andere* jaar; en er zal geweld zijn in het land, heer over heer." Jer. 51:31,46. Zodat deze aardbeving de vrede zal verdreven hebben, de fondamente bewogen, en de negen steden tot de grond toe terneer zal werpen. En dit is een tweede slag die God deze mens der zonde geven zal, en een derde zal haastig volgen.

12. HET GROTE BABYLON VALT.

Daarom volgt het ná de val van deze steden der heidenen dat "het grote Babylon is gedacht geworden voor God, om haar te geven de drinkbeker van de wijn des toorns zijner gramschap." *Het grote Babylon*, wat is dat? Wel, ik houd het er voor, dat het de *moeder*, de *grote hoer* zelf is. Want hoewel wij soms onder de grote hoer, of het grote Babylon, de kerk van de Antichrist in 't algemeen kunnen verstaan, zo wordt er toch eigenlijk mede bedoeld, de moeder der dochters, over wier val wij tevoren gesproken hebben. Wij zijn dan nu genaderd tot aan de deur van de *oude moeder*; tot aan de deur van de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde. Deze dan, waarvan wordt gezegd, dat zij is gedacht geworden voor God, deze is het, die het aan zijn gaf aan de vroeger omvergeworpen steden. Zij is de meesteres, de koningin, de moederkerk, zoals zij zich zelf noemt.

En dit is de wijsheid Gods aangaande haar, dat zij niet de eerste zijn zou die sterven moest; maar dat zij leven zou, om de verdelging harer dochters te zien, en om weg te kwijnen onder het gezicht en het gevoel daarvan, tot ten laatste ook over haar het oordeel komen zou. Faraö en zijn oversten leefden om de verwoesting te aanschouwen van het grootste deel van Egypte voor het oordeel over hem zelve kwam, maar ten laatste kwam het ook binnen hun huizen. Zedekia leefde om te zien, dat zijn kinderen voor zijn aangezicht geslacht werden, voor het oordeel hem persoonlijk trof. Jer. 52:8-11.

Ook Babylon, toen God de drinkbeker van de wijn des toorns tot haar zond moest eerst de volken vóór haar zien drinken: "Neem deze beker des wijns der grimmigheid van Mijne hand (zegt de Heere tot de profeet), en geef dien te drinken al de volken tot welke Ik u zende, dat zij drinken, en beven, en dol worden, vanwege het zwaard, dat Ik onder hen zal zenden." Jer. 25:15,16. Namelijk, alle koninkrijken der aarde, die op de aardbodem zijn. "En de koning van Sesach zal na hen drinken." vers 26. Maar wie was Sesach? Zullen sommige vragen. Ik antwoord, het was Babylon, de vorstin der aarde, en te dier tijde het hoofd van al die volken. Dan. 4:22, (gelijk deze koningin nu de moeder der hoererijen is). Daarom zegt dezelfde profeet, wanneer hij over de verwoesting van Sesach spreekt: "Hoe is Sesach zo veroverd, en de roem der ganse

aarde ingenomen! Hoe is Babel geworden tot een ontzetting onder de heidenen!" Jer. 51:41.

Nu, indien dit de wijze was, waarop de Heere met Zijn vijanden handelde in de dagen van ouds, waarom mogen wij dan niet veronderstellen, dat Hij nu op dezelfde wijze zal handelen met Zijn grote vijand; inzonderheid, daar die vroeger genoemde oordelen over diegenen gebracht waren, welke in sommige opzichten, zinnebeelden waren van de grote hoer. Bovendien lezen wij hier duidelijk, dat wanneer de steden der heidenen gevallen waren, dat dan "het grote Babylon is gedacht geworden voor God, om haar te geven de drinkbeker van de wijn des toorns Zijner gramschap."

Uit al hetgeen ik besluit, *dat de moeder, de koningin der koningen leven zal om te zien, dat haar dochteren voor haar aangezicht omgebracht worden; waarna zij zelf aan de beurt zal komen, want zij moet zeker de drinkbeker drinken.*

Deze verwoesting moet daarom het laatst geschieden, om de hierboven aangetoonde redenen, en ook, omdat zij het meest de bodem der beker verdient. Op de bodem ligt de droesem, het bitterste deel, en de grootste hitte van Gods gramschap en toorn. Ps. 75:9. Ofschoon u leest dat er in de eerste aardbeving een grote slachting is aangericht, en dat het tiende deel der stad viel, zo bevindt u ook dat enigen aan dat oordeel ontkwamen: "en de overigen zijn zeer bevreesd geworden, en hebben de God des hemels heerlijkheid gegeven." Openb. 11:13. Maar nu, *deze* grote aardbeving, waardoor de steden der heidenen vallen, en tengevolge waarvan het grote Babylon "is gedacht geworden voor God," deze aardbeving spaart niet één der dochters van deze hoer, noch enig man die haar liefhad; maar is zo vergezeld van "een grote hagel," en deze hagel werkte in zulk enen toorn, dat niet één door berouw ontkomt. Elke hagel woog een talent pond zwaar, hetwelk een verbazend gewicht is voor een hagelsteen. Hierdoor toonde God dus, dat Zijn toorn op het hoogst gekomen was.

Ik weet niets beter, waarmee men deze hagelstenen vergelijken kan, dan met het loden gewicht, dat op de mond der efa gelegd werd, welke toebereid was om de vrouw te bevatten, wier naam "godeloosheid" was, deze eigenste hoer van Babylon; want dit loden gewicht moest die meesteres terneder houden, opdat zij niet weer uit de efa zou kunnen komen, en deze hagelstenen moeten haar uit de wereld verbannen. Zach. 5:5-11. Daaruit volgt, dat zij het zwaarste oordeel moet dragen; ja de droesem der drinkbeker.

"En het grote Babylon is gedacht geworden voor God." Voor God gedacht worden betekent, door Hem bezocht worden, hetzij met genade of met toorn. Er staat geschreven dat God aan Rachel *dacht*, toen Hij haar bezocht met de zegen van een vruchtbare baarmoeder. Gen. 30:22. Er staat geschreven dat God aan Noach *gedacht*, toen de tijd naderde, dat hij verlost moest worden van de wateren. Gen. 8:1. Hier wordt ook gezegd, dat Hij *gedachtig* is aan Babylon, namelijk, om haar te bezoeken met zijn toorn voor de ongerechtigheden, die zij bedreven heeft: "Om haar te geven de drinkbeker van de wijn des toorns Zijner gramschap."

Nu is dan de tijd dat de mate der ongerechtigheid vol zal zijn; maar nu is het ook de tijd dat de maat van Gods toorn vol zal zijn. Daarom moeten nu de moordenaars, en de diefstallen, en de godslasteringen, en de hoerereien van deze moeder der hoerereien ten volle vergolden worden, namelijk met de droesem uit deze drinkbeker. Daar echter de hagelstenen bij het *gewicht*, en de toorn bij de *maat* (want dit geven toch een talent en een beker te kennen) komt, zo volgt, dat de Almachtige God, Zelf in het midden van de grootste hitte van Zijn toorns Zich houden zal aan de regels der gerechtigheid en der oordelen, terwijl Hij deze vijand straft. Hij heeft geen *hartstochten*, om Hem te

vervoeren om de palen des rechts te overschrijden, en Hij heeft geen *zwakheid*, die Hem veroorzaken zal aan het recht te kort te doen. Daarom heeft Hij, zoals gezegd is, Zijn oordelen voor haar bij het gewicht, en zijn toorn bij de maat. Doch dit gewicht en deze maat zijn niet toebereid naar haar gesteldheid, niet met het doel om haar te zuiveren en te louteren; maar naar de maat en de aard van haar ongerechtigheid. Ze komen om haar weg te vegen, als met de bezem der verwoesting, totdat zij van deze aardbodem zal weggevaagd zijn.

En hiermede heb ik u aangetoond de wijze, waarop de Antichrist vallen zal; namelijk, dat het langzamerhand zal geschieden, het één deel na het ander, totdat hij geheel en al teniet gemaakt zal zijn En dit geldt zowel van de ziel, dan van het lichaam van de Antichrist. Want de ziel, de geest, of het leven van de Antichrist moet ook op deze wijze verwoest worden. Vandaar dat er geschreven staat, dat hij verteerd zal worden, dat is, langzamerhand. Slechts hieraan wil ik de lezers herinneren, dat veel van de ziel van de Antichrist verwoest kan worden, wanneer niet een harer dochters gedood is; en dat de verwoesting van haren geest een zekere voorbode is van de verwoesting van haar lichaam, op de wijze, zoals wij hierboven besproken hebben.

Nu daar zij op sterven ligt, laat ons haar doods-klok luiden; want wanneer zij dood is, dan zullen wij, die leven zullen om het te zien, haar *uitluiden*. "Want alzo zegt de Heere HEERE: "Als Ik u zal stellen tot een verwoeste stad, gelijk de steden, die niet bewoond worden; als Ik een afgrond over u zal doen opkomen, en de grote wateren u zullen overdekken; dan zal Ik u doen nederdalen met degenen, die in de kuil nederdalen tot het oude volk, en zal u doen nederliggen in de onderste plaatsen der aarde; in de woeste plaatsen, die vanouds geweest zijn, met degenen, die in de kuil nederdalen, opdat u niet bewoond wordt; *en Ik zal het sieraad herstellen in het land der levenden*. Maar u zal Ik tot enen groten schrik stellen, en gij zult er niet *meer* zijn; als gij gezocht wordt, zo zult gij *niet meer* gevonden worden in eeuwigheid, spreekt de Heere HEERE. Ezech. 26:19-21.

13. TEKENEN VÓÓR DE KOMST VAN DE VAL.

Daar wij in het vorige hoofdstuk gesproken hebben over de val van de Antichrist, en over de wijze, waarop hij vallen zou, zo zullen wij nu over de tekenen spreken, waaraan wij zien kunnen, dat zijn val nabij is. En of ik juist zal zijn in mijn beweringen, dit moet ik aan de tijd overlaten, die alles openbaart, en terzelfder tijd aan de verstandigen van hart om te oordelen.

Dat de grote hoer vallen zal; niets is zekerder; en dat zij nooit weer op zal staan, wanneer zij eenmaal gevallen is, dit is ook genoeg geopenbaard, en ook aangetoond door hem die de molensteen in de zee wierp en zei: "Aldus zal de grote stad Babylon met geweld geworpen worden, en zal niet meer worden gevonden." Openb. 18:21. Dit is daarom haar lot en haar bestemming, uit de mond van de heiligen, en is verzegeld in de Schriften der waarheid, tot troost van het volk dat door haar verdrukt is.

Het is waar, *de tijd* van haar val is niet zeker bekend bij de gelovigen, en *zij zelf gelooft er volstrekt niet aan*; daarom, haar plagen moeten haar onverwachts treffen. En wat de gelovigen betreft, hun gissingen, omtrent de *tijd* van haar val, moeten gissingen en onzeker blijven. Wat haar val aangaat, zij zal zeggen, en dat wel wanneer zij op de

plaats staat waar zij in een ogenblik vallen moet: "Ik zal koningin zijn in eeuwigheid." Jes. 47:7-9.

En de gelovigen die zo gaarne haar val zouden zien, wat hebben zij zich menigmaal bedrogen in de tijd ervan.

Ook ik ben niet zonder gedachten geweest, maar ik geloof, dat deze vergissing van de Godvrezenden een strik voor de Antichrist en een val voor haar ondersteuners zal worden. Want wat kan het hart der goddelozen meer verharderen, dan hun geloof, dat de voorzeggingen, profetieën, verwachtingen en hopen hunner vijanden (aangaande haar val) geheel en al (aangaande de tijd) verijdeld zijn?

Mozes profeteerde en het volk hoopte, dat God hen het "land der Kanaänieten zou geven; en toch versloegen de Kanaänieten hen. Num. 14:40; Joz. 7:5-9

Jeremia profeteerde, dat de vijand komen zou en de stad Jeruzalem in zou nemen; maar omdat hij maar eens kwam en onverrichter zake terugkeerde, wat waren nu de harten des volks verhard tegen al de overige profetieën en gezegden omtrent deze zaak. Jer. 37. Nu de fout lag niet bij de profeten, maar bij het volk, dat zich vergiste in de tijd. En indien vergissingen reeds het hart van de goddelozen zo zeer verharderen, wat zullen zij dan wel uitwerken bij zulken, die het zich ten taak gesteld hebben zich te verblinden en hun hart tegen God te verharderen door het misbruik en verdraaien van alle waarheden? Wees er zeker van, wanneer mensen hun hart zoeken te verharderen door de waarheid te misbruiken, dan zullen zij ook gretig gebruik maken van de zwakheid van hun verklaarde vijanden. Vooral wanneer hun vijanden zeggen, dat zij volgens het Woord van God spreken, maar wanneer de tijd openbaart dat hun voorspelling zowel een onwaarheid als een vergissing was.

Diep te betreuren is de voorbarigheid en de hoogmoed van sommigen in het voorspellen van het tijdstip van de val van de Antichrist, beide tot oneer van hen en van hun broederen. Het ongeluk, dat zulken door hun voorbarigheid der kerk aangedaan hebben, kunnen zij nooit weer goed maken. Maar de wegen des Heeren zijn wonderlijk en ondoorgrondelijk; en daarom, is het niet mogelijk, daar de vijand van God niet door de kracht der waarheid en het godzalig leven van sommigen overtuigd wilde worden, dat het zo is, opdat God hen overlate om hun onvermijdelijke verwoesting in de armen te lopen, door de leugens en de lichtzinnigheid van anderen? Zij beginnen er reeds mede te spotten, en zeggen: "Waar is het woord van God, laat het nu gebeuren, wat voorspeld is! Maar toen Agag zei: "Voorwaar de bitterheid des doods is geweken!" Toen was het tijd voor hem om in stukken gehouwen te worden. 1 Sam. 15:32, 33.

Ik zal mij dus niet bemoeien met de tijd en de tijden, die de Vader voor ons verborgen heeft, ofschoon zij geopenbaard zijn. Want de Heilige Geest heeft een uitdaging gericht tot de mens der wijsheid om het uit te rekenen als hij kan. "Hier is de wijsheid: die het verstand heeft, rekene het getal van het beest; want het is een getal eens mensen en zijn getal is zeshonderd zes en zestig. Openb. 13:18.

Indien Simsons raadsel reeds zo moeilijk was, wat moeten wij dan hiervan denken? En ofschoon de engel te kennen gegeven heeft, dat deze toegesloten en verzegelde zaak wanneer de tijd van het einde nadert geopend zal worden, Dan. 12:9, zo is het toch duidelijk, dat sommigen te haastig geweest zijn met hun woorden, of te veel op hun gaven gesteund hebben. Want ik ben er zeker van dat zij gedwaald hebben, des vijands hart verhard hebben, en de zwakgelovigen hebben doen struikelen. Laten wij

dus niet over de *tijd* spreken, maar wel over de *tekenen*, want vallen moet de Antichrist. De val is besloten.

13.1 EERSTE TEKEN.

De val en de verwoesting van de Antichrist naderen, *wanneer de kerk en het volk van God uit al die schuilplaatsen verdreven worden, die God voor hen had bereid in de wildernis*. Toen de draak het meest woedde, had de kerk van God een voor haar door God bereide schuilplaats, opdat zij niet geheel en al door Hem zou uitgewroet worden. En die schuilplaats zal Gods kerk hebben, totdat het einde van de draak gekomen is. Hiervan leest u in het 12^e hoofdstuk van Openbaring, dat wel waardig is door u gelezen te worden. Maar wanneer de val van de Antichrist nadert, dan zal de kerk van haar schuilplaats beroofd zijn, open en bloot liggen voor de vijand, om geheel en al door hem verslonden te worden, zoals men denken zou, daar zij nu geen plaats meer heeft in de woestijn, dat wil zeggen, onder de volken, om zich voor het gezicht van de slang te verbergen.

Maar hoe kan dit *een teken* zijn van de nadering van de val van de Antichrist? De *tijd* van de krijg van dit beest met de kerk van God, en de tijd dat de kerk een schuilplaats in de woestijn zal hebben, zijn beide van zekere lengte, de een duurt *twee en veertig maanden*, de andere *duizend twee honderd en zestig dagen*, 1260 dagen. Nu daar de duur van de oorlog, die dit beest tegen de vrouw en haar zaad voert, en de tijd van haar schuilplaats in de woestijn dezelfde zijn? Wat belet ons dan te veronderstellen, dat het beest geen krijg meer zal kunnen voeren tegen de vrouw, wanneer zij geen schuilplaats meer vinden kan voor zich zelf en haar zaad onder de volken?

Wanneer wij dus samenzweringen en samenrottingen zullen zien over de gehele aarde tegen Gods kerk, en dat geen der koningen, prinsen of machtige staten, hun deuren voor haar willen openen, of haar een veilige schuilplaats willen verlenen, dan is de val van de Antichrist nabij; want Hamans komplot, ofschoon het 't grootste was dat er ooit geweest was (in ongeveer honderd zeven en twintig provincies) voorspelde slechts de verlossing en de verhoging der Joden, en de dood van Haman en zijn zonen. En ik houd het er voor, dat juist dezelfde dag, die deze grote vijand voor de val der kerk bestemd had, juist door God tot een dag bestemd is, waarop hun verlossing zou beginnen. En ik voor mij geloof dat dit een type is van de val van het beest.

Er is, naar mijn gevoelen, slechts één zaak die enigen twijfel hieromtrent kan doen ontstaan, en dat is, (*ofschoon de tijd van deze krijg tegen de gelovigen, en de tijd van de schuilplaats der vrouw in de woestijn, één en dezelfde is*), *of deze dingen tegelijk begonnen, zoals mensen doen die een wedloop beginnen?*

Ik veronderstel, dat zij tamelijk wel tegelijk begonnen. Want tegen wie zou het beest anders krijg kunnen voeren en hoe zou de kerk ontkomen? Of, indien het beest krijg begon te voeren tegen de vrouw, voordat zij een schuilplaats had, waarom werd zij dan niet omgebracht, daar haar enig toevluchtsoord in de woestijn was? Wederom, waarom zou de vrouw een schuilplaats nodig hebben in de woestijn, wanneer er geen krijg tegen haar gevoerd werd? En toch moet dit zo zijn, indien haar duizend twee honderd en zestig dagen (1260) begonnen vóór de twee en veertig (42) maanden van het beest. Maar zij eindigden tegelijk; want het *beest* kan de *getuigen* niet doden vóór zij hun getuigenis geëindigd hadden; welk getuigenis zolang duurde, als het beest vergund was, om krijg tegen hen te voeren, namelijk duizend twee honderd en zestig dagen. Openb. 11:3. Daarom laat Gods volk er wel aan denken, dat het koninkrijk van de Antichrist spoedig zal beginnen te tuimelen, wanneer Gods kerk volstrekt verloren is en niet langer een schuilplaats heeft in de wereld.

Ook is dit niet de enige plaats waaruit wij deze gevolgtrekking mogen afleiden.

De tijd van Faraö's tirannie, het einde van zijn leven en de verlossing der kinderen Israëls, kwamen bijna tegelijk; als iedereen zal opmerken, die de geschiedenis van hen wil nalezen. Gen. 15:13. Toen David door Saul vervolgd werd, vluchtte hij ten laatste in de woestijn tot Achis, de koning van Gath, een *Filistijn*; en deze gaf hem Ziklag tot een schuilplaats. 1 Sam.27:5, 6. En deze plaats bleef zijn toevluchtsoord tot ongeveer op de tijd, dat Saul sterven moest; en zie, toen werd zijn schuilplaats met vuur verbrand en hij zelf beroofd van een goed onderkomen! 1 Sam. 30:1. Maar wat nood! Het einde van Sauls leven en het verlies van Ziklag waren bijna tegelijk; want binnen drie of vier dagen daarna werd David koning van Israël. 1 Sam. 31:1-6.

En zo was het ook met het Babelbeest; zijn tijd was gekomen. Zijn dagen waren geteld, toen de gevangenschap van Israëls aan het einde was. Toen was de tijd van zijn land gekomen en "in dienzelven nacht werd Belsazar, der Chaldeeën koning, gedood." Dan. 5:25-30.

Aldus zal het met de kerk zijn in de laatste dagen; haar schuilplaats in de woestijn, haar Ziklag zal van haar genomen worden, omtrent dezelfde tijd dat de krijg geëindigd zal zijn, die het beest tegen de vrouw en haar zaad heeft moeten voeren. Maar nu is de kerk nog niet onmiddellijk verlost, nu haar Ziklag van haar is weggenomen. Want daarna begint het beest een nieuwe krijg, om de kerk te overwinnen en te doden. Dit is dus geen teken van de val van de Antichrist, maar een teken, *dat de val nadert*. Want de gevangenschap der kerk zal maar *drie dagen* duren, en kort daarna zal haar verlossing daar zijn. Dit lijkt zeer veel op David en Ziklag. Toen hij Ziklag verloren had, had hij voor een dag of twee drie grote droefheid, maar zie, toen kwam het koningschap aan hem.

Ons gevoel en ons verstand zegt, dat het verschrikkelijk is voor de kerk van God om op eens blootgesteld te zijn aan de woede van haar vijand over de gehele wereld. En dat, wanneer alle volken hun poorten voor haar zullen sluiten, hun valpoorten neer zullen laten, hun deuren zullen grendelen, en hun sluizen zullen openen om haar te verdelgen. Maar zo zal de beschikking Gods zijn, opdat de verlossing te heerlijker zij, de vijanden te dieper vallen, en de krachtige arm Gods temeer geopenbaard worde, *voor* de ene, en *tegen* de ander. En hierin zal deze Schrift vervuld worden: "En te dier tijd zal Michaël opstaan, die grote vorst, die voor de kinderen uws volks staat, als het *zulk* een tijd der benauwdheid zijn zal, als er niet geweest is, sinds dat er een volk geweest is, tot op dienzelven tijd toe; en te dier tijd zal uw volk verlost worden, al wie gevonden wordt geschreven te zijn in het boek." Dan. 12:1.

Laat ons nog eens herhalen wat reeds meermalen gezegd is, namelijk, dat het een teken is van *de nadering* van de val van de Antichrist, wanneer Gods kerk geen schuilplaats meer vinden kan in de woestijn; omdat de tijd van de krijg, die het beest tegen haar voeren moest, ten einde is gespoed, wanneer haar Ziklag verbrand is. Daarom, wanneer hij nog één hopeloze strijd meer gevoerd heeft, en de kerk van God, of haar getuigen als dood in de straten van zijn grote stad heeft neergelegd voor drie en een halve dag, *dan komt het koninkrijk en de lang, lang verwachte rust en heerlijkheid*.

Daarom er blijft nu nog over, dat een engel in het midden van de zon zou staan, om met een grote stem te roepen tot al de vogelen, die in het midden des hemels vliegen: "Komt herwaarts en vergadert u tot het avondmaal des groten Gods, opdat gij eet het vlees der koningen, en het vlees der oversten over duizend, en het vlees der sterken, en

het vlees der paarden en dergenen, die daarop zitten; en het vlees van alle vrijen en dienstknechten, en kleinen en groten." Openb. 19:17, 18.

Dit moet gebeuren na de *twee en veertig* maanden van het beest; en bijgevolg na de *duizend twee honderd en zestig dagen*, (1260) dat de kerk in zak en as zat. Ja, ná de opstanding der getuigen, hetgeen blijkt uit wat volgt: "En het beest werd gegrepen, (dat is, na het tweede jaar) en met hetzelfde de valse profeet, die de tekenen in de tegenwoordigheid van hetzelfde gedaan had, door welke hij verleid had, die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die deszelfs beeld aanbadten. Deze twee zijn levend geworpen in de poel des vuurs, die met sulfer brandt." Openb. 19:20.

13.2 TWEEDE TEKEN.

Een ander teken van de komst des vals van de Antichrist, is dit: omstreeks het einde van haar heerschappij zullen de volken haar snoodheid en gruwelen zien, en haar wegen verfoeien. De volken zullen er toe bewerkt worden om haar gruwelen te zien, en dan zal haar val niet veraf zijn. Want zolang de volken en hun heersers voort zullen slapen in die doodslaap, waarin zij hen getoverd heeft door hen van de wijn der hoererijen te drinken te geven, zolang hebben wij geen grond om te denken dat haar einde nabij is. Maar wanneer God haar voor koningen zal leggen en haar naaktheid aan de volken zal ontdekken, dan staat haar val voor de deur. Vandaar dat u verneemt dat, voorafgaande aan haar val, een engel afkomt van de hemel en de aarde met zijn heerlijkheid verlicht. Openb. 18:1. (*De aarde*) dat wil zeggen, de koninkrijken, de landen, en de volken, waar de vrouw zit, of welke daaraan grenzen. (*Verlicht*) om hen de onreinheid der hoer te laten zien (*Met zijn heerlijkheid;*) met de leer, die hem in last gegeven is, om tegen haar te verkondigen, opdat haar verdorvenheid en goddeloosheid openbaar worde. Deze weg heeft de Heere ook gehouden met het afkerige Israël (en dit was een type van het godsdienstig Babylon) toen Hij hen hun zonden thuis wilde zoeken, Ezech. 16:37. Dit is de weg, waarin de Heere God onze godsdienstige Antichrist zal teniet maken, wanneer Hij komt om zijn volk uit haar hand te verlossen.

Want ofschoon het volk, dat lijdt onder haar handen, niets tegen haar kan doen, dan neerliggen en tot God roepen, die in de hemel woont en tegen haar getuigen op de aarde; zo kan zij toch haar einde verwachten, wanneer de koningen er in betrokken zullen worden. Deze zullen de strijd tegen haar aanvangen, wanneer zij zien zullen, hoe zij door haar bedrogen en misleid zijn. "Ziet, Ik wil aan u, spreekt de HEERE der heirscharen, en Ik zal uw zomen ontdekken boven uw aangezicht, en Ik zal de heidenen uw naaktheid en de koninkrijken uw schande wijzen; en Ik zal verfoeilijke dingen op u werpen en U tot schande maken, en Ik zal u als een spiegel stellen. En het zal geschieden, dat allen, die u zien, van u wegvlieden zullen en zeggen: Ninevé is verstoord, wie zal medelijden met haar hebben? Vanwaar zal Ik u troosters zoeken?" Nahum 3:5-7.

Er is derhalve niets anders nodig, dan dat zij ontdekt worde aan de volken en hun koningen; want indien deze haar zagen, hoewel zij in haar boezem liggen, dan zouden zij tegen haar opstaan om haar te doden; daarom staat er geschreven: "daarom heb Ik een vuur uit het midden van u doen voortkomen, dat u heeft verteerd, en Ik heb u gemaakt tot as op de aarde, voor de ogen van al degenen, die u zien." Ezech. 28:18. De grootste wijsheid van de Antichrist in deze dagen bestaat hierin, dat zij haar naaktheid zoekt te bedekken, en die verborgen houdt voor het oog van koningen en

volken. Maar God heeft gezegd dat het haar niet baten zal: "Uwe schaamte zal ontdekt worden, ook zal uw schande gezien worden; Ik zal wraak nemen, en Ik zal op u niet aanvallen als een mens." Jes. 47:3. Maar hoe zal Hij haar naakt maken? Door koningen. Maar hoe zullen koningen het doen? Wel, door de kracht van de heerlijkheid des engels: Ja, "zij zullen haar woest maken en naakt; en zij zullen haar vlees eten, en zullen haar met vuur verbranden." Openb. 17:16.

Laat dit, ik bid u, wel in 't oog gehouden worden, dat de Antichrist niet vallen zal dan door de handen der koningen. De *prediker* doodt dus haar ziel en de *koning* doodt haar lichaam. En waarom zou het de koningen niet vergund worden, dat zij door hun handen vallen moet? Het zijn de koningen, die zij het meest bedrogen heeft, en waarvan zij zich bediend heeft. Maar het einde van de Antichrist, van het verborgen Babylon, nadert; "dan zullen zich machtige volken en grote koningen van hem doen dienen." Jer. 27:7.⁵

Al de listen, leugens en bedriegerijen, waar achter zij zich voor hen placht te verbergen, zullen thans geen balsem meer voor haar zijn: nee, "te vergeefs vermenigvuldigt u de medicijnen, want er is geen heling voor u." "De volken hebben uw schande gehoord." Jer. 46:11,12 [Jer. 46.11,12](#).

Babylon was een lange tijd "een koningin der koninkrijken" geweest, en "een gouden beker in de hand des Heeren;" de volken hebben uit haar beker gedronken, en de koningen der aarde hebben met haar gehoereerd. Openb. 18:3. Maar nu is de engel uit de hemel afgekomen, *en de aarde is verlicht geworden van zijn heerlijkheid*. Daarom volgt nu onmiddellijk: "Zij is gevallen, zij is gevallen, het grote Babylon." Dat wil zeggen, zowel in de ogen en in de schatting der volken, als anderszins.

Het is waar, sommige koningen zullen haar val bewenen, en zullen uitroepen, helaas! Helaas! Wanneer zij zien, dat zij haar niet helpen kunnen; en dat zij dit zullen zien, blijkt duidelijk, want zij zullen van verre staan om haar te bewenen en rouw over haar bedrijven: "Van verre staande uit vrees van haar pijniging." Die koningen in wier handen God haar zal overgeven, en die zijn oordelen tegen haar zullen uitvoeren, die zullen machtiger en vermogender zijn om haar te verwoesten, dan de gehele wereld zal zijn om haar staande te houden.

De Protestantse koningen.

En merkt verder op dat, gelijk de koningen, die haar haten zullen, haar zullen haten, omdat zij bekwaam gemaakt zijn om in het licht der heerlijkheid van de engel haar onreinheid te zien, zo ook de koningen, die haar bewenen zullen, zodanigen zullen zijn, die in hun verstand verduisterd zullen blijven, en door haar betoverd zullen worden tot het einde toe. Dit zal ons dus iets van de bedoeling Gods doen zien,

⁵ De Lezer moet deze woorden "De koning doodt haar lichaam" niet verkeerd verstaan. Bunyan bedoelt in de verste verte niet, dat koningen of volken een recht hebben, om zich in te laten met "de ziel" of met godsdienstige beginselen of gebruiken. Dezen moeten, indien zij vals zijn, door de 'vervolgingen' van een prediker gedood worden. Koningen en volken zullen de mensen de ontzaglijk grote eigenschappen en inkomsten wedergeven waarvan zij beroofd waren onder het valse en bedrieglijke voorwendsel van genezing der zielen en vergeving der zonden. Zo zullen menselijke wetten het lichaam van de Antichrist doden. Elke beweegreden om aan ongerijmdheden en tegenstrijdigheden te geloven zal ophouden te bestaan wanneer er noch eer noch geld verdiend kan worden met huichelarij.

waarom Hij nu reeds enigen harer koningen van haar heeft afgetrokken; namelijk om hen op te voeden bij het licht van Zijn evangelie, opdat zij deskundig zullen worden; om als oorlogshelden haar muren te bestormen, wanneer de Koning der koningen hiervoor het bevel zal geven.

Er is, en er wordt veel over de val en de verwoesting van Babylon gesproken, maar konden wij meer koningen tegen haar zien optrekken, dan zouden wij een vaster hoop hebben, dat haar val nabij was. Maar dank zij God voor de vorsten, die Hij ons reeds gegeven heeft; moge Hij veel harten bewegen om haar te haten!

Zoals ik vroeger reeds heb gezegd, zijn er sommigen geweest, die het gewaagd hebben om de *tijd* van haar val te bepalen, maar sta mij slechts toe u bij de *tekenen* te bepalen. Dit zal daarom een teken zijn, dat haar val nadert, wanneer God haar naaktheid aan de volken zal ontdekken, en wanneer de koningen haar zullen verfoeien. *De Heere Jezus wil, dat wij op de tekenen letten; en omdat de Joden dit verwaarloosden, hoewel ze tamelijk nauwkeurig waren in 't bepalen van de tijd, daarom hebben zij de dingen gemist, die de tijd voortbracht.*

13.3. DERDE TEKEN.

Een derde teken van de komst des vals van de Antichrist is dit; "wanneer Babylon een woonstede der duivelen geworden is enz.," dan is haar val nabij. Het is waar, Babylon was altijd een woonstede der duivelen; maar niet *alleen* voor hen; Israël woonde eens daar, en *onze* Antichrist was soms een verblijfplaats voor waardige mannen. De betekenis is dus deze: wanneer u zien zult dat de gemeente en het volk van God haar *zo* verlaten dat zij met haar discipelen alleen overblijft, dan moet zij snellijk vallen. Wanneer u Gods volk, dat nog in haar is, hoort uitroepen: "Wij hebben Babel gemeesterd, maar zij is niet genezen; verlaat haar dan, en laat ons een iegelijk in zijn land trekken." Jer. 51:9. Dan zal zij spoedig de wereld uitgesist worden; want dit is de weg der aanbiddelijke Voorzienigheid; namelijk, om Zijn volk uit een stad of plaats te brengen, wanneer Hij zulk een plaats wil laten vallen.

Toen God op het punt stond om de *oude* wereld te verwoesten, toen plaatste Hij Noach in een ark. Toen God op 't punt stond om Sodom te verwoesten, toen zond Hij Lot naar Zoar. Toen Christus Jeruzalem verwoesten wilde, toen gebod Hij zijn discipelen uit het midden der stad uit te gaan, en wanneer God zijn volk toe sissen zal, en wanneer zij Hem horen zullen en gehoorzamen, en tot Hem zullen vergaderen, dan zult u zien wat er van deze vijandin van Christus wordt: Ik zal hen toesissen, en zal ze vergaderen; want Ik zal ze verlossen." Zach. 10:8-12.

Wanneer het grote Babylon dus een woonstede der duivelen geworden is, en een bewaarplaats van alle onreine geesten, en een bewaarplaats van alle onrein en hatelijk gevogelte, dan is Babylon gevallen. En aldus riep de engel uit, die de aarde met zijn heerlijkheid verlichte, "Zij is gevallen, zij is gevallen, het grote Babylon, en is geworden een woonstede der duivelen, en een bewaarplaats van alle onreine geesten, en een bewaarplaats van alle onrein en hatelijk gevogelte." Daarom, het moet zo zijn, dat God wanneer haar val nadert, zijn kinderen uit haar midden zal ingeooft hebben. En wanneer de Heere Zijn volk uit haar midden vergaderd zal hebben, dan zullen degenen, die overblijven, meer dan ooit in hen waren staat te zien zijn, namelijk als duivelen, onreine geesten, en hatelijk gevogelte; dan zal de Antichrist eerst recht onder zijn eigen kleuren te voorschijn komen.

Maar laat ons deze woorden wat nader toelichten.

Het grote Babylon "Verborgenschap." Openb. 17:7. De antichristelijke kerk. "Is gevallen! Is gevallen!" In de ogen der gelovigen, door dat zij in de droesem der ontaarding is gevallen, en zo is geworden een woonstede der duivelen enz. tot zij in eeuwigheid verwoest worde. "Is geworden." Dat is, door de arbeid der wanners en zifters, die God gezonden heeft om Babylon te wannen, en zijn volk uit haar weg te halen, opdat zij in haar kaf overblijve: "En Ik zal Babel (zegt de Heere) wanners toeschikken, die haar wannen, en haar land uitledigen zullen (van goede mensen): want zij zullen ten dage des kwaads van rondom tegen haar zijn." Jer. 51:2.

Ene woonstede der duivelen." Duivelen, geen duivelen van afkomst maar in de praktijk. Gevleesde duivelen. Want wanneer de tijd gekomen is dat Babylon verwoest moet worden, dan zal zij bevonden worden een woonstede te zijn van de onreinste zonen der mensen. Want zoals de duivelen jegens de wereld gehandeld hebben, zo zullen de zonen dezer overspelige, en deze hoer, tegen Christus en zijn leden woeden in het laatste der dagen. En, misschien zal de uitgang van Sion uit 't midden van haar, haar juist in deze duivelse geest doen losbarsten. Laat Gods volk daarom niets anders van de Antichrist verwachten, wanneer zij haar val nadert, dan wat de duivel in vervlogen tijden placht te doen; namelijk, allerlei listen, boosheid, bedrog, leugen, moord, valse beschuldigingen, en een waanzinnigheid des geestes om kwaad te doen.

Maar Heere God! Zo denk ik, wat zal er dan van Uw arm volk worden! Waar zullen zij veilig zijn in die dagen? Ik troost mijzelf slechts, door tot mijzelf te zeggen: dit is een teken, dat de val van de Antichrist voor de deur staat.

Maar dit zeg ik, iemand mag waarlijk wel recht op zijn dreef zijn, om in die dagen, bij alle gelegenheden zich met deze woorden te troosten, want dit is waarlijk het verstand achteraan zetten, en ogenschijnlijk alsof men de paarden vóór de ploeg spant. Want wat zal het verstand, wanneer het alle Babyloniërs duivels heeft zien worden, toch anders zeggen, dan dat de gemeente Gods in stukken gescheurd zal worden? Maar ziet, de Heilige Geest en de tekst zeggen juist het tegengestelde. "Babylon is gevallen, en is geworden een woonstede der duivelen." Voorwaar dit zijn de woorden van een heilige engel, want het kon in het hart eens mensen niet opgekomen zijn om ze te scheppen.

"Een woonstede." Een woonstede te zijn (der duivelen) betekent, hun huis, hun verblijf, hun vrijstad, hun rustoord te zijn, waar zij recht hebben om in en uit te gaan. En zo zal Babylon zijn; dat is, een huis, een woonstede, een verblijf, een rustplaats, alles voor duivelsgezinde mensen; daarheen mogen zulke mensen komen, voor dezulken staan haar deuren open, en daarin mogen zodanigen wonen. Wanneer u dus ziet dat de vromen er uittrekken en de goddelozen er binnenstromen, dan weet u dat Babylon nabij haar einde is.

"En een bewaarplaats van alle onreine geesten." Versta onder geesten werkelijke duivels of zulke mensen wier geesten door de duivel bestuurd worden. Maar ik geloof, dat de engel hoofdzakelijk bedoelt allerlei onreine en boze geesten; en zo ook de kerk en de leden van Babylon, hun enige toevluchtsoord. Of indien u er onder verstaat de onreinheid van de geesten en de gedachten der mensen, dan is de betekenis, dat zij onreine geesten genoemd worden, met zinspeling op die der duivelen, welke onder dezelfde naam gaan. Matth. 12:45. Maar hoe het ook zij, en hoe u het ook opvatte, dit

staat vast, dat Babylon hun woonstede, hun bewaarplaats is, dat is hun vesting. Want onder een bewaarplaats voor mensen verstaat men dikwijls een kasteel, een fort, een vesting, of versterkte plaats.

Deze duivels, deze mensen met onreine geesten, deze Babyloniërs zullen dus niet alleen huisvesting en onderkomen vinden in Babel, maar ook beschutting, verdediging en bescherming, wanneer zij nabij haar val is. Ja zij zullen in haar een helpster en een begunstiger vinden in al hun onreine en duivelse streken; ja, zij zal zulk een sterke bewaarplaats zijn voor zulke onreine geesten in zulke boze daden, dat het niet mogelijk zal zijn, dat zij uit haar verdreven zouden worden. Want een bewaarplaats, een versterkte plaats wordt menigmaal in de Schriften voor onneembaar gehouden, en zo moet men het hier verstaan. Dit geeft dus te kennen, dat er enige oppositie door de koningen en de volken zal gemaakt worden tegen deze inwoners, deze onreine geesten, maar van weinig betekenis, totdat de tijd van haar land komen zal; Jer. 27:7. **Want** in hun versterkte plaats zullen zij nog beveiligd en verdedigd worden tegen hetgeen de reden, de wet en de Schrift tegen hen kunnen of willen doen. Zo zien wij dus hoe Babel, omstreeks haar einde, gevuld zal zijn, en waarmee; namelijk met duivels en onreine geesten; en dat zij niet alleen een woonstede, maar een sterke vesting, een bewaarplaats voor dezulken zal zijn.

"En een bewaarplaats (kouw of kooi) van alle onrein en hatelijk gevogelte." Zij, die tevoren duivels en onreine geesten genoemd zijn, worden hier ook vogels, onrein en hatelijk gedierte genoemd. Door het woord *gevogelte* kan Hij zinspelen op hetgeen wij in de profeet Jesaja lezen, waar deze onreine vogels vermeld zijn. De roerdomp en de nachtuil, de schuifuit en de raaf, de struis, de wilde meerle en de gieren. Jes. 34:11-17. En onder *bewaarplaats* (kouw of kooi) kan Hij hier zinspelen op hetgeen wij bij de profeet Jeremia lezen, - van wie, naar mijn gedachten, de Heilige Geest die woorden heeft overgenomen - maar dan moeten wij *mensen* in plaats van *gevogelte* lezen, en het *Babylonische koninkrijk* voor de kouw. "Gelijk een kouw vol is van gevogelte, also zijn hun huizen vol van bedrog; daarom zijn zij groot en rijk geworden." Jer. 5:27.

"Alle onrein gevogelte." Zoals tevoren gezegd is een bewaarplaats voor *alle* onreine geesten. Deze vogels hebben daarom niet allen dezelfde veren; zij zijn niet allen van dezelfde soort of hetzelfde ras; en het geeft ook te kennen dat de slechtste daden van alle belijdenissen in Babylon zullen zijn, als in een kooi, korten tijd voor haar val. Maar al hebben zij niet allen dezelfde veren, in hun aard en natuur zullen zij vrijwel met elkaar overeenkomen; in *vorm* monsterachtig in *eetlust* verslindend; in *geaardheid*, liefhebbers van de nacht. Want al deze soorten waren bij de Joden verbodene en onreine vogels. Nu, daar deze onreine vogels niet allen dezelfde veren hadden, of van hetzelfde ras waren, zo geeft dit te kennen dat de goddelooste van alle sekten en belijdenissen een schuilplaats zullen vinden in Babylon, omstreeks haar einde; en dat zij daar, naar hun aard, eendrachtelijk bij elkaar zullen zitten om de armen en verdrukten te verslinden en op te eten, en het licht van het evangelie uit te blussen.

"Een bewaarplaats." (kouw of kooi). Niet om er hen als gevangenen in te sluiten, maar om er in te zitten zingen, om hun welluidende muziek erin te maken. Ik bedoel, welluidend naar hun eigen gedachten, want een ezel denkt ook, dat hij al heel fraai zingt, en de uil tracht alle vogels des wouds te overschreeuwen: maar het zal een voorteken van haar val zijn en dat de verwoesting aan de deur staat. Zefanja spreekt

over deze vogels, wanneer hij de val van Ninevé profeteert, zeggende: "Ook de roerdomp, ook de nachtuil zullen op haar granaatappelen vernachten; een stem zal in het venster zingen, verwoesting zal in de dorpel zijn, als Hij haar cederwerk zal ontbloot hebben." Zef. 2:14. Een ongeschikte tijd om te zingen; want wanneer de *dood* over de dorpel komt, dan behoorde er *rouwe* in de binnenkamers te zijn. Maar dit is het oordeel Gods, dat zij een bewaarplaats moet zijn voor alle onrein gevogelte om er in te zingen, zelfs dan wanneer haar verwoesting haar overkomt.

Om te zingen, als in een kooi, drukt ook zekerheid uit, en dat het hart ver van vrees is; want zij zegt: "Ik zal geen droefheid zien, in die ure, waarin haar oordeel komt. Maar is dit een teken van de komst des vals van de Antichrist? En moeten zij, die leven zullen om deze dingen te zien, zich verblijden wanneer deze dingen plaats grijpen? Zijn dit niet eerder tekenen, dat de gehele kerk van God uitgeroeid zal worden? Ja, voor het *verstand* en de *reden* wel, maar hoort wat de Heilige Geest zegt! "Zij is gevallen! Zij is gevallen!"

Wanneer wij dus mensen als duivels zullen zien; ja, alle onreine geesten, en hatelijk gevogelte Babylon zullen zien binnenzwermen; laat ons dan niet bevreesd of ontmoedigd zijn, maar laat ons elkaar opbeuren en laat ons weer moed vatten om te zeggen: "Dit is een der tekenen, dat de val van Babylon nabij is. Daarom volgt er, (nadat de profeet ons verteld heeft, dat deze vogels in het land van het volk dat onder Gods vloek ligt wonen zouden) Jes. 35, dat "De woestijn en de dorre plaatsen hierover vrolijk zullen zijn, en de wildernis zich verheugen zal, en zal bloeien als een roos. Zij zullen lustig bloeien, en zich verheugen, ja met verheuging, en juichen; de heerlijkheid van Libanon is haar gegeven, het sieraad van Karmel en Saron; zij zullen zien de heerlijkheid des HEEREN, het sieraad onzes Gods." En om de zwakken te ondersteunen, die uit vreeze in die dagen terneer geslagen zullen zijn, daarom voegt Hij er de volgende woorden bij: "Versterkt de slappe handen, en stelt de struikelende knieën vast. Zegt de onbedachtzamen van hart: Weest sterk en vreest niet, ziet, ulieder God zal ter wrake komen met de vergelding Gods. Hij zal komen en ulieden verlossen. Alsdan zullen der blinden ogen open gedaan worden, en der doven oren zullen geopend worden. Alsdan zal de kreupele springen als een hert, en de tong des stommen zal juichen: want in de woestijn zullen wateren uitbarsten, en beken in de wildernis. En het dorre land zal tot staand water worden, en het dorstige land tot springaders der wateren, in de woningen der draken, waar zij gelegen hebben, zal gras met riet en biezen zijn. En aldaar zal een verhevene baan, en een weg zijn, welke de heilige weg zal genaamd worden: de onreine zal er niet doorgaan, maar hij zal voor deze zijn; die deze weg wandelt, zelfs de dwazen zullen niet dwalen. Er zal geen leeuw zijn, en geen verscheurend gedierte zal daarop komen, noch aldaar gevonden worden; maar de verlostten zullen daarop wandelen. En de vrijgekochten des HEEREN zullen wederkeren, en tot Sion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden." Jes. 35.

Wat zegt u nu, u zonen Gods! Zult u leren over dingen een oordeel te vellen naar de verborgenheid Gods, of zult u nog langer naar menselijk verstand en menselijke berekeningen luisteren? "Hij verandert de doodschaduw in de morgenstond." Amos 5:8. En Hij laat menigmaal de schoonste dag op de allerruwste nacht volgen. Daarom, wanneer wij deze duivelen, deze onreine geesten, en dit onreine gevogelte in Babylon zien; wanneer wij zien dat goede mensen haar verlaten en dat de onreinste haar poorten binnentreden, laat ons dan het lied van de engelen aanheffen, en zingen: "Zij

is gevallen, zij is gevallen, het grote Babylon, en is geworden een woonstede der duivelen, en een bewaarplaats van alle onreine geesten, en een bewaarplaats van alle onrein en hatelijk gevogelte."

13. 4. VIERDE TEKEN.

Nog een teken voor de komst van de val der Antichrist is, "het doden der getuigen;" want de getuigen moeten gedood worden vóór de val van de Antichrist. En dat wel door het beest, dat de leden van de Antichrist besturen zal; hen voor dat werk bekwaam gemaakt hebbende met die bekwaamheden, waarvan u in het vorige hoofdstuk gelezen hebt. Want wat kan een geslacht voor zulk een werk beter geschikt maken, dan hen allen in *duivels* te veranderen, en opvolgers van allerlei onreine geesten? Zij moeten derhalve de goddelooste der mensen zijn, die dit zullen doen, het eigenlijke schuim der volken, en de onreinste onder de mensen. Ook is dit geen nieuw denkbeeld, want God dreigde eens zijn heiligdom "in de hand der vreemden ten roof over te geven, en de goddelozen der aarde ten buit." Ezech. 7:21. Aan rovers en inbrekers en zij zouden het onheiligen, vers 22. Wederom zegt God van Zijn volk, "Ik zal de kwaadste der Heidenen doen komen, die zullen hun huizen erfelijk bezitten." Vers 24. Want waarlijk dit is een te slecht werk voor mensen met verstand of geweten. De beul is gewoonlijk niet iemand van de besten: de getuigen moeten gedood worden, maar niet een mens, een beest moet hen doden; een "moordenaarskuil, een bewaarplaats van onreine geesten," moet zulks doen.

Dat de getuigen gedood moeten worden vóór de val van Babylon, dit is reeds gezegd. Dat hun dood een voorbode van de verwoesting van de Antichrist is, hierover is ook reeds met een enkel woord gesproken; doch hier zal ik er nog een weinig bij stilstaan.

En daarom ik vervolg: "En als zij hun getuigenis zullen geëindigd hebben, zal het beest, dat uit de afgrond opkomt, hun krijg aandoen, en het zal hen overwinnen, en zal hen doden. En hun dode lichamen *zullen liggen* op de straat der grote stad, die geestelijk genoemd wordt Sodoma en Egypte, alwaar ook onze Heere gekruist is. En de mensen uit de volken, en geslachten, en talen, en natiën zullen hun dode lichamen zien drie dagen en een halven, en zullen niet toelaten, dat hun dode lichamen in graven gelegd worden." En na drie dagen en een halven, is een geest des levens uit God in hen gegaan; en zij stonden op hun voeten; en er is grote vrees gevallen op degenen, die hen aanschouwden. En zij hoorden een grote stem uit de hemel, die tot hen zei: Komt herwaarts op. En zij voeren op naar de hemel in de wolk; en hun vijanden aanschouwden hen." Openb. 11:7-12.

Gij ziet dus dat hun *dood* vóór hun *verlossing* gaat. Ook moeten zij door het beest gedood worden, dat wil zeggen, door die mensen, die het merkteken van het beest dragen, die naar deszelfs beeld zijn, en die van het nummer van deszelfs getal zijn. U ziet ook dat hun dood niet alleen een voorbode hunner verlossing is, maar een *teken* dat hun verlossing voor de deur staat; want de een is slechts drie dagen en een halve voor de andere.

En als een korte verklaring van deze tekst de lezer een weinig licht zal geven, dan acht ik mijn arbeid niet verloren.

En als zij hun getuigenis geëindigd hebben," of omstreeks die tijd dat zij hun werk van getuigenis af te leggen voor God in de wereld volbracht hebben. Wanneer zij een

einde gemaakt hebben, of bezig zijn een einde te maken aan het afleggen van hun getuigenis voor Christus en tegen de toverijen, de afgodendiensten, de overspelen, de hoererijen, de diefstallen, de moorden en de goddeloosheden van de Antichrist. Dán en niet eerder. "...Zal het beest, dat uit de afgrond opkomt." Het *beest*, de macht die de Antichrist draagt en staande houdt, de moeder der hoererijen. Het beest, waarop de vrouw zit, en door welks hoofd en hoornen zij beschermd en verdedigd wordt. Van hetzelfde wordt gezegd dat het uit de afgrond komt; want dat liet het uit deszelfs daden blijken, dat het daar geboren was, en dat het kwam om de werken te doen van de koning daar.

"Hun krijg aan doen." Wij lezen dat hij hen krijg aandeed gedurende al de tijd dat zij, met zakken bekleed, profeteerden en getuigenis gaven tegen zijn handelwijze; en dat zijn last was, dat hij vrijheid zou hebben om *zolang* krijg te voeren. Openb. 12:17. Maar hier lezen wij, toen zij hun getuigenis geëindigd hadden, en zijn tijd dus ook verlopen was om krijg tegen hen te voeren, dat hij hen wederom krijg aan doet. Zodat *deze* krijg, een andere, een nieuwe krijg schijnt te zijn, en wel zulk een die steunt op andere, namelijk, op nieuwe bewijsgronden, behalve op deze, waarop zijn eerste krijg gegrond was. In zijn eerste krijg beproefde hij hun *getuigenis* omver te werden en te ontzenuwen. Openb. 13:4. En deze krijg zoekt hij *hen zelve* ter neer te vellen. De eerste krijg, die hij voerde, was gebouwd op een ijdel *vertrouwen* in zijn eigen bekwaamheid om hun geloof te verwoesten; maar deze laatste was gegrond op een helse *woede* tegen hen, omdat hun getuigenis de overhand over hem behouden had. Daarom was de *pijniging*, waarmee deze getuigen door hun getuigenis hem en zijn volgelingen gepijnigd hadden, de oorzaak van deze laatsten krijg. En dit is op te merken in de volgende woorden die hij zegt: "die op de aarde wonen, die zullen verblijd zijn over hen, en zullen vreugde bedrijven, en zullen elkaar geschenken zenden, omdat deze twee profeten degenen, die op de aarde wonen, gepijnigd hebben." Openb. 11:10.

Het beest zal daarom krijg voeren tegen de getuigen, al de tijd, dat zij, met zakken bekleed, zullen profeteren hetwelk zijn zal duizend twee honderd en zestig dagen. Openb. 12:6. En al die tijd zullen zij hem de neerlaag geven en hem overwinnen door hun geloof en getuigenis, en zij zullen meer dan overwinnaars over hem genoemd worden, door Christus, Die hen heeft liefgehad. Maar nu in deze tweede krijg overwint hij hen, "het zal hen overwinnen en zal hen doden."

Izébel voerde lange tijd krijg tegen Elia, de profeet, om de dienst van zijn God, welke hij onderhield, omver te werpen, en een nieuwe godsdienst van Baäl in te voeren. Maar toen zij zag, dat zij eer achter dan vooruit ging, toen zij zag dat hij zich meester maakte van haar dienst, priesters en aanbidders 1 Kon. 18:30-40, toen barst zij uit in dolle woede, als een die ter dood toe gepijnigd is, en zij begint een nieuwe krijg. Nu niet tegen zijn godsdienst, maar tegen zijn persoon, en in vertwijfeling en wanhoop zweert zij bij al haar goden die zij heeft, dat zij morgen omtrent deze tijd de ziel van Elia stellen zal, als de ziel van een der priesteren, die hij als afgodendienaars gedood heeft, 1 Kon. 19:2. Als de duivel het niet met woorden winnen kan, dan zal hij beproeven om het met slagen te winnen.

Toen Zedekia, de zoon van Kenäana, zag dat hij Micha met redeneren niet kon overwinnen, toen trad hij toe en sloeg Micha op het kinnebakken, of, zoals wij zouden zeggen, hij gaf hem een slag in het aangezicht. 1 Kon. 22:24. Deze nieuwe krijg is een

slag, die het beest de getuigen geven zal, omdat zij hetzelfde gedurende al de tijd van de eersten krijg, door hun geloof en getuigenis overwonnen hadden. Hoe lang deze tweede krijg duren zal en welke worstelingen de getuigen doen zullen vóór het hen overwint, dit weet ik niet; maar ik weet wel, dat de tekst zegt, dat "het hen in deze krijg overwinnen zal."

"En het zal hen overwinnen." Er wordt niet van de gelovigen gezegd, dat zij overwonnen zijn, wanneer zij in de gevangenis geworpen worden, of verbannen en gedood worden voor hun getrouwe getuigenis. Maar nee, door deze dingen *overwinnen zij!* Overwinnen is de overhand krijgen, onderwerpen, uit de bezitting verdrijven, gevangen nemen en gevangen houden, de onderworpenen van macht en voorrechten ontbloten, zoals genoeg blijkt uit de Schrift en uit de reden: "want van wie iemand overwonnen is, die is hij ook tot een dienstknecht gemaakt." 2 Petrus 2:19.

Wanneer er dus geschreven staat, dat het hen overwinnen zal dan betekent dit, dat het de overhand over hen zal krijgen, dat zij machteloos voor hetzelfde zullen worden, dat zij de moed niet meer zullen hebben om tegen het beest op te trekken in hun belijdenis. *Tegen het beest*, zeg ik, zoals zij duizend twee honderd en zestig dagen (1260) gedaan hebben, want toen waren zij overwinnaars, toen droegen zij de olijftak der overwinning.

Ook sta ik, wat mij betreft, hierover niet verwonderd, want ik acht, dat deze twee getuigen een opeenvolging van vrome mensen zijn. Toen Israël uit Egypte kwam, toen kwamen de zwakken achteraan. Deut. 25:17-19. Het zal dus in de laatste dagen der heerschappij van het beest het lot der kerk zijn, om zwak en zwenkend in hun belijdenis te zijn, daar de dappere helden vooruit zijn gegaan. Deze zwakken zullen komen, wanneer degenen, die konden, moedig hun getuigenis hebben afgelegd, of wanneer zij bijna aan het einde er van zijn. In vergelijking met die dappere helden, die vóór zijn gegaan, zullen deze zwakken niets meer zijn dan eieren, die noodwendig stuk gedrukt en overwonnen moeten worden. En dan zal het beest zich zelf verheffen, zoals deszelfs type vroeger gedaan had, en zeggen: "Mijn hand heeft gevonden het vermogen der volken, als een nest, en ik heb het ganse aardrijk samengeraapt, en er is niemand geweest, die een vleugel verroerde, of de bek opendeed of piepte." Jes. 10:14.

Een treurige tijd! En het moet 't volk overkomen dat overgebleven is, tot het einde der dagen van de getuigen, en ook wanneer zij hun getuigenis zullen geëindigd hebben. Van deze tirannie was de wreedheid van Amalek een type; die, zoals vroeger aangestipt is, de achtersten, de zwakken versloeg. Maar zijn vonnis is: dat hij voor eeuwig verloren zou gaan.

"En het zal hen overwinnen." Er zijn twee manieren van overwinnen; namelijk door macht en door list. En misschien zullen zij door beiden overwonnen worden. Hoe het ook zij, zij zullen overwonnen worden; want dit zegt het heilig Woord van God; ja het beest zal hen overwinnen!

Daarom zal de kerk van God, in die dag, onder zulk een wolk zijn, waaronder zij nooit geweest is, sedert de dag van Jezus Christus. Hoe lang zij aldus gevangen gehouden zullen worden voor zij omgebracht worden; of het beest een triomftocht zal houden, terwijl zij in deszelfs macht zijn, of dat het hen plotseling doden zal; dat zal de tijd en

de ervaring moeten leren; maar doden zal het hen, dat is zeker want de Heilige Geest zegt het in het Woord van God.

"En het zal hen overwinnen, en zal *hen doden*." Op deze wijze zal God dus het beest toelaten, om met de gemeente Gods te handelen, nadat zij haar getuigenis voor Hem in de wereld heeft afgelegd. Het zal krijg tegen hen voeren, maar dit is alles nog niet; het zal hen overwinnen en hen doden.

"En hen doden." Van hun moord zal ik ook met een paar woorden melding maken. Maar allereerst wil ik u doen opmerken, dat er een verschil bestaat tussen doden en overwinnen. Want, of schoon elk die gedood wordt overwonnen is, is toch elk die overwonnen wordt nog niet gedood. Hand. 21:32. Mensen kunnen overwonnen worden en toch leven, Jer. 12:11. Maar het is gans anders, wanneer zij gedood zijn. Uit de mond der overwonnenen kan een geroep gehoord worden, maar niet uit de mond der gedoden, Exod. 32:18. Hand 7:34. Zij, die overwonnen zijn, kunnen hun eigen loslating en bevrijding raadplegen, maar die gedood zijn niet. Ik maak dus onderscheid tussen *gedood en overwonnen*, omdat de tekst zulks doet: "het beest, dat uit de afgrond opkomt, zal hun krijg aandoen en het zal hen overwinnen en zal hen doden.

"En zal hen doden." Van deze woorden zal ik gebruik maken om te onderzoeken,

1. Hoe zij moeten beschouwd worden in betrekking tot de moord.
2. Welke dood zij moeten sterven om deze profetie te vervullen.

TEN EERSTE. Hoe zij beschouwd moeten worden?

Ik antwoord: niet in een vleselijke of natuurlijke, maar in een verborgen betekenis. Want, ten eerste worden zij *getuigen* genoemd.

Ten tweede worden zij gerangschikt onder het getal *twee*: "Mijn twee getuigen." Op. 11:3. Waarin een verborgen betekenis ligt.

1. Omdat hun getuigenis niet alleen in woorden bestaat, maar ook in hun omgang met anderen, ja zelfs in hun lijden: en dit is een verborgen *getuigenis* zeggen.
2. Zij worden met het getal *twee* genoemd. Niet omdat er juist twee zulke mensen in de wereld waren, maar omdat in de mond van *twee* getuigen alle woord bestaat; Num. 35:30; Deut. 17:6 en 19:15. Gods kerk heeft, in de grootste hitte en woede van de Antichrist, ten minste altijd zulk een getal van belijdende gelovigen gehad, om in de naam van God tegen het beest en deszelfs leer te getuigen. Om te denken, dat er twee zulke mensen in de wereld geweest zouden zijn, dit is bespottelijk; want deze getuigen moesten voor God getuigenis afleggen tegen de Antichrist, duizend twee honderd zestig jaren. Ook kunnen zij naar de Schrift deze titel: *Mijn twee getuigen* niet dragen, dan met betrekking tot hun profeteren, zó lang. De getuigen zijn daarom niets anders, dan een opeenvolgende kerk, of de gemeente Gods, die voor Hem blijft bestaan tegen de Antichrist, ter oorzaak van een voortdurende opvolging van mensen, die aan de kerk verbonden is onder de bijzondere zegen Gods.

TEN TWEEDE. Welke dood moeten zij sterven?

Ik antwoord geen *lichamelijke*, maar *een verborgen dood*. En ik versta dit zo, omdat dit het best met hun staat en toestand overeenkomt, welke verborgen is. Bovendien, wanneer zij overwonnen, dan versloegen zij aldus hun vijanden, zelfs met het vuur of

het zwaard van hun mond. "En zo iemand die wil beschadigen, een vuur zal uit hun mond uitgaan en zal hun vijanden verslinden; en zo iemand hen wil beschadigen, die moet alzo gedood worden." Openb. 11:5. Gelijk zij dus hun vijanden gedood hebben, zo zullen hun vijanden hen doden. Zij zochten hun vijanden te doden door hun getuigenis, wat betreft hun antichristelijke geest, en hun kerkelijke toestand. En hun vijanden zullen hen doden, met betrekking tot hun ijver en vurigheid des gemoeds, en ook wat betreft de toestand van hun Christelijke kerk.

Zodat er, ten minste naar mijn mening, zulke verwoestingen in de kerk van Christus zullen aangericht worden, vóór de val van de Antichrist, dat er voor een tijd nauwelijks een Christelijke geest, of een ware zichtbare levende kerk van Christus op de wereld gevonden zal worden.

Niets dan dode lichamen zullen er onder de volken gevonden worden, die bij elkaar zullen liggen als woeste puinhopen. Voor de liefde die ik de kerk van Christus toedraag, wens ik van ganzer harte, dat ik in deze zaak een valse profeet moge zijn. Maar dit is zo overeenkomstig de tekst, en ook zo volkomen gelijk de Heere God in de dagen van ouds met de gemeente placht te handelen, dat ik niet anders denken kan; dan dat het zo zal zijn.

Over de tekst heb ik reeds gesproken; daarom zal ik nu over enige dingen spreken die volkomen gelijk schijnen te zijn.

1. Juist voordat de gemeente uit Egypte kwam en zij uit de hand van Faraö verlost werd, waren zij in hun eigen ogen en in de ogen hunner vijanden gene anderen dan derden "Het ware ons beter geweest (zeiden zij tot Mozes) de Egyptenaren te dienen, dan in deze woestijn te sterven " Exod. 14:12. Het volk zei het. Mozes vreesde en Faraö besloot dat zij allen dood waren. Exod. 12:33. Ook Paulus zegt tot ons, "dat zij allen in Mozes gedoopt (dat is, begraven) zijn in de wolk, en in de zee." Zij waren voor een tijd, om gebruik te maken van deze uitdrukking een *dode kerk* beide in de ogen van Faraö, in de ogen van Mozes, en in hun eigen ogen. En men moet er wel de aandacht op vestigen: Gelijk in deze tekst de getuigen kort voor de val van de Antichrist gedood worden, zo is deze gemeente of kerk in de zee *gedoopt* kort voor dat de grote Faraö *verdronk*.
2. Welke kerk kon er in Israëel gezien worden ten tijde van Elia? Geen dan die onder de grond verborgen lag in holen en spelonken. De profeet zelf kon niet één lid zien, en daarom riep hij uit tot God en zei: "HEERE, zij hebben Uw altaren afgebroken, en Uw profeten met het zwaard gedood; en ik alleen ben overgebleven, en zij zoeken mijne ziel." 1 Kon. 19:14; Rom. 11:3. Welke zichtbare levende kerk was er nu in het land, ik bedoel, hetzij met betrekking tot een Goddelijke geest ervoor, of wat betreft de vorm en samenstelling er van? Wat er was, was bij God bekend, maar zulks was verborgen, als dood, voor de mens.
3. Wat waren de *dorre beenderen*, waarvan wij in het 37ste hoofdstuk van Ezechiël lezen, anders dan de kerk van God, en alzo een beeld van datgene, waarover wij nu handelen? En waarom werden zij dorre beenderen genoemd, daar toch het volk levend was, mannen, vrouwen en kinderen? Waarom anders dan om aan te tonen, dat de kerk van God, wat haar geest en haar staat betreft, als *dood* geacht werd, niet alleen door hun zelf, maar door de koning van Babylon en de volken van rondom? Babylon was de vallei en het graf, en de kerk van God waren de beenderen; beenderen zonder zenuwen; zonder vlees en zonder huid, zeer dorre

beenderen. Ja, zij waren zo dor en zo dood, dat de profeet zelf niet zeggen kon, of zij ooit weer zouden leven. Ezech. 37:1-3. Nu dit was een toestand, die niet met de kerk van Israël eindigen moest, maar nog eens herhaald moest worden door het beest met de kerk van het nieuwe testament. Ja, het is een lichte zaak om hun getuigen in deze hun dood, en de kerk van Israël in dit hun graf in veel dingen te laten overeenstemmen.

4. Neem een ander beeld, of liever een vergelijking, waarmee de kerk van God zichzelf vergeleek, toen zij onder de tirannie van de koning van Babylon was. Zij achtte zich zelf als drek, die een beest achter zich op de grond laat vallen. En gelijkt dit op een zichtbare kerk? Of heeft het de reuk of smaak van zoiets? "Nebukadnézar (zegt zij) heeft mij opgegeten, hij heeft mij verpletterd, hij heeft mij gesteld als een ledig vat, hij heeft mij verslonden als een draak, hij heeft zijn balg gevuld van mijne lekkernijen; hij heeft mij verdreven." Jer. 51:34. Eilieve! Wat zoudt u wel denken van een mens, waarvan u verteld werd, dat een draak hem verslonden had, dat hij de buik van een draak moest vullen, en als drek uitgeworpen was geworden? Zou u waarlijk denken, dat zo iemand de gedaante, de vorm, of de gelijkenis van een mens zou behouden? Nu, aldus zei de kerk dat zij was, en zo zal de kerk wederom zijn; want zij moet nog eens overwonnen worden, overwonnen en gedood; en dat wel door het beest, het welp van de draak, waarvan de koning van Babylon een type was.

En daarom besluit ik uit de voorafgaande stelling: dat het beest de kerk, die in het laatste der dagen zal zijn, doden zal, wat betreft haar moed en onversaagdheid, en haar kerkstaat. En ik zou hier verder bij kunnen voegen, dat, indien wij vasthouden dat zij lichamelijk sterven, wij dan moeten besluiten, dat hun gedode natuurlijke lichamen drie jaren en een half op de straat zullen liggen; ja, dat hun opstanding lichamelijk zijn zal enz. Maar waarom wij dit zo moeten opvatten, hiervan zie ik de reden nog niet in, daar de personen mystiek zijn; het beest mystiek is; de straat, waarin zij zijn mystiek is, en ook de dagen van hun onbegraven staat mystiek zijn. Maar wij zullen niet langer hierbij stil staan, en tot andere dingen overgaan.

5. Ik wil er nog een ding bijvoegen. Toen Israël uit Babylon gekomen was; ja zelfs terwijl zij aan 't bouwen waren van de tempel Gods - die een beeld was van onze tegenwoordige kerkstaat onder het evangelie - toen werden zij niet alleen bemoeilijkt, verhinderd en geplaagd in hun werk, maar zij werden ook voor een tijd gedwongen om hun werk te staken, en het stil te laten liggen. "Toen (zo luidt de tekst), van dat het afschrift des briefs van de koning Arthahsasta voor Rehum, en Simsai, de schrijver, en hun gezelschappen gelezen was, togen zij in haast naar Jeruzalem tot de Joden, en beletten hen met arm en geweld. Toen hield het werk op van het huis Gods, die te Jeruzalem woont, ja het hield op tot in het tweede jaar van het koninkrijk van Darius, de koning van Perzië." Ezra 4:23, 24. En daar hun tempeldienst een type was van een nieuwtestamentische kerk, welke andere bedoeling ligt er dan in hun ophouden met bouwen, dan dat wij ook een tijd moeten hebben, waarin wij ook zullen moeten ophouden met bouwen? En daar zij moesten ophouden met bouwen vóór het huis af was, hoe kon het er dan anders uitzien als misvormd, als een vormloze massa, een gebouw dat veel op het werk van dwazen geleek? En daar de Joden ophielden Gods huis te bouwen, op het bevel van heidenen, wat ligt hier anders in, dan dat zij de moed verloren hadden,

dat zij verpletterd waren, en zo met betrekking tot hun tempelarbeid als gedoden terneer lagen?

En zo zal het zijn, korte tijd voordat de kerke Gods van het beest en deszelfs engelen bevrijd zal worden. Want deze dingen waren ter waarschuwing voor ons geschreven, om ons te laten zien wat hiernamaals geschieden zal. En of wij het geloven of niet, de tijd zal het openbaren, dat deze dingen alzo geschieden zullen.

Ik trek volstrekt niet in twijfel, dat veel goede mensen reeds breedvoeriger over deze zaak geschreven hebben: maar daar ik hun boeken niet gezien heb, zo wandel ik niet aan de leiband van hun regels. Indien ik mij vergis, dan zijn de vergissingen alleen de mijnen; en indien ik schande verdien, dan moet ik haar alleen dragen.

Sommigen mogen denken, dat zij genoeg gezegd hebben, wanneer zij verzekeren, dat *gedood* te zijn, betekent *voor de wet* dood te zijn. Doch ik antwoord, dat dit niet hetzelfde is als *overwonnen* te worden. Er staat van de getuigen geschreven, dat zij overwonnen zullen worden, en dat wil meer zeggen, dan voor de wet dood te zijn; want een mens kan dood voor de wet zijn, en toch niet overwonnen, en indien overwonnen, dan toch nog ver genoeg van gedood te zijn. Wanneer dus van hen geschreven staat, dat zij *overwonnen en gedood* zullen worden, dan betekent dit meer dan *voor de wet* dood te zijn. Bovendien, de tekst veronderstelt dat zij hun zielen, hun geest of hun leven in Gods handen bevolen hebben, zoals stervende mensen doen; want aangaande hun opstanding wordt gezegd, dat een geest des levens uit God *weer* in hen gegaan is.

"En na drie dagen en een halven, is een geest des levens uit God in hen gegaan; en zij stonden op hun voeten." Openb. 11:11. Zo was het ook met de dorre beenderen, waarvan hierboven melding is gemaakt: "En Hij zei tot mij: Profeteer tot de geest, profeteer, mensenkind! en zeg tot de geest: Zo zegt de Heere HEERE: Gij Geest! kom aan van de vier winden, en blaas in deze gedoden, opdat zij levend worden." Ezech. 37:9. En hiermede meen ik genoeg gezegd te hebben aangaande hun dood.

Nu, zoals ik heb gezegd, in de dood ligt het lichaam niet alleen dood, maar ook de geest des levens is er uitgegaan, en dit is om aan te tonen, dat niet alleen hun lichamen, hun kerk of gemeenten sterven zullen (want gemeenten of kerken worden *lichamen* genoemd, 1 Kor. 12:27; Efeze. 3:6; 4:12; 5:23; Kol. 1:18; maar dat ook de *geest des levens* die in deze lichamen werkte, opgenomen zal worden tot God.

Er zal voor een tijd geen zichtbare levende kerk van Christus in de wereld zijn: wel een kerk, maar geen *levende* kerk: een kerk in puinhopen, maar niet in orde en regel, evenals er eens een Christus was, maar geen levende Christus in het graf; toch zullen de poorten der hel haar niet geheel en al overweldigen, evenmin als zij Christus overweldigd hebben; maar zoals de een deed, zo zal de andere doen, herleven, en weer opstaan, tot schande en verwoesting hunner vijanden. Ja, gelijk Christus, wat zijn lichaam betreft na zijn opstanding heerlijker was dan tevoren, zo zullen de getuigen na hun opstanding, geestelijker, hemelsgezinder en heiliger zijn in al hun wegen dan zij vóór hun dood waren. *Opstandingen* zijn altijd vergezeld van nieuwe toevoegingen van heerlijkheid, en zo zal de kerk van God in het laatste der dagen zijn.

Maar toch zal het beest zijn wil niet geheel bevredigd zien (als dit ten minste zijn wil is), dat deze twee getuigen, in deze tweede krijg overwonnen zouden worden, om aan de Antichrist in zijn dwaze en ijdele godsdienst voldoening te geven: want dode mensen kunnen geen voldoening geven; even dood als zij zijn voor hun kerk, zo dood zijn zij ook voor de Antichrist. Toen de Joden Christus gedood hadden, konden al de machten der hel dit lichaam geen verderving doen zien, zo ook zal het beest, dat de getuigen gedood heeft, niet in staat zijn hen door enige zijner ongerechtigheden te verderven.

Gij leest daarom ook niet dat de getuigen, maar wel dat de inwoners der aarde naar de pijpen van de duivel dansten, toen hij de moord begaan had. Ook schijnt deze moord, wat betreft de vervulling er van, onder die volken waar de vrouw zit, niet ver meer af, als alles waar is wat men ons van het buitenland vertelt; want welk een afwijking van God en van zijn Geest is er reeds in sommige gemeenten Gods! Het woord werkt niet meer dat ware berouw, dat het vroeger placht te doen; de evangeliedienaars prediken met weinig meer gevolg, dan dat zij zichzelf afmatten, gelijk mensen, die verwond zijn, doen, wanneer zij onder klagend kermen hun laatsten adem uitblazen. Waar (zo zeggen sommigen) is de geest en het leven der gemeenschap? En waar die praktische heiligheid en godsvrucht, die vroeger gezien werd in de huizen, in de levenswandel en in de samenspreking der belijders? Het gehele hoofd is ziek, en het hart kwijnt reeds weg. Hoe lang het nog duren zal eer de kerk zal sterven aan de wonden, die het beest haar heeft toegebracht, dit moet de tijd openbaren; maar sterven moet zij; indien de reeds geslagen wonde haar niet doden zal, dan zullen herhaalde slagen het wel doen.

In al hetgeen ik gezegd heb ontken ik niet, *dat veel van Gods kinderen lichamelijk sterven kunnen door de hand van het beest in deze tweede krijg, die tegen de getuigen zal gevoerd worden.* Maar al stierven er nog twee maal zoveel, dan zal dat geen bewijs zijn, dat die dood de dood zal zijn, welke bedoeld wordt met het doden der getuigen.

** Enige dingen zou ik gaarne de lezer aanbieden om ze als een memorandum bij zich te dragen, terwijl hij deze verhandeling der dingen leest.*

1. Deze overwinning van het beest zal niet zijn, vóórdát de getuigen hun getuigenis geëindigd hebben; en in al hetgeen het doen zal, zal het de openbaring van niet een waarheid kunnen beletten, die aan het licht gebracht, of bevestigd moet worden door de getuigen. Getuigen behoeven niet altijd te spreken; er is een tijd "om te zwijgen." Pred. 3:7; ...En gij zult stom zijn. Ezech. 3:26. Maar hoe zullen wij het weten, of deze tijd gekomen is?
 - A. Wanneer een voldoende getuigenis gegeven is voor Christus, en tegen de Antichrist, voor de God des hemels; want deze moet de Rechter zijn.
 - B. 2. Wanneer haar vijanden niet meer met woorden tegen haar strijden, maar hun toevlucht nemen tot slagen. Matth. 10:19.
 - C. Wanneer de geest om getuigenis te geven van de kerk is weggenomen; want deze is geen innerlijk bestanddeel van het christendom, maar wordt gegeven en weer weggenomen naar Gods vrijmachtige wil.
 - D. Wanneer het getuigenis geven een vruchteloze en nodeloze herhaling is; wanneer zij genoeg van deze dingen gehoord hebben. Joh. 9:27.
2. Deze overwinning van het beest zal hun getuigenis niet krachteloos maken of verzwakken. Nee, zelfs niet in de ogen der wereld; want zij zullen het zich herinneren en er eerbied voor hebben: dit ligt opgesloten in deze woorden: "En de

mensen uit de volken, en geslachten, en talen, en natiën-(dit zijn noch de getuigen, noch degenen, die in het volgende vers de inwoners der aarde genoemd worden, of zij die op de aarde wonen) -zullen niet toelaten, dat hun dode lichamen in graven gelegd worden." Openb. 11:9.

3. Dit zal de heerschappij en de rust van het koninkrijk van de Antichrist niet verlengen, en evenmin de heerlijke verlossing en vrijheid der gelovigen verijdelen of vertragen.

Maar sommigen mogen zeggen, *wat zal dit een droevige tijd zijn.*

Dit is ook zo, het zal een droevige en sombere tijd zijn; maar het zal slechts kort zijn, want de volgende morgen zullen de rechtvaardigen heerschappij over hen hebben. Het zal slechts *drie dagen en een halve* zo zijn. En het zal niet komen dan om de zonden der gemeenten en der gelovigen, en om de val van het beest te verhaasten. In antwoord op de vraag van zijn discipelen omtrent de verwoesting van Jeruzalem vertelde de Heere Jezus hen veel treurige dingen. Maar toen Hij zover genaderd was in zijn verhaal dat de harten der mensen bezwijken zouden van vrees en verschrikking, toen voegde Hij er onmiddellijk aan toe: "Als nu deze dingen beginnen te geschieden, zo ziet omhoog, en heft uw hoofden opwaarts, omdat uw verlossing nabij is." Luk. 21:25-28.

Gelijk het licht de duisternis verdrijft, zo kan God donkere en droevige tijden in heerlijke en aangename tijden doen veranderen; en hoe donkerder het verleden is, hoe heerlijker en troostrijker de toekomst is die volgt. Duizenden van voorbeelden zouden wij hier kunnen opnoemen, doch laten wij ons vergenoegen met hetgeen wij reeds vermeld hebben; namelijk met de staat der getuigen, met hun heerlijke opstanding.

13. 5. VIJFDE TEKEN.

Nog een *teken* van de val van de Antichrist zal het volgende zijn: de grote vreugde, die in haar en onder haar aanhangers zal zijn, wanneer zij zien zullen, dat de getuigen gedood zijn, en dood op de grond ter neer liggen. "En die op de aarde wonen, die zullen verblijd zijn over hen, en zullen vreugde bedrijven, en zullen elkaar geschenken zenden; omdat deze twee profeten degenen, die op de aarde wonen, gepijnigd hadden." Openb. 11:10. Babylon is altijd een vrolijke stad geweest, en haar inwoners vrolijke mensen, maar de arme kerk van Christus is eenzaam en verlaten geweest als een weduwe. Het haar hing op haar wangen en de zakken, waarmee zij zich bekleed heeft getuigen voor haar. Hierom wordt Babylon, onder de naam van Ninevé genoemd, "de stad, die van vreugde opspringt," Zef. 2:15. Alleen is haar vreugde op tweeërlei wijze van de vreugde van Gods volk te onderscheiden.

Zij verheugt zich òf in uitwendige en vleselijke dingen òf in de val der kerke Gods. Dit laatste, namelijk de *veronderstelde* val van de kerk van God, is wat nu de oorzaak van haar vreugde zal zijn. En dit is de vreugde waarover God klaagt en waarom Hij zei, dat Hij Babylon straffen wilde: "En Chaldéa zal ten roof zijn: allen, die het beroven, zullen verzadigd worden, spreekt de HEERE. Omdat gij u verblijdt hebt, omdat gij van vreugde hebt opgesprongen, u plunderslaars mijner erfenis! Omdat gij geil geworden zijt als een grazige vaars, en hebt gebriest als de sterke paarden, enz. Jer. 50:10, 11. De vreugde dus die in het hart van de Antichrist zijn zal over de dood der getuigen, deze zal een zeker teken zijn van haar naderenden val en verwoesting.

Deze twee profeten hebben haar gepijnigd; zij waren voor Babylon wat Mordechai voor Haman was, een voortdurende plaag en kwelling. Gelijk ook David voor Saul was. Maar nu zijn zij overwonnen, nu zijn zij gedood; nu bedrijft zij vreugde en is zij vrolijk. En deze haar vreugde was van ouds reeds te zien in hen, die in haar geest haar zijn voorgegaan, zoals:

1. Bij de Filistijnen, toen zij dachten, dat zij Simson de Nazireeër Gods overwonnen hadden. Hoe verheugden zij zich in de overwinning! "Toen verzamelden zich de vorsten der Filistijnen, om hun god Dagon een groot offer te offeren, en tot vrolijkheid; en zij zeiden: onze god heeft onze vijand Simson in onze hand gegeven. Desgelijks als hem het volk zag (hem zag in ketenen), loofden zij hun god, want zij zeiden: Onze god heeft in onze hand gegeven onze vijand, en die ons land verwoestte, en die onzer verslagenen velen maakte!" Richt. 16:23, 24. Arme Simson! Toen gij uw lokken, uw vrijheid en uw ogen had, toen deed u de pilaren, die het koninkrijk ondersteunden, schudden! Maar nu zij u overwonnen hebben, hoe groot is hun vreugde! Hoe groot is hun vreugde, en hoe nabij hun val! Dit is dus een gelijke vreugde als die, welke wij ter overweging gekozen hebben; namelijk de vreugde dergenen die op de aarde wonen, omdat de getuigen overwonnen en gedood waren, die de banier van het kruis in de wereld omhoog hieven.
2. Hieraan gelijk, is ook hetgeen wij in het eerste boek van Samuël lezen aangaande de mannen, die Davids Ziklag verbrand hadden. Ziklag was het toevluchtsoord, een schuilplaats van de armen David; nergens anders onder de hemel had hij een onderkomen. Maar de Amalekieten kwamen, namen de stad in, staken dezelve in brand en voerden al zijn have, zijn vrouwen en kinderen weg. (Zeer kwalijk gedaan aan een man in droefheid, aan een man, die altijd in gevaar van zijn leven verkeerde, ter oorzaak van de woede van Saul, zijn heer.) Maar hoe waren zij gestemd, die de overwinning behaald hadden? O, vrolijk en blijde bij de gedachten aan de rijkdom van de buit, die zij weggevoerd hadden? "Ziet, zij lagen verstrooid over de ganse aarde, etende en drinkende, en dansende om al de groten buit, die zij genomen hadden uit het land der Filistijnen, en uit het land van Juda." 1 Sam. 30:16. Hier treft u wederom een gelijke vreugde aan en bijna onder gelijke omstandigheden, als waarover wij in de tekst lezen. Niets behaagt de goddeloze meer dan het verderf te zien der rechtvaardigen, want hun woorden, hun levenswandel en hun daden zijn een kwelgeest en een pijniging voor hen: gelijk van deze twee profeten gezegd wordt: "Zij hadden degenen, die op de aarde wonen, gepijnigd!"
3. Toen de kerk dood en als zeer dorre beenderen in Babylon terneerlag, wat heeft Belsazar haar toen kort voor zijn dood onder zijn voeten vertreden! Hij zei, dat men de gouden en zilveren vaten voortbrengen zou, die zijn vader Nebukadnézar uit de tempel, die te Jeruzalem geweest was, weggevoerd had; (die heilige vaten, die eens aan de dienst van God gewijd waren), opdat zijn vorsten, zijn vrouwen en zijn bijwijven daaruit zouden drinken. Een gruwelijke ongerechtigheid: "zij dronken de wijn, en prezen de gouden, en de zilveren, de koperen, de ijzeren, de houten en de stenen goden." Dan. 5:4. En dit alles, om te laten zien, zoals hij dacht, welk een overwinning hij op de God des hemels behaald had en over Zijn volk, dat in Jeruzalem woonde, en over zijn ordonnantiën en vaten, die in zijn aanbedding en dienst gebruikt werden. Ja, hij deed dit met een buitengewone

vreugde; duizend geweldigen had hij uitgenodigd om deze feestvreugde bij te wonen. Zij dronken totdat zij dronken waren. En gedurende al deze tijd lag de kerk van God dood aan zijn voeten, of, zoals de Bijbel zegt: "als zeer dorre beenderen." Zo zal ook de vreugde van het beest en deszelfs volgelingen zijn in het laatste der dagen; zij zullen krijg tegen de getuigen voeren; zij zullen hen overwinnen en hen doden; en als zij dit gedaan hebben, dan zullen zij zich verheugen en vreugde bedrijven. Maar gelijk het met Belsazar was, die spoedig daarna het handschrift op de muur zag, dat zijn knieën tegen elkaar deed stoten, en gelijk hij niet langer leefde om het licht van de volgende dag te zien, zo zal het ook met het beest en deszelfs volgelingen zijn; het eerste bericht, dat wij na deze vrolijkheid en vreugde horen zullen, is, dat het tiende deel van zijn koninkrijk gevallen is, en zo vervolgens tot het geheel verwoest is.

4. Ook Moab kon niet nalaten *in zijn handen te klappen van vreugde*, zo verheugd was hij in zijn hart, dat de kinderen Israëls gevangen genomen waren. Maar wat zei een jaloers God? "Maak hem dronken, omdat hij zich groot gemaakt heeft tegen de HEERE; Moab zal... ook ter belaching zijn: Want is u niet Israël ter belaching geweest? Was hij onder de dieven gevonden, dat gij u zo bewoog, van de tijd af, dat uw woorden van hem waren?" Jer. 48:26, 27. Van alle dingen kan God dit het minst verdragen. Want wanneer de goddelozen vreugde zouden willen bedrijven, dat zij toegelaten zijn om een puinhoop en wildernis van de kerke Gods te maken, dan ontkennen zij de wijsheid en de macht, die hen toegelaten hebben om dit te doen, en offeren offerande aan hun eigen garen en droesem, Hab. 1:16, hetgeen de heiligheid van Israël vertoornet. "Zal een bijl zich beroemen tegen dien, die daarmee houdt? Zal een zaag pochen tegen dien, die ze trekt? Alsof een staf bewoog degenen, die hem opheffen? Als men een stok opheft, is het geen hout? Maar wat volgt? Wel, verbranding en vertering van ziel en lichaam dergenen, die zulke dingen doen. Jes. 10:15-18. En deze tekst heb ik juist daarom genoemd, omdat dit het deel zal zijn van de Antichrist.

Laat dit daarom een waarschuwing zijn voor de mensen, die in bewondering het beest volgen; een waarschuwing ter bekering, want zulk een zal gewis ten verderve gaan. Wat, zullen de getuigen Gods gedood worden! Zal het beest zich over hen beroemen, terwijl zij dood zijn, met zijn voet op hun nek? En zal niemand er over toornen? Laat hen, die zichzelf liefhebben, voor zichzelf zorgen. God zal zich het lot der Zijnen aantrekken, en Hij zal gewis een einde aan het koninkrijk en aan de heerschappij van de Antichrist maken. Jer. 50:13.

Nog een enkel woord over hun vreugde.

De oorzaak hunner vreugde hebben wij reeds behandeld, welke was, omdat zij hun pijnigers gedood hadden. Want, zoals u is aangetoond, de getuigen waren hun pijnigers. Maar wanneer zij hen overwonnen en hen gedood hebben zo zijn zij verblijd, en bedrijven vreugde, en zenden elkaar geschenken. Deze herhaling en weer opnoeming hunner vreugde doet zien, dat hun blijdschap zeer groot is. "Zij zullen verblijd zijn en vreugde bedrijven." Zij zullen verblijd zijn over *hen*, over de verslagenen, over hun vijanden, hun pijnigers Deze vreugde vloeit dus voort uit een overwinning, na een krijg, die duizend twee honderd en zestig jaar (1260) geduurd heeft. Zij zullen verblijd zijn, gelijk degenen, die een machtige en kwellende vijand dood aan hun voeten zien liggen. Zij zullen daarom verblijd zijn als overwinnaars

plachten te doen, die de bloedbaden van hun overwonnen vijanden tot zegetekenen hunner vreugde maakten.

Want de duivel, die grote bedrieger, zal de mensen die het beest aanbidden, zo betoveren en verblinden met de overwinning, die zij op de getrouwe getuigen voor God en zijn Zoon behalen zullen, dat zij denken zullen, dat nooit schitterender overwinning bevochten is. Dat nu de overwinning! Zó volkomen, zó algemeen en zó groot is, dat de overwinning duurzaam zijn moet. En naar menselijke berekeningen zullen zij grond hebben om zo te denken; want wie is er nu in de wereld overgebleven om hen het hoofd te bieden? Maar hier geschiedt iets, dat deze vreugde geheel en al bederven zal; deze overwonnenen, gedoden, dode mensen, moeten weer levend worden, en wat wordt er dan van hun vreugde? "En er is grote vrees gevallen op degenen, die hen aanschouwden." Openb. 11:11. Daarom, deze vreugde moet verwelken en in rook opgaan. Maar de aanbidders van het beest zullen er verre van zijn om er zo over te denken: "want zij zullen verblijd zijn over hen en zullen vreugde bedrijven, en zullen elkaar geschenken zenden," besluitende dat deze pijnigers hen nimmermeer zullen pijnigen. Maar Jakobs zegen op zijn zoon Gad, zal aan deze getuigen vervuld worden; "aangaande Gad, een bende zal hem aanvallen; maar hij zal haar aanvallen in het einde." Gen. 49:19. Deze overwinnaars zullen dus niet altijd verblijd zijn, ofschoon zij zulks veronderstellen.

"En zullen vreugde bedrijven." Vreugde bedrijven zegt meer dan verblijd te zijn. Verblijd te zijn toont een handeling der ziel aan; maar vreugde te bedrijven betekent van die middelen gebruik te maken, die deze vreugde levend en op de been zullen houden. Vreugde is een ding, en de voortgang er van een ander. 1 Sam. 25:36. Blijdschap kan verkregen worden door een vals begrip of een gedachte, maar zij kan niet zo behouden worden, omdat de overweging komen zal en haar zal bederven, indien geen voldoende middelen gebruikt worden, om haar te doen voortduren: daarom voegt hij er bij "zij waren verblijd over hen en *bedreven* vreugde."

En er zijn vijf dingen, waarvan gewoonlijk gebruik gemaakt wordt om goddeloze vreugde levend te houden.

1. De vrolijkheid van muziek. Luk. 15:25, 32.
2. De vrolijkheid van maaltijden. Richt. 19:6, 9.
3. De maaltijden om te lachen. Pred. 10:19.
4. De vrolijkheid van vleselijke uitspanningen. Jerem. 31:4.
5. Wraak op een vermeende vijand. 2 Sam. 13:28.

Hier zien wij dus de vijf dingen, die de goddeloze vreugde in de harten der ongerechten levend houden; en ook door welke middelen de leden en afstammelingen van de Antichrist die vreugde zullen bewaren, die in het eerst in hun hart zal geboren worden bij de gedachte, dat zij nu hun pijnigers gedood hebben. Zij zullen muziek hebben. Zij zullen vrolijke maaltijden hebben. Zij zullen gelach hebben. Zij zullen vleselijke vermaken hebben. Zo zullen zij blijde over hen zijn en vreugde bedrijven gedurende de korten tijd dat zij nog in deze wereld zullen leven.

"En zullen vreugde bedrijven." Om vreugde te bedrijven, om goddeloze vreugde te bedrijven moet er tussen hen een broederschap bestaan, om deze samenrotting staande te houden, en wel daar, waar niemand hen vermanen kan; en daarvoor hebben zij nu de schoonste gelegenheid, want hun pijnigers zijn dood. De goddeloosheid zal in die dagen overal haar vaandels ontplooien; in dolle vreugde en duivels schatergelach

zullen zij in menigte elkaar op de straten ontmoeten; dronken van het bloed der getuigen zullen zij de godslasterlijkste dingen uitspuwen, want nu is er niemand meer die van God en zijn wegen tot hen spreken kan. Nu is het de tijd om zorgeloos en wellustig te leven, en hun wellust tot hun vreugde te maken, want niemand zal hen te schande maken.

"En zullen elkaar geschenken zenden." Dit is ook een teken van hun blijdschap en ook een middel om hen nog meer opgezwollen te maken over hun overwinning. En het zal een teken zijn, dat zij met elkaar hebben samengespannen, om deze goddeloosheid te bedrijven, niet dromende over de straf, die volgen zal. Dit zenden van giften aan elkaar, en dat nadat zij de twee profeten gedood hebben, dit zal ook een teken zijn, dat zij verre zijn van berouw over deze gruwelijke daad, die zij bedreven hebben. Ja, het geeft te kennen, dat zij ten volle besloten waren alle overtuigingen, die in hun harten mochten oprijzen, ten enenmale te smoren; want een gift verblindt het oog van verstandigen en verkeert het recht der rechtvaardigen. Ik twijfel er geen ogenblik aan, dat verscheidene door de gunsten en giften van goddelozen verblind zijn, en in de afgrond der hel zijn neergetrokken.

Welke geschenken dit zullen zijn, hiervan kan ik niets zeggen, maar welke zij ook mogen zijn, het is zeer waarschijnlijk, dat zij hen niet veel gekost zullen hebben, omdat overwinnaars hun vrienden meestal vereren met de buit, die zij in de veldslag behaald hebben, de buit der vijanden van hun god.

En zo deed David, toen hij het verlies weer hersteld had, dat hij door de brand van zijn Ziklag geleden had. Hij zond zijn vrienden van hetgeen hij van zijn vijanden genomen had, als een teken van overwinning: "Als nu David te Ziklag kwam, zo zond hij tot de oudsten van Juda zijn vrienden van de buit, zeggende: Ziet, daar is een zegen (geschenk) voor ulieden, van de buit der vijanden des HEEREN." 1 Sam. 30:26. En waarom zouden zij, waarover wij nu spreken, niet alzo handelen, met betrekking tot hun god en hun vrienden? Buit maken en plunderen is waarschijnlijk de laatste rampen, die de Antichrist over de kerk van God in deze wereld brengen zal. Mij dunkt, als het beest macht heeft om te overwinnen en te doden, dan zal het ook de macht wel hebben om te plunderen en weg te voeren. Dan. 11:33. "Hebt gij doodgeslagen, en ook een erfelijke bezitting ingenomen?" Zei de profeet tot de goddelozen Achab.

Echter, welke ook hun giften zijn mogen, en op wiens rekening zij ook gekocht zijn, het is een teken, dat hun harten open zullen zijn, en dat zij elkaar geschenken zullen zenden: dan zullen hun vrolijke dagen angebroken zijn en hun vijanden zullen dood aan hun voeten liggen. Zij zullen nu niets anders te doen hebben, dan blijde over hen te zijn en vreugde te bedrijven en elkaar geschenken te zenden.

Ogenschijnlijk zal alles in rust zijn, alles zal stil zijn; de volgelingen van het *Lam* zullen dood terneer liggen; de volgelingen van het *beest* zullen elkaar een valse vrede verkondigen, zich veilig en zeker wanen in hun binnenste, en een arglistige duivel zal hen in slaap sussen. Maar zie! Terwijl zij dromen van vrede en geen gevaar, daar sluipt de dood over hun dorpels binnen! Zef. 2:14. Terwijl zij roepen vrede en geen gevaar, daar overvalt hen een plotselinge verwoesting. Terwijl zij zich met Adónia nauwelijks aan hun tafels hebben neergeveld, klinkt het geluid der bazuin in hun oren, dat de twee getuigen zijn opgestaan.

Nu zullen de christenen weer op hun citers en tiensnarige instrumenten spelen en met trommelen in rijen optrekken. De aarde zal in stukken gescheurd worden door het

geluid van hun geroep en gejuich, wanneer zij met grote stemmen zullen aanheffen: "De koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heeren en van zijn Christus, en Hij zal als koning heersen in alle eeuwigheid." Openb. 11:16.

Maar wee, wee! De goddelozen, het zal hen kwalijk gaan; want nu zal de Heere Jezus Zijn jaloersheid gaan tonen; nu zal Hij zijn toorn laten zien jegens degenen, die Zijn profeten verslagen hebben; die zijn altaren hebben omgehouden, en zo'n puinhoop van Gods kerk gemaakt hebben. Jes. 66:14. Nu zal Hij zijn *glinsterend zwaard* wetten, en zijn hand ten gerichte grijpen, opdat Hij de wraak op zijn wederpartijen doe wederkeren, en zijn hateren vergelde. Deut. 32:41. Maar dit zal Hij niet onmiddellijk door zichzelf doen, maar door zulke werktuigen, waarover tevoren gesproken is, en hierover zullen wij nu hier meer in het bijzonder spreken.

14. OVER DE WERKTUIGEN, DIE GOD GEBRUIKEN ZAL OM DE ANTICHRIST TEN VAL TE BRENGEN.

Ofschoon ik dit vroeger reeds heb doen opmerken, zo kan het misschien goed zijn er hier in 't kort op terug te komen. Zoals ik u heb gezegd, bestaat de Antichrist uit lichaam en ziel, die beide verdaan moeten worden door die werktuigen welke het meest geschikt voor elk van hun zijn. Over de ziel, de geest of het leven van de Antichrist, en derzelve verwoesting, hierover hebben wij reeds gesproken. Er blijft ons nu nog over, met een enkel woord *over de verwoesting van haar lichaam en vlees* te spreken.

Ik houd het er dan voor, dat de verwoesting van haar vlees door het zwaard komen zal, dat in de hand der koningen zal zijn, die Gods dienaren zijn om kwade daden te straffen en goede mensen te prijzen. Rom. 13. Niet dat de kerk, als kerk, buitengesloten zal zijn en daarin geen hand zal hebben; want zij zal, zelfs, als zodanig, door *haar geloof en haar gebeden* de verwoesting verhaasten.

De kerk moet daarom, als zodanig, wapenen gebruiken, die betamelijk voor haar zijn, als zodanig; en de overheid moet, als zodanig, zulke wapenen gebruiken als gepast zijn voor haar, als zodanig. Toen de kerk van Israël gevangenen waren in Babylon, toen hebben zij niet met het zwaard door hun vijanden een weg gebaad naar Jeruzalem; maar zij hebben met lijdzaamheid gewacht, totdat de koningen der Meden en Perzen hen kwamen verlossen. Ook moet het niet geminacht, maar ernstig overdacht worden, wat er over hun verlosser Cyrus geprofeteerd werd, voordat er een Israëliet als gevangene in Babylon zat. Welke Cyrus ook naderhand gekomen is, Babylon heeft ingenomen en de gevangenen verlost, zoals voorspeld was. Hij zegt van Cyrus, "Hij is mijn herder, en hij zal al mijn welgevallen volbrengen; zeggende ook tot Jeruzalem: word gebouwd; en tot de tempel word gegrond." Jes. 44:28. En wederom, "Alzo zegt de Heere tot zijn gezalfde, tot Kores (Cyrus), wiens rechterhand Ik vat, om de volken voor zijn aangezicht weer te werpen; Ik heb hem verwekt in gerechtigheid, en al zijn wegen zal Ik recht maken; hij zal Mijn stad bouwen, en hij zal mijne gevangenen loslaten, niet voor prijs, noch voor geschenk, zegt de Heere der heirscharen." Jes. 45:1,13. En overeenkomstig deze profetie heeft hij gehandeld, namelijk, toen de tijd gekomen was; zoals men in de heilige Schrift lezen kan, waarin van deze dingen melding wordt gemaakt.

Nee, de kerk is niet buitengesloten, zoals ik ook gezegd heb; zij mag, en moet zelfs dit werk der koningen ondersteunen door haar geloof, gebed en leven Ezra 1:2, 3.

Daarom zegt de Heere, wanneer Hij spreekt dat Hij de verhevene stad neer zal buigen en haar in het stof zal doen bukken: "De voet zal ze vertreden, de voeten des ellendigen, de treden der armen." Jes. 26:6. Onder "voeten" en "treden" versta ik de heiligen levenswandel van de kinderen Gods; maar nu, nu koningen met haar zullen komen handelen, als koningen, nu zullen zij met haar handelen gelijk Samuël met Agag deed; als een rechter, "haar in stukken houwen met hun zwaarden," of zoals u het op een andere plaats leest, "zij maakten haar woest en naakt, zij eten haar vlees, en verbranden haar met vuur" Het zwaard zal juist voor dit doel in hun handen gesteld worden. Op deze wijze moet dus hun verlossing beginnen.

Ook moet men wel in het oog houden, nadat deze eerste koningen der Meden en Perzen het juk van de koning van Babylon van hun nek en van hun gevangene kerk verbroken hadden, en hen vergunning gegeven hadden, om naar hun vaderland terug te keren om hun tempel en hun stad te bouwen, en daar te offeren naar de wet van hun God - (waarvan wij in Ezra en in Nehemia lezen) - dat zij niet hardnekkig op hun verlossing stonden, toen enigen hen in hun werk verhinderden; alsof zij geen eerbied voor koningen en vorsten hadden; "maar Zerubbabel en Jésua, en de overige hoofden der vaders van Israël zeiden tot hen" (tot degenen die hen verhinderden te bouwen): "Het betaamt niet, dat gijlieden en wij onze God een huis bouwen; maar wij alleen zullen het de HEERE, de God Israëls, bouwen, gelijk als de koning Kores, koning van Perzië, ons geboden heeft." Ezra 4:3. En gelijk zij gezegd hadden, zo deden zij: "en de oudsten der Joden bouwden en gingen voorspoedig voort, door de profetie van de profeet Haggai en Zacharia, de zoon van Iddo; en zij bouwden en *voltrokken* het, naar het bevel van de God Israëls, en naar het bevel van Kores, en Darius, en Arthahsasta, koning van Perzië." Ezra 6:14. Ja, zij maakten niet alleen van de vriendelijkheid der koningen gebruik, maar zij erkenden die goedgunstigheit ook met dankzegging, als een gave van de God des hemels: want de koningen hadden bevel en vrijheid gegeven om naar Jeruzalem te gaan, om hun tempel te bouwen en aldaar offerande te offeren naar de raad der priesters, die te Jeruzalem waren, en overeenkomstig de wet van hun God, die in hun hand was. Ezra 7:13, 14.

Want Arthahsasta had Ezra de priester gezonden, om onderzoek te doen in Judéa en te Jeruzalem, naar de wet Gods, die in zijn hand was, vers 14. En hij had verder vrijheid om met des konings zilver en goud, hetwelk hem voor de dienst van het huis des Heeren gegeven was, te doen "naar de wil, naar het woord van zijn God." "En gij, Ezra! (zegt de koning) naar de wijsheid uws Gods, die in uw hand is, (dat is naar Zijn woord), stel regeerders en richters, die al het volk richten, dat aan gene zijde der rivier is, allen, die de wetten uws Gods weten, en die ze niet weet, zult gijlieden die bekend maken.

En al wie niet zal doen de wet uws Gods (dat is, aanbidden en wandelen naar Zijn Woord of bevel) en de wet des konings (dat is om Ezra alles te geven wat door de koning geboden was, om Ezra te helpen in het aanbidden van God, naar de wet van zijn God) over die laat spoedig recht worden gedaan, hetzij ter dood, of tot uitbanning, of tot boete van goederen, of tot de banden." Ezra 7:25, 26. Dit was dus een heerlijke vergunning, die de koning aan Ezra gaf; hij legde hem of de Joden niets op in zake hun godsdienst, maar hij liet hen geheel en al aan hun eigen wet over, aan de wil en het woord van God; slechts maakte hij een wet ter beteugeling van de goddelozen en ongerechten, opdat deze, wanneer zij tegen de wetten van Ezra's God handelden of de geboden des konings overtraden, zulke straffen en boeten zouden krijgen als zij verdiend hadden.

Voor ditzelfde doel waren de bevelen van Cyrus en Darius uitgevaardigd. De straf voor zulke overtreders was zeer streng: "Voorts wordt bevel van mij gegeven, dat al degene, die dit woord zal veranderen, een hout uit zijn huis zal gerukt en opgericht worden, waaraan hij zal worden opgehangen; en zijn huis zal om diens wille tot een drek hoop gemaakt worden. De God nu, die zijn naam aldaar heeft doen wonen, werpe ter neer alle koningen en volken, die hun hand zullen uitstrekken, om te veranderen en te verderven dit huis Gods, dat te Jeruzalem is. Ik Darius, heb het bevel gegeven; dat het spoediglijk gedaan worde." Ezra 6:11,12.

Ja, soms werden zij in hun werk verhinderd door de koningen, en moesten zij hun arbeid aan het godshuis staken hoofdstuk 4:23, 24, hetwelk dit goede volk met lijdzaamheid verdroeg: Ezra 4:11-21. Zij lieten altijd God vooruit gaan, en volgden Hem. Ook nu ging de Heere voor hen uit, (want de Heere ziet en telt de tranen van zijn volk) en nam ten laatste de koning weg, die hen met arm en geweld belet had; en Hij bracht een anderen koning op de troon, een koning, die vrijheid gaf om weer met het bouwen van stad en tempel voort te gaan.

De Joden waren niet verbitterd op die koningen, die hen in hun werk bemoeilijkten of drukten; nee, zij verdroegen alles met zachtmoedigheid en onderwierpen hun lichamen en hun goederen aan hun wil, hen dienende in alle getrouwheid, en over hen wakende tegen degenen, die hun leven zochten. En gebeurde het dat de wetten der koningen streden tegen de wet van hun God, dan kleefden zij de wet van God aan, en weigerden aan des konings wil te voldoen. Doch dit deden zij met zulk een zachtheid jegens de koning, zijn kroon en waardigheid, dat zij ten allen tijde voor de Heere konden verklaren, dat zij de koning niet gekrenkt hadden in zijn majesteit, hoewel zij zijn gebod moesten overtreden, omdat de wet van hun God hen anders leerde. Dan. 6:22. Ook verloren zij niets door hun verdraagzaamheid en lijdzaamheid, integendeel zij wonnen er mede; want hierdoor werd Mordechai een groot man en een redder van zijn volk Esther 2:21-23, en hierdoor werd Daniël ook een groot man en tot hulp voor zijn broederen. Dan. 5:29.

Koningen moeten het zijn, zeg ik, die de Antichrist ten val zullen brengen, en zij zullen dit doen op Gods tijd. God heeft reeds enige koningen aan haar invloed onttrokken, en Hij zal, ter Zijner tijd, allen van rondom tegen haar stellen. En al gaat dit nu niet zo snel, als wij dit wel wensen, laat ons geduld oefenen en op God hopen, die alles ter Zijner tijd zal doen geschieden. Het is een wonder, dat wij nog zo vooruit gaan, als zij vooruit gaan, want denkt eens, dat gehele koninkrijken op hun schouders liggen en dat er zoveel Sanballa's en Tobia's zijn om de koning te vleien en hem verkeerd voor te lichten aangaande het volk, dat gedeeltelijk verlost is.

Zie eens, welk een scheef verslag er van Jeruzalem gegeven werd door de vijanden der Joden, zelfs toen zij in handen hunner bevrijders waren: "Den koning zij bekend, dat de Joden, die van u zijn opgetogen, tot ons gekomen zijn te Jeruzalem, bouwende die rebelle en die boze stad waarvan zij de muren voltrekken, en de fundamenten samenvoegen, -Zo zij nu de koning bekend, indien dezelve stad zal worden opgebouwd en de muren voltrokken, dat zij de cijns, ouden impost, en tol niet zullen geven, en u zult aan de inkomsten der koningen schade aanbrengen." Ezra 4:12, 13. O wat een geroep de *koning zij bekend*, de *koning zij bekend*! Maar waren deze heren niet bezorgder over hun eigen betrekkingen en salarissen, dan over de tol en de inkomsten des konings? Bovendien, hun gehele verhaal was een samenraapsel van leugens, en hoewel het dat werk voor enige tijd verhinderde, heeft toch het geduld van het volk en hun liefde tot de koning alle zwarigheden weer overwonnen.

Ik leg hier te meer nadruk op, omdat ik geloof, dat wij door overheden en machten verlost zullen worden van de Antichrist; want reeds nu is God begonnen door middel van koningen het rijk van de Antichrist af te breken, hetgeen Hij ook verder doen zal tot het verwoest is. Laten de koningen daarom een plaats in uw hart hebben, en dankt God met hart en mond voor hen. Zij zijn soms vaker onze redder geweest dan wij menen, en het is mogelijk dat zij een van meer doden verlost hebben dan wij weten. Er wordt ons geboden "Gode dankzegging te geven voor alle mensen en in de eerste plaats voor koningen, en allen, die in hoogheid zijn." 1 Tim. 2:1, 2.

Wees niet boos over hen, zelfs niet in uw overdenkingen; maar houdt wel in het oog, dat hun traagheid in het werk van *Hervorming*, wellicht in u haar oorsprong vindt. De schuld kan bij u zijn; weet, dat ook u uw lauwe en koude tijden hebt, en dat u menigmaal stil zit, waar u ijverig in de weer moest zijn, om het huis van uw God te bouwen, door van Hem te getuigen tegen de Antichrist, het grote Babylon der ongerechtigheid.

- Bidt tot God voor uw koningen, Die hun harten in zijn hand heeft, en doet zulks zonder *wrevel* of twijfel in uw hart; zonder *wrevel*, omdat uzelf niet volmaakt bent; en zonder *twijfel*, omdat God hen beheerst, en beloofd heeft, dat Hij de Antichrist door hen zal laten vallen.
- Bidt de Heere, dat uw koning lang gespaard moge blijven.
- Bidt dat de Heere uw koning altijd wijsheid en verstand moge schenken.
- Bidt dat de Heere alle verraad en samenzwering tegen uwen koning ontdekken moge.
- Bidt dat God hem bekwaam make om alle kwaad en alle kwade mensen uit zijn tegenwoordigheid te verdrijven; en dat hij een beschermer en ondersteuner zij van al wat recht en goed is. En wacht en gelooft, dat die God, die Zijn twist heeft begonnen met Babylon, de Antichrist, de moeder van de Antichrist, de grote hoer, haar ook op Zijn tijd en in Zijn weg ten val zal brengen door die middelen, welke Hij daartoe bestemd heeft.

Ik beken van ganser harte, dat ik nog een van die ouderwetse mensen ben, die vurig verlangen God te vrezen en de koning te eren. Ik houd er ook van om te *zegenen*, *degenen*, die mij *vloeken*, om *wel te doen*, *dengenen*, die mij *haten*, en om te *bidden* voor *degenen*, die mij *geweld aandoen en mij vervolgen*. En ik heb hier meer vrede bij gehad, dan iemand uwer zou kunnen denken. Ik laat mij deze woorden ontvallen, niet om met zelfvoldoening en zelfverheffing van mij zelve te spreken. Dat zij verre! Maar om u aan te tonen, dat ik mij niet schaam bij dat verachte volk gerekend te worden, dat men in onze dagen als het afschrapsel van een pot wil wegwerpen. Hoe harder zij schrappen hoe meer burengerucht zij maken en hoe zwakker zij hun eigen rijk maken, wanneer het God behaagt sommigen hunner te doen inzien, dat zij onrein zijn en ons vals beschuldigen. Hoe meer ze ons schrappen, hoe meer we blinken, want zij kunnen ons de genade niet ontnemen, die wij van onze Jezus gekregen hebben.

Nu om tot ons onderwerp terug te keren, deze koningen, wier harten de Heere bewerken zal om de Antichrist te verwoesten, deze zullen het doen zonder enige aarzeling of weerzin, die soms bij minderen van rang gevonden worden, zij zullen zonder medelijden of ontferming zijn. Vandaar dat zij met de golven der zee vergeleken worden, Jer. 51:42 die, wanneer de schipbreukelingen en de stervende zeelieden om genade smeken voor hun zelve en hun kinderen, uitroepen: "ik ben een

zee." "Wordt beschaamd, o Sidon! Want de zee spreekt, ja de sterkte der zee, zeggende: Ik heb genen barensnood gehad, ik heb ook niet gebaard, en ik heb gene jongelingen groot gemaakt, en gene jonge dochters opgebracht." Jes. 23:4, 5. Ik heb daarom geen medelijden met u, gij zult opgeslokt worden in het hart der zee, en gij zult in de diepte der grote wateren wegzinken.

En hiermede is genoeg gezegd over de *middelen* die God gebruiken zal, om het vlees en het lichaam van de Antichrist te verteren.

16. OVER DE OORZAKEN VAN DE VAL VAN DE ANTICHRIST.

Hoewel de oorzaken van de val van de Antichrist voor sommigen duidelijk genoeg zijn, zo kan het met anderen anders gesteld zijn. Dit zal voornamelijk zo zijn met alle koningen en volken wier ogen gesloten zullen worden, opdat zij het oordeel niet zullen zien in deszelfs redelijkheid en billijkheid, en deze zullen wenen, wanneer zij de rook van hun pijniging zullen zien; en deze zullen zeggen: "Wee, wee, de grote stad Babylon, de sterke stad! Openb. 18:10.

Daarom zal ik, ter uwer verdere stichting en opbouwning, evenals ik tevoren over de *mens* der *zonde* reeds gesproken heb, nu over de *oorzaken* van zijn val spreken.

EERSTE OORZAAK.

Hij moet vallen, *omdat hij gewoekerd heeft, en omdat hij zichzelf de namen en eigenschappen van God heeft toegeëigend*. Hij heeft gezegd "Ik ben God": Hij heeft in de tempel Gods als een God gezeten, "zich zelve vertonende, alsof hij God is;" en dat met verachting en versmading van elk ander; hij heeft zich tegengesteld en verheven boven al wat God genaamd, of als God geëerd wordt; 2 Thess. 2. Alle goden heeft hij verbannen en zichzelf het hoogst geplaatst, hij heeft zich boven allen gesteld. Hij moet daarom geoordeeld worden opdat de waarheid van zijn gezegde blijke. En om deze reden wordt hij met bedreigingen aangevallen, onder de naam van de vorst van Tyrus: "Omdat uw hart zich verheft en zegt: Ik ben God, daarom zie, Ik zal vreemden over u brengen, de tirannigste der heidenen; die zullen hun zwaarden uittrekken over de schoonheid uwer wijsheid, en zullen uw glans ontheiligen. Ten groeve zullen zij u doen neerdalen; en gij zult sterven de dood eens verslagenen in het hart der zeeën. Zult gij dan enigszins, voor het aangezicht uws doodslagers, zeggen: Ik ben God? daar gij een mens zijt en geen God, in de hand desgenen, die u verslaat." Ezech. 28:2, 7-9.

Wil God Zijn Naam en Zijn eer aan geen andere geven, wees er zeker van, Hij wil ook niet onder een ander staan of in een ander aangebeden worden. Dit is het wat de Antichrist zocht en poogde daar te stellen. Maar hoe en op welke wijze beproefde hij zich boven God te verheffen? Daarin dat hij vermetel genoeg geweest is, om een godsdienst voor te schrijven en in te voeren naast en zonder eerbied voor diegene, welke God heeft voorgeschreven en ingesteld, want dit te doen is zichzelf tot een God verheffen. "Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben," is het eerste gebod. En het eerste om het tweede te versterken: "Gij zult u geen gesneden beeld, noch enige gelijkenis maken, van hetgeen boven in de hemel is, noch van hetgeen onder op de aarde is, noch van hetgeen in de wateren onder de aarde is. Gij zult u voor die niet buigen, noch hen dienen". Want hij, die dit doet, is een afgodendienaar; en hij, die deze dingen invoert, is een die zichzelf gelijk met God stelt. En aldus handelt de Antichrist. Men moet er ook wel de aandacht op vestigen, dat de Heere niet alleen

gesneden beelden verbiedt, maar ook *de gelijkenis* van enig ding. Voor niets mag men buigen, voor boek noch altaar, voor beeld noch gelijkenis van hetgeen in de hemel of onder op de aarde is. Niets mag men tot voorwerp van aanbedding maken, of tot middel om daar door tot God te komen of de Heer te aanbidden, indien Hij ze in Zijn heilig woord niet bevelen of geduld heeft.

Aldus spreekt de Heere: En, *Ik ben de Heere*, dit is het *stempel*, het *zegel*, en het *merk* van alle ware regels van Godsverering. Daarom worden deze woorden zo dikwijls herhaald bij Mozes en bij de Profeten, waar God bevelen voor de eredienst gaf. Nu, deze woorden "Aldus spreekt de Heere," heeft de Antichrist verworpen; en de uitdrukking. "*Ik ben de Heere*" heeft Hij op zichzelf toegepast, en daarom heeft hij buiten de wet om, zonder het woord en het bevel des Heeren, een godsdienst saamgeflansd en ingevoerd, waarin hij zichzelf verheft in de tempel van God, hoewel hij slechts *een mens der zonde* is, boven alles, dat God genaamd of aangebeden wordt. Denkt nu niet dat hij in deze boze daad zonder aanbidders of volgelingen gebleven is; nee bijna de gehele wereld aanbidt zijn beeld en volgt hem na, zeggende: "Wie is dit beest gelijk? Wie kan krijg voeren tegen hetzelfde?" Openb. 13:4.

En opdat zij hun vastberadenheid zouden kunnen tonen in het volgen van hem, daarom ontvangen zij zijn merkteken aan hun voorhoofd of aan hun hand. Zijn *merkteken*; dat wil zeggen dat zij onverholen en ernstig er voor uit komen, dat zij zijn discipelen zijn, en hem aanbidden overeenkomstig de regels en wetten, die hij heeft ingesteld. Daarom moeten deze ook met hem uit de wijn des toorn Gods drinken: "Indien iemand het beest aanbidt en zijn beeld, en ontvangt het merkteken aan zijn voorhoofd, of aan zijn hand, die zal ook drinken uit de wijn des toorn Gods, die ongemengd ingeschonken is in de drinkbeker Zijns toorns; en hij zal gepijnigd worden met vuur en sulfer voor de heilige engelen en voor het Lam." Openb. 14:9,10.

Maar omdat de Antichrist aldus de *plaats van God* heeft ingenomen, en *als een god* een godsdienst heeft voorgeschreven en opgelegd, en hij de gehele wereld bewogen heeft om hem te aanbidden en zich achter hem te verwonderen als *achter een god*; daarom zal bij de dood des onbesnedenen sterven, beide in de ziel, de geest, het lichaam, of het vlees van de Antichrist; daarom zal de Heere de koningen en volken verlichten en hen tegen hem vergaderen, opdat hij en de zijn begraven worden, en zij hun sombere binnenkameren ontvangen in de zijden van de mond der put.

TWEEDE OORZAAK.

De Antichrist moet teniet gemaakt worden, *omdat u zichzelf gesteld heeft tegen de Zoon van God*; tegen de Vader, en tegen de Zoon. Reeds de verschijning van Christus op aarde voedde bij hem een wrok tegen de Zone Gods, toen hij pogingen in 't werk stelde om de komst van Christus in het vlees te loochenen, 1 Joh. 4:1-4. Maar toen hij bemerkte dat dit hem geen voordeel aanbracht, toen heeft hij zijn plannen veranderd en was op andere middelen bedacht, om de Zoon van God te overwinnen en te verpletteren. Omdat hij zich daarom tegen de Zoon van God, *de Koning*, gesteld heeft, daarom moet hij sterven. Dat hij zichzelf tegen de Zoon van God gesteld heeft is duidelijk; want hieraan ontleent hij zijn naam; het is juist daarom dat hij de *anti Christ* genoemd wordt. Dat hij zich *tegen Christus* gesteld heeft blijkt verder nog uit zijn pogingen om aan Christus het opperste gezag *over*, en de bedieningen *voor* en *in* de kerk, welke Zijn lichaam is, te ontnemen.

Hij heeft gepoogd het hoofd te worden, omdat hij er naar streefde om Hem Zijn vrouw te ontnemen, en haar de Zijne te laten noemen. Ja door allerlei verdichtsel en leugens heeft hij haar aan zijn wellustigheid trachten te onderwerpen, haar te verkrachten en zo tot een overspeelster te maken. Hij was slechter dan Faraö, die Abrahams vrouw wegnam; Gen. 12. En slechter dan Abimelech, die naar de vrouw van Izak verlangde, Gen. 26. Ja slechter dan Palti, die met Davids huisvrouw wegliep, in zover zij beminnelijker en aanzienlijker is, en dierbaarder dan enige van deze. Zou het geen grove belediging zijn wanneer een laag en gering man zich het hoofd der koningin noemde? Toch heeft de Antichrist dit gedaan; ja erger nog, hij heeft zich het hoofd der *algemene christelijke kerk* genoemd.

En gelijk hij getracht heeft zich het *hoofd der kerk* te laten noemen, zo staat hij er ook naar om zich in de plaats van Jezus Christus, de Koning, de Priester en de Profeet te laten noemen.

- (1.) Hij heeft Christus de Scepter en het koninkrijk zoeken te ontrukken door zichzelf op Diens troon te plaatsen het hart en het geweten des mensen. Het *hart* en het *geweten*, deze zijn het, die Christus eist voor zijn eigen zetel: "Mijn zoon, geef mij uw hart." "Opdat Christus door het geloof in uw harten wone." Ef. 3:17. Hierin mag de kerk niet voor een andere man zijn. Maar de Antichrist was belust op deze troon, beproefde hem te nemen, en voerde krijg tegen Christus en Zijn kerk, omdat zij hem deze heerlijke troon niet wilden overgeven. Daarom moet hij sterven.
- (2.) Hij heeft inbreuk gemaakt op het priesterambt van Christus. Hij heeft zichzelf een *hogepriester* genoemd; ofschoon de Heere gezegd heeft: dewijl gij de kennis verworpen hebt, heb Ik u ook verworpen, dat gij Mij het priesterambt niet zult bedienen; dewijl gij de wet uws Gods vergeten hebt, zal Ik ook uw kinderen vergeten." Hos. 4:6. Maar hij wil zich als *priester* aanstellen; hij heeft offeranden verzonnen voor de levenden en de doden; hij heeft, zoals hij voorgeeft, waarde en verdiensten in deze offeranden geplaatst; hij heeft bevolen, dat zij, die aanbidden, in deze offeranden zouden geloven en er heil van zouden verwachten, ofschoon hij aan God niets anders offert dan zwijnenvlees en verfoeisel der muizen. Jes. 66:17. Velerlei middelen en wegen heeft hij bedacht om zich hogepriester te laten noemen, ofschoon God de Heere slechts één als Hogepriester kent, ofschoon de kerk slechts maar één als Hogepriester behoorde te kennen, ja, ofschoon geen Hogepriester behalve één tot de troon der genade Gods kan naderen, om voor ons het noodzakelijke en begeerde werk te verrichten.
- (3.) Hij heeft inbreuk gemaakt op het *profetisch ambt* van Christus. Want welke andere bedoeling ligt er in zijn voorgewende *onfeilbaarheid*? En hij doet dit ook, wanneer hij ongeschreven waarheden, verfoeilijke overleveringen, godslasterlijke gebruiken en plechtigheden opdringt; wanneer hij zich aan de heilige geboden Gods niet stoort en de lezing daarvan verbiedt. Ja, wanneer hij de inzetten van Omri handhaaft en de werken van het huis van Achab verordent, Micha 6:16, dan doet hij dit alles in de Naam van de Heere Jezus, wanneer hij zichzelf in Zijn plaats gesteld heeft. Dit is het verborgen Babylon, *de verborgenheid der ongerechtigheid*. Aldus is de ziel en het lichaam van de Antichrist en als zodanig moet hij verwoest worden.

DERDE OORZAAK.

De Antichrist moet teniet gemaakt worden, *omdat hij de Heilige Geest gelasterd heeft*, en zich zo boven de Vader, de Zoon en de Geest gesteld heeft; tegen *alles* dat God

genaamd wordt. De Heilige Geest is die Geest der waarheid, die Christus aan Zijn kerk beloofd heeft, om haar in Zijn heilig Woord te leiden, en om haar bekwaam te maken om te geloven, en om nederig en heilig voor God en mensen te wandelen. De Geest van de Antichrist is die geest der dwaling, die de valse kerk opgeblazen gemaakt heeft in eigendunk en onbijbelse godsdienst; maar toch al haar gruwelijke dingen en handelingen heeft laten toeschrijven aan de wijsheid, de leiding, de ingeving en de werkingen van de Heilige Geest.

1. In al haar onschriftuurlijke kerkvergaderingen en bijeenkomsten schrijven zij godslasterlijk alles wat zij doen aan de Heiligen Geest toe, en noemen Hem als de Uitvinder en Goedkeurder van al hetgeen zij doen.
2. Zij lastert de Heilige Geest, omdat zij de heilige Schrift beschuldigt en veroordeelt als ontoereikend, als onvoldoende, want ofschoon zij zegt, dat de Schrift onze regel moet zijn, zo zegt zij, dat de Schrift toch onvolkomen is, en niet in staat om ons in alle dingen volmaakt te maken, zonder de overleveringen, verdichtselen, en godslasterlijke hulpmiddelen der antichristelijke wijsheid.
3. Zij heeft de Heilige Geest gelasterd, omdat zij haar eigen kerkregering, met bedieningen, ambtenaren en tucht heeft ingesteld; waarop de kerk van Christus niet gewezen wordt door de wijsheid van Gods Geest in Zijn testament.
4. Zij heeft ook tegen de Heilige Geest gezondigd, omdat zij, als 't ware, de Heilige Geest buiten geworpen heeft door te besluiten, dat Hij zonder de werken des vleses niet toereikend is om de harten der aanbidders te besturen in de dienst en aanbidding van God.
5. Zij heeft ook gezondigd door veel bedrieglijke mirakelen te doen voor het aangezicht van de wereld, en door deze aan haar discipelen op te dringen, om daarmee haar dwalingen en godslasterlijke begrippen te bevestigen tegenover de ware wonderen, die door de Heilige Geest verricht zijn; en ook door de gevolgtrekking, waartoe zij gekomen is, namelijk dat er een ontoereikendheid is in degenen, die waarheid zijn, om de waarheid te bevestigen, zonder bijvoeging van de hunne, welke zij gedaan heeft door de macht des Satans en de geest des bedrogs; alleen om haar leugens te bevestigen.
6. Zij heeft tegen de Heilige Geest gezondigd, daarin, dat zij met Jerobeam de zoon van Nebat zich tegen het oordeel verzet heeft, waarmee God haar strafte, om haar terug te roepen van haar goddelozen weg; zij volhardde in haar ongerechtigheid en gaf de duidelijkste bewijzen dat zij de onkuise vrouw was. 2 Kon. 13:4-7, 23, 24.
7. Zij heeft gezondigd, daarin, dat zij gearbeid heeft om al haar goddeloosheid met leugens, huichelarijen en schandelijke dubbelzinnigheden te bedekken door de mond van haar priesters, monniken, Jezuiten, enz. Daarin zeg ik, dat zij al het mogelijke gedaan heeft om haar goddeloosheid te bedekken, welke zij tegen koningen, landen, volken en koninkrijken begaan heeft. Zij heeft deze dingen, als met een staart bedekt door de middelen of personen, waarvan vroeger melding gemaakt is; want deze zijn werkelijk de staart van het beest, die deszelfs onreinste delen bedekt. "De profeet die valsheid leert, is de staart." Jes. 9:15.

VIERDE OORZAAK.

De Antichrist moet vernietigd worden, wegens haar *verschrikkelijke woede tegen, en de schandelijke moorden die zij gepleegd heeft, aan de lichamen der gelovigen*. Want er is niet een kerk die in wreedheid vergeleken kan worden met de kerk van de Antichrist en haar volgelingen. Want tegen wie heeft zij al niet gewoed? Wie heeft haar wreedheid al niet ondervonden? Wie ook haar maar in 't geringste in de weg

stond door een onschuldige en eerlijke belijdenis, moest uit de weg geruimd worden. Ja, zij is door een zee van onschuldig bloed gegaan om haar bijgelovigheid, afgodendienst en godslasterlijke gebruiken en plechtigheden in te voeren en voort te planten.

De arme en verdrukte kerk van Christus is een ware bloedgetuige hiervan, en is dit reeds sedert honderden jaren. Getuige de geschiedenis van alle volken, waar zij haar scepter gezwaaid heeft; de zak en as, de tranen en de weduwen, de vaderloze kinderen en hun geschrei, waarvan het woord van God een voldoende bewijs oplevert: "En in dezelve is gevonden het bloed der profeten en der heiligen en al dergenen, die gedood zijn op de aarde. Openb. 18:24. En bovendien heeft zij zulk een hoerenvoorhoofd, zulk een verduistering in haar verstand, en zulk een hard en verstokt hart, dat het onmogelijk is, dat zij ooit tot waar berouw zal komen. Het moorden is haar zó eigen, en haar handen zijn er zó in geoefend, dat het nu een gewoonte, een bezigheid, een tijdverdrijf voor haar geworden is; hetzij door de daad zelf te verrichten, of door plannen te smeden om tot de daad te komen. Getuige de samenzweringen, de geheime plannen en talloze pogingen, die voortdurend in de wereld rondwaren, om de een of andere Christusbelijder het leven te benemen.

Ja, de tekst, die wij aanhaalden, schijnt te bevatten, dat bloeddorst haar zo aangeboren is, dat zij voor niets staat, voor geslacht, ouderdom of rang, indien zij slechts haar handen in bloed kan drinken. In haar werd het bloed der heiligen en der profeten gevonden en van *alle* andere vleselijke, natuurlijke, onwetende en genadeloze mensen, die op aarde gedood zijn. Zij is het, die koningen en koninkrijken onenig maakt, die ouders en kinderen tegen elkaar opzet, door haar misbruik van het woord van onze Heere Jezus Christus. En bovendien, indien wij slechts de bloedbaden beschouwen, die zij in Frankrijk en Ierland heeft aangericht, dan nog valt het niet gemakkelijk de duizendtallen te tellen der weerloze zuigelingen en kinderen, die door haar vertreden zijn, om haar onverzadigbare bloeddorst te lessen.

Over deze dingen zal zij geoordeeld worden, als vrouwen geoordeeld worden, die bloed vergieten; omdat zij een overspeelster is en bloed in haar handen is. Ezech. 23:45. Zij is als het roofgedierte geweest, ja erger, want deze doden en verscheuren hun prooi slechts, om er zich en hun welpen mede te voeden; maar zij, zij heeft het gedaan en doet het nog, om haar wellustige en beestachtige hartstochten te bevredigen. "Zij hebben het lot over mijn volk geworpen, en een knechtje gegeven om een hoer, en een meisje verkocht om wijn, dat zij mochten drinken." Joël 3:3. Daarom moet de Antichrist verdelgd worden. Uitstel is geen afstel. Gods verdraagzaamheid en geduld is geen teken, dat Hij het vergeten zal om wraak te doen, maar eerder een teken, dat Hij wacht, totdat de zijn uit haar zullen zijn uitgegaan en tot de mate harer ongerechtigheid vol is; want dan zal Hij de wraak op hen doen neerkomen en de Babyloniërs en al hun wegen gedachtig zijn, zoals geschreven staat.

VIJFDE OORZAAK.

De Antichrist moet vernietigd worden, *omdat zij de regering en de overheid, die God in de wereld heeft gesteld, in de war heeft gebracht en zoveel mogelijk aan zich onderwerpt*. Ik zeg, zij heeft overal, waar zij gekomen is de wetten verkracht en de regering in de war gebracht, zodat deze hun werk, waartoe zij geroepen en van God

verordend waren, niet konden verrichten. Namelijk een schrik te zijn voor de kwaadwillige en een beloning voor degenen die goed doen.

Daarom lezen wij, dat deze *horens* of *koningen*, waar het verborgen Babylon zit, op het hoofd van het beest zijn, dat haar draagt, welk beest haar beschermer is. De overheid is van God ingesteld tot heil van de maatschappij, en tot vrede en veiligheid voor hen, die goed zijn. Maar deze Antichrist heeft overal, waar zij heerst, alles in de war gebracht. En geen wonder, want zij heeft het woord van God begraven onder haar eigen legenden, leugens en verzinselen. Geen wonder dus, dat de fundamenten der wereld uit hun plaats verzet zijn. Zij is het, die het zwaard der overheid tegen Gods kinderen heeft doen keren; zij is het, die het zwaard der overheid misbruikt, om de gelovigen en rechtvaardigen van de aardbodem te verdelen en de goddelozen te beschermen. Daarom verontschuldigt de Heilige Geest op zekere wijze de overheden, wanneer Hij tot ons zegt, dat de tijd komt, waarin God rekening zal houden met de bloedvergieters over de moorden, die zij gepleegd hebben; zeggende: "Wee der bloedstad, die gans vol leugen, en verscheuring is! De roof houd niet op. Daar is het geklap der zweep, en het geluid van het bulderen der raderen; en de paarden stampen, en de wagens springen op. De ruiter steekt omhoog, zo het vlammende zwaard, als de bliksemende spies, en er zal veelheid der verslagenen zijn, en een zware menigte der dode lichamen; ja er zal geen einde zijn der lichamen, men zal over hun lichamen struikelen." Nahum 3:1-3. Maar wat is de oorzaak van al deze verslagenen en de reden van dit grote aantal doden? Wel, het is de onverzadigbare dorst van deze bloedstad naar bloed, en "om der grote hoerereien wil der zeer bevallige hoer, der meesteres der toverijen, die met haar hoerereien volken verkocht heeft, en geslachten met haar toverijen." vers 4. Maar vergiet deze bloedstad dit bloed uit zichzelf eenvoudig, daar zij de overspelige hoer is? Nee, deze kerk heeft een list bedacht; dat wil zeggen, om met Christus in zijn leden te twisten, en om de overheden waar zij regeert te overreden, om zulke wetten te maken, waardoor de leden van Christus in haar handen vallen.

Toen de 'synagoge des satans' Christus gevangen genomen had en Hem beschuldigd had, toen lieten zij Hem door Pontius Pilatus veroordelen en kruisigen. Maar de Heere is begonnen met aan de harten van sommige koningen te werken, zodat enkelen tegen haar protesteren. Terzelfder tijd verontschuldigt de Heilige Geest veel van degenen, die nog tot haar zijn ingegaan in het bed der liefde, voor het bloed dat zij vergoten hebben, en voor de beledigingen, die zij het volk des Heeren hebben aangedaan, omdat zij zulks niet uit loutere eigen beweging gedaan hebben, maar door de hoerereien en toverijen van deze zeer bevallige hoer, die valse leerstellingen, valse beloften en loze banvloeken tot haar dienst heeft, om de volken en vorsten te overrompelen. En zij hebben haar gehoorzaamd meer uit *vrees* dan uit liefde. Er zijn er, die door haar uiterlijke schoonheid begoocheld en verblind, zich met meer ijver aan haar dienst verbonden hebben, maar ook deze hadden niet de geneigdheid van zichzelf om zo te doen, maar zijn overmeesterd geworden door de kracht van haar toverijen; daarom zal bij haar de meeste schuld gezocht worden, want bij haar is de bron en de oorsprong van alle goddeloosheid.

"Mensenkind, hef u een weeklage op over de vorsten van Israël." Waarom? Omdat hun moeder, de kerk, te dier tijde afvallig en een leeuwin geworden was, onder de leeuwen de heidenen neerliggende, en zo jonge leeuwen heeft voortgebracht, dat wil zeggen, wetgevers: "En zij toog nu één van haar welpen op; het werd een jonge leeuw, die leerde roof te roven, hij at mensen op." Ezech. 19:1-3. Hij *leerde*, hij *leerde*: maar

van *wie* anders dan van de moeder, of van de leeuwin bij wie zij hem gedaan had om zulke dingen te leren? Daarom moet men eerder weeklagen en treuren over hen, dan hen te veroordelen; hun moeder moet de schande dragen. Waarom volgt: "maar zij werd door grimmigheid uitgerukt, en ter aarde geworpen, en de oostenwind heeft haar vruchten verdroogd; haar sterke roeden zijn afgebroken en zijn verdroogd; het vuur heeft ze verteerd. En nu is zij geplant in een woestijn (in de gewesten van Babylon) in een dor en dorstig land. Daartoe is een vuur uitgegaan uit een roede harer ranken, dat haar vrucht verteerd heeft; zodat aan haar geen sterke roede is tot een scepter, om te heersen. Dit is een weeklage, en is tot een weeklage geworden." Ezech. 19:12-14.

ZESDE OORZAAK.

De Antichrist moet verdeld worden, wegens haar overgrote *hebzucht en inhaligheid*. Godsdienst is de zaak, die zij voorwendt, maar de grote dingen dezer wereld zijn het, die zij werkelijk op het oog heeft in al haar schijnbare zelfverloochening en gemaakte vroomheid. En het is ook om deze *hebzucht* dat een eeuwig verderf haar overkomen zal: "Wee dien, die met kwade gierigheid giert voor zijn huis, opdat hij in de hoogte zijn nest stelle;" Hab. 2:9, (want hij kon het een niet doen voordat hij het andere verkregen had); want toen begonnen zij inderdaad aanzienlijk te worden, toen zij Constantijn zo gevleid hadden, dat hij hen veel rijkdom en eer gaf. Toen werd er een geluid van een engel gehoord in de stad, Constantinopel! "Wee! Wee! Wee! Op deze dag is er venijn uitgestort in de kerk van God!"⁶

Geen geslacht op aarde is zo inhalig en schraperig geweest als dit arme volk: zij hebben koninkrijken overweldigd, zij hebben kronen, zij hebben - ja, wat hebben zij niet? Zij hebben alles, behalve genade en vergiffenis. Zei ik van tevoren niet dat de *godsdienst* hun voorwendsel is? Duiden al hun werken dit niet aan? Elk van hen, van de geringste zelfs tot de aanzienlijkste onder hen, van de profeet tot de priester, is overgegeven aan gierigheid, een ieder van hen handelt bedrieglijk, Jer. 6:13 en 8:10. Geld! Geld! Dit is hun geroep, als de bedelaar langs de huizen. Het geld is de ziel van hun godsdienst; en daarvoor bieden zij alles ter verkoop aan: koninkrijken, kronen, vorstendommen, waardigheden, sacramenten, vergeving der zonden, aflaten, gebeden, vrijheid; ja, zelfs ziel en lichaam van mannen, vrouwen en kinderen. Het is om het geld, dat zij zo veel en zo velerlei plaatsen, ambten, namen, titels, orders en kloostergeloften hebben verzonnen. Het is om geld te krijgen, om landen te beroven, dat zij hun nesten zo hoog bouwen. En inderdaad zij hebben het voltooid tot verbazing der gehele wereld. Zij zijn naar boven geklauterd boven *koningen en vorsten en keizers*.⁷

⁶ Deze uitdrukking vindt men in Fox. VI. pag. 732. editie 1632. Bij het eerste verhoor van Lord Cobham, werd aan de edelen ridder door zijn bittere vervolger gevraagd, wat hij bedoelde met de uitdrukking "het venijn is in de kerk uitgestort"; zijn antwoord was, "uw bezittingen en eretitels". Want toen riep een engel uit in de lucht "Wee! wee! wee! op deze dag is het venijn in de kerk van God uitgestort. Rome is het ware broeinest van de Antichrist-prelaten, priesters en monniken zijn het lichaam, en deze schraperige geestelijke broeders vormen de staart, die het vuilste en onreinste deel van de Antichrist bedekt." Hoe gelukkig zal de kerk zijn, wanneer al haar dienaren zich met Paulus zullen kunnen beroemen in Hand.20:33, 34. (Offor)

⁷ Dit is het streven van de antichristelijke kerk geweest gedurende alle eeuwen; getuige de geschiedenis van keizer Hendrik IV, van Hendrik II van Engeland, en van veel anderen. De geest en het voorschrift van de christelijke kerk is daarentegen gans anders. Wij worden geleerd, om de koning te eren, terwijl men God vreest en allen overheden en machten onderdanig te zijn. Tit. 3:1; zie ook Matth. 22:21; Rom. 13:1-7. (Offor)

Zij dragen de *driekroon*, zij hebben *koningen* voor hun *voeten* doen buigen, en zij hebben *keizers* barvoets aan hun *poorten* doen staan. Zij hebben vorsten de kronen van hun hoofden geschopt en ze er weer met hun *tenen* opgeplaatst.⁸

Hun schraapzucht heeft hen dus hoog geplaatst, zelfs boven de zonnen, de manen, en de sterren dezer wereld, maar waartoe? Opdat zij in de hel terneer zouden geworpen worden.

ZEVENDE OORZAAK.

Ten zevende. De Antichrist moet verwoest worden, *omdat hij de stichting van het koninkrijk van Christus in de wereld in de weg staat*. Er waren veel vorsten in Edom, voordat er een koning in Israël was; en Christus heeft de Antichrist toegelaten vóór Hem zijn rijk op te richten. En hij staat Hem in de weg, en heeft zich zo over de wereld verspreid in alle plaatsen, met datgene, wat lijnrecht tegenover Christus staat, dat Deze Zijn koninkrijk niet kan oprichten, voordat het rijk van de Antichrist gevallen is, even als een landman niet zaaien kan en geen vruchten kan verwachten, zolang hij zijn grond, vol doornen en distelen en vol van allerlei onkruid, niet gezuiverd heeft. En dit onkruid heeft de Antichrist overal gezaaid waar het koninkrijk van Christus behoorde te zijn: "Op het land mijns volk zal de doorn en de distel opgaan; ja op alle vreugdehuizen, in de vrolijk huppelende stad. Want het paleis zal verlaten zijn, het gewoel der stad zal ophouden; Ofel en de wachttorens zullen tot spelonken zijn, tot in der eeuwigheid, een vreugde der woudezelen, een weide der kudden. (Dit zal de kerke Gods overkomen.) Totdat over ons uitgegoten worde de Geest uit de hoogte; dan zal de woestijn tot een vruchtbaar veld worden, en het vruchtbare veld zal voor een woud geacht worden." Jes. 32:13-15. En de antichristelijke synagoge zal in een wildernis veranderd worden.

Toen de Heere met zijn volk uit Egypte trok, om Zijn koninkrijk in Kanaän te vestigen, toen heeft Hij eerst de Heidenen er uit geworpen. "Gij hebt een wijnstok uit Egypte overgebracht, hebt de Heidenen verdreven, en hebt denzelven geplant." Ps. 80:8. Daarom, de Antichrist moet voor dit doel vernietigd worden: want de Antichrist staat vlak tegenover Christus, gelijk Tibni tegenover Omri. 1 Kon. 16:21, 22. Daarom, de Antichrist moet sterven.

De reden is, omdat het koninkrijk van Christus een vreedrijk zal zijn zonder stornis; en heerlijk zonder de dampen en misten der antichristelijke donkerheid. Gelijk de wereld de Antichrist heeft zien regeren in woede en tirannie, zo zal zij de Heere Jezus zien heersen over Zijn volk, door Zijn woord en zijn Geest in Zijn volk. Het rijk van de Antichrist bestaat uit slaven, dat van koning Jezus uit vrijen. In het rijk van de Antichrist heerst verdeeldheid, in het rijk van Christus eeuwigdurende vrede en voorspoed. En vandaar, dat God de Antichrist eerst begraven zal eer Hij "het sieraad herstellen zal in het land der levenden." Ezech. 26:20, 21.

Zoals u ook leert in het boek Openbaring; want daar vindt u geschreven dat het rijk van de Antichrist verwoest was vóór het nieuwe Jeruzalem werd opgebouwd. Wanneer de mensen een nieuw huis willen bouwen in de plaats waar het oude stond, dan halen zij het oude huis eerst omver, en nemen zelfs de fondamenteen weg; dan beginnen zij het nieuwe te bouwen. Nu, zoals ik gezegd heb, God zal Zijn eerste

⁸ Zie het Martelaarsboek van Fox. folio, deel 1, laatste pagina. (Offor)

kerkstaat in deze wereld oprichten (zelfs waar de Antichrist de zijne had). Daarom, om dit te doen, moet de Antichrist omvergehaald worden, met de grond gelijkgemaakt, geen steen moet er overblijven. Dán zullen degenen die leven zullen om dat te aanschouwen, het nieuwe Jeruzalem van de hemel zien neerdalen, als een versierde bruid voor haar man.

Nieuwe wijn wordt niet in oude flessen gedaan, en een nieuwe lap wordt niet in een oud kleed gezet; zo zal er ook geen gebruik gemaakt worden van enige anti-schriftuurlijke voorschriften, ceremoniën, gebruiken, of vaten van de mens der zonde, of gerekend worden enige waarde te hebben op de dag, waarop Christus koninkrijk verschijnen zal.

17. TOEPASSING OVER HET GEHEEL

En hiermede heb ik u dus iets aangetoond van de Antichrist, van zijn val, en van de wijze en de tekenen der nadering van de val, als ook van de middelen en de oorzaken, waardoor en waarom hij vallen zal. Ik geef al mijn woorden over ter beoordeling aan Gods volk, en vraag nederig om hun onderwijzing, waar zij zien dat ik verkeerd gesproken heb, en zal nu nog met een woord van toepassing sluiten.

1. *Moet de Antichrist vernietigd worden?* Dan leert dit ons, dat er eens een tijd zal zijn, waarin er geen Antichrist meer zijn zal om de kerk van God te benauwen en te verdrukken. Het is de Antichrist en zijn trawanten, die de oorzaak zijn van de moeilijkheden, waarin Gods kinderen geraken, *omdat zij christenen zijn*. En uit dit oogpunt beschouwd, zo staat er geschreven, dat zij hun zwaarden tot spaden zullen slaan en hun spiesen tot sikkelen, en dat zij geen oorlog meer leren zullen. Jes. 2:4. Ja het is uit de beschouwing hiervan, dat er gezegd wordt, dat het kind met vergiftige en verscheurende beesten zal spelen, en dat een *klein jongskens de wolf, de luiaard, en de jonge leeuw* zal drijven; en dat een zoogkind zich zal vermaken over het hol van een adder; en een gespeend kind zijn hand uitsteken zal in de kuil van de basilisk, zonder zich enig leed te doen. Jes. 11:6-9. Want zoals reeds tevoren gezegd is, het is door aandrijving van deze geest der dwaling, dat de oversten der wereld Sion leed berokkend hebben, en ik herhaal nu nog eens, alle dingen zullen hun rechte loop hebben, en hun eigen plaatsen innemen, gelijk de lichamen in de hogere sferen.
2. *Moet de Antichrist vernietigd worden en moet zij een einde hebben?* Dan leert dit ons dat er een tijd komen zal, waarin men de Antichrist niet zal kennen, noch zien noch voelen. Er zullen mensen geboren worden, die de Antichrist niet zullen kennen, dan door van haar te lezen in het woord, dat er zulk een ding geweest is. Deze zullen over haar spreken, gelijk de kinderen Israëls over Faraö en over zijn wreedheid spraken; over zijn trotsheid en zijn harde taken, over de Rode Zee, en hoe hij er in verdronk; zij zullen over hen spreken, als over degenen, die reeds lang gestorven zijn; als over degenen, die om hun gruwelijke ongerechtigheden in de diepste afgrond zijn neergeworpen. Dit zullen enige van die aangename gesprekken zijn, die de verlostten met elkaar zullen voeren in verloren uurtjes in toekomstige tijden. Wanneer de Heere deze draak uit de zee getrokken heeft, deze Leviathan uit zijn rivier, en zijn dode lichaam op het open veld zal geworpen hebben, dan zullen degenen, wier voorvaderen door hem benauwd en verdrukt

zijn, in grote menigte bijeenkomen, om dit monster te zien; en zij zullen zich verheugen over de grote genade Gods.

3. In die dagen zal de kerk van God zeggen: "Ik dank U, Heere! dat Gij toornig op mij geweest zijt; maar Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij. Te dienzelven dage zult gij zeggen: Dankt de Heere, roept Zijn naam aan, maakt Zijn daden bekend onder de volken; vermeldt dat Zijn naam verhoogd is." Jes. 12:1, 4. O, hoe liefelijk zongen David en de kerk in zijn dagen over de val van Egypte en de verlossing van hun vaders in de dagen van ouds! Psalm 68; namelijk over hetgeen God in Egypte gedaan had, wat Hij aan de Rode Zee gedaan had; wat Hij gedaan had aan Sihon, aan Og, en aan het overblijfsel der reuzen. Hoe Hij de wateren der Jordaan scheidde, en het land Kanaän in deszelfs vruchtbaarheid onder zijn volk verdeelde, Ps. 105. Hoe er van de eens zo geduchte Faraö en zijn heirleger niets anders overgebleven was dan hun zielen, hun voeten en hun handpalmen; niets anders dan datgene wat geen leed kan doen; niets anders dan dat, wat aanleiding kan geven tot aangename herinneringen en grote vreugde. Ps. 106 en 132.
4. Moet de Antichrist verwoest worden? *Dan is dit een luide roepstem tot Gods volk om uit haar uit te gaan.* "Hui, hui!" zegt de profeet, hij roept alsof de mensen in slaap waren: "vliedt toch uit het Noorderland." Zach. 2:6. Het volk des Heeren zal in het laatste der dagen een hart vol moed moeten hebben, en ook vol vrees voor Babylons plagen, om van haar uit te gaan, waarom een ander zegt: "Gaaf uit van haar, mijn volk! opdat u aan haar zonden geen gemeenschap hebt, en opdat u van haar plagen niet ontvangt." Openb. 18:4. Toen Israël gevankelijk naar Babylon gevoerd was, toen geschiedde dit niet, opdat zij daar voor altoos zouden moeten wonen, hoewel zij daar huizen moesten bouwen en kinderen gewinnen. Maar toen zij gebouwd en daar hoven geplant hadden, en vrouwen en kinderen hadden, toen ging het moeilijk om hen van daar te doen uitgaan, want zij waren nu als 't ware genaturaliseerd en als onderdanen van dat koninkrijk gewend aan de zeden en gewoonten er van. Jer. 29:4-7. Maar God wil dat zij er uitgaan, (maar zij moeten niet denken, dat zij hun huizen en hoven op hun rug kunnen meedragen), anders zal Hij hen verdelgen met hun bezittingen, gelijk Hij gedreigd heeft, dat Hij aan Babylon doen zal. Het vlees zal achterblijven, omdat het de dingen des vleses aanhangt, waarvan overvloed is in dit land. Maar zij, die naar het vlees zullen leven, moeten sterven. "Daarom gaat uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden aannemen. En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige." 2 Kor. 6:17, 18.

Maar waarom moeten wij (zo zullen sommigen zeggen) uit het midden van haar gaan?

Ik antwoord, omdat God drie dingen te doen heeft, die op generlei wijze binnen haar muren mogen gedaan worden, maar in de heilige stad Jeruzalem; en deze drie dingen zijn: *Tempelwerk, tempelaanbidding en tempelofferande*. Maar als u nog tegenstreeft en zegt: "de Heere heeft ons profeten naar Babel verwekt," en wij willen niet uit het midden van haar gaan, dan moet u niet murmureren, wanneer u met Babylon zult delen in de plagen, die over haar zullen komen. En opdat zulke achterblijvers weten mogen op welken bodem zij staan, daarom bevelen wij hen aan met allen ernst en aandacht het 29ste hoofdstuk van Jeremia te lezen en wel van het 15de tot het 19de vers.

5. Moet de Antichrist teniet gemaakt worden? *Wat menen degenen dan, die eens voor 't oog uit haar midden zijn gegaan, maar nu weer tot haar ingaan?* Indien het de vrouw van Lot zo duur te staan kwam, dat zij slechts *omzag*, zal het dan hen nog niet duurder te staan komen, die weer *terugkeren* of *teruggekeerd* zijn? En dat, nadat de Engel in het midden des hemels gevlogen heeft om het evangelie te verkondigen dengenen, die op de aarde wonen? Openb. 14:6-10. Degenen, die in het eerst het merkteken van het beest ontvingen, vóórdat deze engel verschenen was, zijn, in vergelijking met dezen, te verontschuldigen. Openb. 13:16; 11. Daarom worden zij niet met de rokenden toorn bedreigd, zoals deze, die wij hier ter beschouwing hebben. U bent beducht, wat er van hen zal worden, die zo dwaas zijn om in een huis te lopen, waar het vuur bij het kruit gebracht wordt, om het in de lucht te doen springen. Nu, zo dwaas zijn zij, laten zij voorgeven wat zij willen, die tot Babylon wederkeren. Zijn haar plagen aangenaam of licht om ze te dragen?" Of denkt gij, dat God met u speelt, en dat Hij u dreigt uit scherts? haar plagen zijn *dood*, en *rouw*, en *honger*, en *vuur*, Openb. 18:8. Moet men deze dingen maar over 't hoofd zien? En zij, die, zoals tevoren gezegd is, het merkteken van het beest aan hun voorhoofd, of aan hun hand ontvangen, en hetzelfde zullen aanbidden, "die zullen ook drinken uit de wijn des toorns Gods." Openb. 14:10. Zal dit een heerlijke drank zijn? Herinnert u, hoe kwalijk de Heere het nam, dat Zijn volk in hun harten wederkeerde tot Egypte, ofschoon het slechts in hun hart was.

Misschien zult u zeggen: "ik heb vrienden, bloedverwanten, en zaken in Babylon."

Nu, zo was het juist met Lot in Sodom; Gen. 19:14-16, maar niettegenstaande dit alles, moest hij toch haastig de stad verlaten of gevaar lopen met haar en al zijn vijanden verbrand te worden. Maar mij dunkt een volk dat God toebehoort, moest gewillig zijn om alles te verlaten om Hem te volgen. Bovendien, Hij heeft beloofd, dat Hij te Jeruzalem tegenwoordig zal zijn, en dat Hij daar uw offeranden zal aannemen.

6. Moet de Antichrist verdelgd worden? *Laat dan degenen die God, zijn Zoon en Zijn Sion liefhebben tot God roepen om haar val te verhaasten.* Een van de liederen van Sion is, dat Babylon verwoest zal worden. Het geroep der zielen van degenen, die verslagen waren, omdat zij van Jezus getuigden, is, dat er rekening met Babylon gehouden moge worden, en dat hun bloed op haar gewroken moge worden. Het is beloofd, dat Babylon verwoest zal worden, en zullen wij dan onze mond houden? De kerk van God zal niet bloeien naar behoren, totdat Babylon verwoest is. De wereld zal in geen goede toestand verkeren, voordat Babel verwoest is. Het koninkrijk van Christus zal niet bevestigd zijn totdat de Antichrist verwoest is. Er zal nimmer vrede op aarde zijn, totdat de Antichrist verwoest is. God heeft beloofd dat er vrede en waarheid zijn zal, en heerlijkheid, wanneer Babylon verwoest is. Zullen wij dan zwijgen? Bovendien uw onschuld in 't lijden; uw eerlijkheid voor God, in uw getuigenis voor Zijn waarheid; de vaste grond, welke u tot bodem voor u geloof hebt aangaande de dingen die tussen u en de Antichrist betwist worden, zullen nooit helderder aan het daglicht komen, dan op die dag. Nooit zult u een heerlijker toestand gekend hebben, en uw vijanden zullen nooit zo beschaamd gestaan hebben. "Dan zal schaamte haar aangezicht bedekken, die tot u zeide, waar is de Heere uw God?" Daarom, roept tot de Heere, zijt niet stil, laat Hem geen rust, blijft niet ver van Hem, totdat Hij Zijn arm en ellendig volk verlost heeft uit de muil van de leeuw en uit de klauw van de beer.

7. Moet de Antichrist verwoest worden? *Laat ons dan in blijde verwachting leven*, en laat dit een onzer liederen zijn op onze pelgrimstocht. God beveelt Zijn volk, terwijl zij in Babylon zijn, dat Jeruzalem in hun hart opkome, Jer. 51:50 Hij schrijft aan degenen, die binnen haar muren zijn, om zich te herinneren, dat Hij aan hen nog gedenkt, en dat Hij hen gewis zal verlossen uit die *plaats* en die *staat*. En waarom anders doet de Heere aldus, dan om in hen een levendige hoop te leggen voor hun zaligheid en verlossing? Jer. 29:13, 14. *De Heere heeft zo'n welgevallen in het geloof en in de hoop van Zijn volk wat dit aangaat, dat zij zich zelden hierin naar behoren oefenen*. Maar de Heere komt tussenbeide en verkwikt hun harten. De reden is, omdat het geloof van Gods volk, de val van Babylon betreffende, op zo'n zeker fundament staat, gelijk het behoud van hun ziel. En daarbij, dat God een even groot welbehagen heeft in hetgeen Hij tegen Babylon doen zal, als in enig ander werk, dat Hij op aarde verricht. En daarom, als u de zaken goed beschouwt, dan zult u tot een besluit komen, dat de grote en heerlijke beloften, op aarde vervuld moeten worden, wanneer de Antichrist dood is en begraven. Dit brood is te goed, zelfs voor Zijn kinderen, zolang deze hond in de nabijheid is, opdat hij niet naar de kruimels bijte, daarom wordt alles bewaard tot hij dood is. Want zo zegt de Heere, "zeker, als zeventig jaren te Babel zullen vervuld zijn, zal Ik ulieden bezoeken, en Ik zal Mijn goed woord over u verwekken, u wederbrengende tot deze plaats; want Ik weet de gedachten, die Ik over u denk, spreekt de Heere; gedachten des vredes, en niets des kwaads, dat Ik u geve het einde en de verwachting." Dit vindt u in het 29ste hoofdstuk van Jeremia, vers 10 en 11 en in het een en 30ste hoofdstuk voegt Hij er bij: "Dies zullen zij komen, en op de hoogte van Sion juichen, en toevloeien tot des Heeren goed, tot het koren, en tot de most, en tot de olie, en tot de jonge schapen en runderen; en hun ziel zal zijn als een gewaterde hof, en zij zullen niet meer treurig zijn. Dan zal zich de jonkvrouw verblijden in de rei, daartoe de jongelingen en de ouden tezamen: want Ik zal hunlied rouw in vrolijkheid veranderen, en zal hen troosten, en zal hen verblijden naar hun droefenis. En Ik zal de ziel der priesters met vettigheid dronken maken; en Mijn volk zal met Mijn goed verzadigd worden, spreekt de Heere." Jer.31:12-14. Wederom in het 32ste hoofdstuk, steeds over dezelfde zaak sprekende zegt Hij: "En Ik zal Mij over hen verblijden, dat Ik hun weldoe: en Ik zal hen getrouwelijk in dit land planten, met Mijn ganse hart en met Mijn ganse ziel." Jer. 32:41. Ik besluit dit met hetgeen ik lees in het 33ste hoofdstuk: "En Ik zal hen reinigen van al hun ongerechtigheid, met dewelke zij tegen Mij gezondigd hebben; en Ik zal vergeven al hun ongerechtigheden, met dewelke zij tegen Mij gezondigd en met dewelke zij tegen Mij overtreden hebben. En het zal Mij zijn tot een vrolijken naam, tot een roem, en tot een sieraad bij alle heidenen der aarde, die al het goede zullen horen, dat Ik hun doe; en zij zullen vrezen en beroerd zijn over al het goede, en over al de vrede, die Ik hun beschik." Vers 8 en 9.
8. Moet de Antichrist verwoest worden? *Dan behoorde dit ons blijde te maken, wanneer zich de tekenen van zijn naderenden val aan ons oog voordoen*. Inderdaad, de tekenen van zijn val, of degenen die de voorboden er van zijn, zijn verschrikkelijk om ze te aanschouwen. Maar waarom hierover beangst, hun gelaat vol rimpels is geen schrikbeeld voor óns, maar voor hen. Een man is toornig en zal straffen; hij wet zijn zwaard en maakt zijn spies, en hij spreekt geen enkel woord dan *bloed, bloed*. Inderdaad dit moet hen benauwd en angstig maken, die in deze

toorn betrokken zijn; (maar het oordeel is dat zij allen in een diepe slaap gedompeld zijn). Maar welke vrees behoeven zij te hebben, om wiens wil gestreden wordt en om wiens wil hij zo toornig is? Niets, waarvoor de onschuldige bevreesd zou moeten zijn.

Koude en gure buien worden in november niet met zo'n aangenaamheid begroet als de koudere in maart en in april; omdat deze laatste slechts het afscheid van een strenge winter aankondigen, en ook de tekenen met zich brengen van een aangename zomer. Wel, de kerk is nu aan het begin van het jaar; laten dan de buien, die wij nu hebben of die komen zullen, zijn wat ze willen, de Antichrist gaat zeker en gewis zijn val tegemoet. En ofschoon de duivel, wetende wat er aan hem en aan zijn koninkrijk geschieden zal, zijn trawanten zo verblinden zal, en Gods volk zal verschrikken, en iets dergelijks aan de kerk van Christus doen zal; zo moeten wij toch door deze papieren oogkleppen⁹ heen zien; en in dit alles die vrees, ja, zekere verschrikkelijke oordelen bespeuren, die hem op de hielen zijn, waardoor niet alleen de ziel, de geest en het leven van de Antichrist, maar ook het lichaam er van; ja, lichaam, ziel en hoofd snel daarheen moeten gaan, van waar zij nimmermeer, als zodanig, zullen verrijzen. Amen.

⁹ Hier doelt Bunyan op geschriften, waarmee de Antichrist zijn onderdanen bedriegt, zoals wonderen, genezingen, enz. en op banbrieven, waarmee hij Gods volk verschrikt. (Offor)